Limburgs Dagblad

Slagschip

Dinsdag 3 augustus 1993

75e jaargang nr. 180.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Schippers woedend over ME-optreden

Van onze redactie binnenland

WILLEMSTAD – De Mobiele Eenheid heeft gisteren voor het eerst daadwerkelijk ingegrepen in het al wekenlang slepende binnenvaartconflict.

Actievoerende binnenschippers werden 's ochtends van de Volkeraksluizen in Willemstad verwijderd. Daarbij vielen over en weer rake klappen. Enkele schippers raakten gewond.

De woede onder de schippers over het ME-optreden is groot. Zij vinden de reactie van de politie zwaar overtrokken. „We waren met ruim veertig mannen en vrouwen. Met blote handen en geen andere bedoeling dan te demonstreren tegen het toegangsverbod. En een praatje te maken aan boord van een Belgisch binnenvaartschip. De schipper had daarvoor toestemming gegeven."

De blokkadeleiders van de actievoerende binnenschippers hebben gisteravond in Utrecht besloten even wat gas terug te nemen. Dat doen ze om onderhandelaar W. Lodder de komende twee dagen extra ruimte te geven contacten te leggen met de andere overlegpartners, te weten minister Maij en de verladers.

vandaag

De laatste ademtocht van Sarajevo
PAGINA 5

Stortkosten voor gemeenten fors omhoog
PAGINA 9

Vestingstadje Woudrichem
PAGINA 16

sport

Atletiek in greep van commercie
PAGINA 13

Cruijff ziet Barca weer verliezen
PAGINA 13

Amateurs zoeken nieuwe club
PAGINA 15

Opwinding over ingreep in EMS ebt snel weg

Valutamarkten terug naar ordelijke handel

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De centrale banken hebben verloren en daar is de internationale valutahandel tevreden over. Meteen na het politieke besluit in Brussel om de koersen van de Europese munten veel losser te laten zweven, begon de valutahandel gisterochtend nog onrustig. Zwakke munten in het Europese Monetaire Stelsel (EMS) zakten wat verder onderuit dan vrijdag al het geval was. Maar al snel ebde de onrust weg en werd de handel ordelijk.

Na de eerste opwinding over het politieke compromis van de ministers en centrale-bankdirecteuren beseften investeerders en handelaren dat men in grote mate weer zelf de waarde van de Europese munten kan gaan bepalen. „Dat geeft tenminste duidelijkheid," aldus een valutahandelaar bij een Nederlandse bank.

De vrijheid voor de valutahandel werd nog eens extra onderstreept door de president van de Bundesbank, Schlesinger. Deze verklaarde te betwijfelen of de centrale banken de nieuwe ondergrenzen van zwakke Europese valuta blijvend, met kracht, zullen beschermen. „De markt kan nu dus weer helemaal naar eigen inzichten te werk gaan."

Franc

De Franse franc was op dat moment driekwart cent minder waard geworden ten opzichte van de gulden, ruim boven het nieuw afgesproken interventiepunt. In de markten wordt betwijfeld of de waarde van de franc veel verder zal dalen, gezien de relatieve kracht van de Franse economie. De Deense kroon, gezakt van 28,88 naar 27,74 cent, zou misschien nog wel wat lager terecht kunnen komen, maar trok in de loop van maandag juist ietsjes aan tot 27,81 cent.

Op de Amsterdamse Effectenbeurs liepen de aandelenkoersen aanvankelijk wat schade op van de gewijzigde valutaverhoudingen in Europa. Later op de dag trad enig herstel in. Op de beurzen in de landen waar de monetaire verwikkelingen juist waren ontstaan, liepen de aandelenkoersen behoorlijk op.

Zie ook pagina 7
● Bedrijfsleven dupe van 'nieuw' EMS

Nederland steunt Amerikaans plan Servische stellingen te bombarderen

VS zetten Navo onder druk

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – Met acht gevechtsvliegtuigen die laag over Sarajevo scheerden, hebben de VS hun Europese bondgenoten gisteren onder grote druk gezet Navo-gevechtsvliegtuigen in te zetten om het beleg van de Bosnische hoofdstad te breken. Maar de Europese Navo-landen bleken daar tijdens een urenlang spoedberaad in Brussel zeer terughoudend tegenover te staan. Nederland steunde het Amerikaanse plan desnoods over te gaan tot bombardementen op de Servische stellingen. Maar andere landen uitten grote zorgen over de veiligheid van hun blauwhelmen op de grond en de invloed die een militaire actie zou kunnen hebben op de Geneefse vredesonderhandelingen.

De Navo-landen zijn in het algemeen wel bereid tot een iets hardere actie, maar een besluit daarover valt pas later deze week wanneer de militairen zich hebben kunnen buigen over de precieze uitwerking.

Amerika, Frankrijk, Engeland en Nederland hebben zeventig straaljagers in het gebied gestationeerd voor het beschermen van de veiligheidszones. De vliegtuigen zijn nog niet in actie gekomen, maar mogen op dit moment alleen worden ingezet wanneer de blauwhelmen worden aangevallen.

Sterven

Amerika wil door te dreigen met bombardementen het Servische beleg van Sarajevo breken. Washington heeft er in het publiek mee gedreigd desnoods op eigen houtje gevechtsacties te zullen ondernemen, wanneer de Europese bondgenoten niet meedoen. Dat dreigement is gisteren in Brussel niet herhaald, aldus deelnemers aan het spoedberaad van ambassadeurs en topdiplomaten uit de zestien hoofdsteden.

De Amerikaanse president Clinton zei, vlak na de opmerkelijke actie van laag over Sarajevo scherende Amerikaanse jagers, te verwachten dat „we een gezamenlijke positie zullen bereiken. Ik denk niet dat de bondgenoten zullen toestaan dat Sarajevo sterft of valt," aldus Clinton.

Berg

De Bosnische president Alija Izetbegovic verklaarde gisteren in Genève het vredesoverleg te zullen boycotten, totdat de Serviërs hun verovering van de berg Igman bij Sarajevo ongedaan hebben gemaakt. Vanaf de zondagavond door de Serviërs veroverde, strategische Bjelasnica-flank van deze berg kan de laatste toegangsweg uit het westen naar de omsingelde hoofdstad onder vuur worden genomen. De moslim-delegatie weigerde daarop gisteren het overleg over de binnengrenzen van de geplande Unie van de Bosnische Republiek voort te zetten.

De internationale bemiddelaars wisten gistermiddag van de Bosnisch-Servische delegatieleider Radovan Karadzic gedaan te krijgen, dat de bezetting van Bjelasnica onmiddellijk zou worden teruggedraaid. Bjelasnica zou onder beheer worden gesteld van de VN-vredesmacht ter plaatse.

Op een persconferentie verklaarde Izetbegovic tot vanochtend tien uur te willen wachten of de Servische commandant ter plaatse gehoor zou geven aan de opdracht van Karadzic.

het weer

max. 22º C

min. 15º C

GELEIDELIJK MEER ZON

In de vroege ochtend zorgt een storing voor veel bewolking en mogelijk voor een enkele regen- of onweersbui. Deze storing trekt naar het oosten weg. Hierdoor komt er vanuit het westen geleidelijk meer zon. In de middag vormen zich stapelwolken, waarvan een enkele misschien het buienstadium bereikt. De temperatuur loopt vandaag op tot ongeveer 22 graden.

De komende nacht daalt het kwik tot circa 15 graden. De wind is matig uit zuidwestelijke richting.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:			
zon op:	06.03	onder:	21.24
maan op:	21.18	onder:	07.16
MORGEN:			
zon op:	06.04	onder:	21.22
maan op:	21.36	onder:	08.24

Dinosaurusrage voor jeugd op komst

Voor je verjaardag

Drama in de Alpen

● *Reddingswerkers zijn bezig met het bergen van de stoffelijke overschotten van de omgekomen alpinisten.* Foto: AP

Minstens acht alpinisten in lawine omgekomen

Van onze redactie buitenland

COURMAYEUR – Ten minste acht bergbeklimmers zijn gisteren om het leven gekomen in een lawine aan de Italiaanse kant van de Grandes Jorasses in de Alpen. De politie in de plaats Courmayeur verklaarde dat het gaat om drie Italianen, drie Duitsers en twee Fransen. Hun stoffelijke resten zijn reeds gevonden.

De slachtoffers maakten deel uit van een groep van achttien alpinisten, die de 4.200 meter hoge berg vlakbij de Mont Blanc beklommen. De groep was op 200 meter van de top verwijderd, toen ze om half vijf 's ochtends door een lawine van ijsblokken werd getroffen. Vier personen zouden nog worden vermist, maar de Italiaanse politie kon dit nog niet bevestigen. Wel wordt nog met berggidsen en honden gezocht naar eventuele andere slachtoffers.

Geen negatief reisadvies voor Turkse kust

HAARLEM – Er komt vooralsnog geen negatief reisadvies voor een vakantie aan de Turkse kust. Het Calamiteitenplatform – met daarin vertegenwoordigd de Nederlandse reisbranche, ANWB en het ministerie van Buitenlandse Zaken – heeft dat gisteren besloten. Het platform pleegde overleg naar aanleiding van de bomaanslag, afgelopen vrijdag in Kusadasi. Daarbij raakten twee Nederlandse toeristen licht gewond. Het besluit betekent dat toeristen die voor de komende tijd een reis hebben geboekt naar Turkije, die trip niet gratis kunnen annuleren.

Dode Maastricht blijkt vermoord

MAASTRICHT – De dode man die zondagavond in Maastricht werd gevonden, blijkt te zijn vermoord. De politie heeft dat gisteren meegedeeld.

Wie het slachtoffer is en hoe hij om het leven is gekomen, wil de politie nog niet zeggen: de ouders van de man waren gisteren nog niet op de hoogte gebracht. Een inmiddels geformeerd rechercheteam, acht man sterk, heeft de zaak in onderzoek.

Een patholoog-anatoom zal vandaag sectie verrichten op het stoffelijk overschot van de man.

Zie verder pagina 11
● Omgeving Maaspuntweg bezaaid met spuiten

Prins Albert volgende week maandag ingehuldigd

Belgisch hof bekort rouw

BRUSSEL – De begrafenisplechtigheid van de dit weekeinde gestorven Belgische koning Boudewijn zal op verzoek van zijn familie „een eerbetoon worden dat een boodschap van hoop brengt." Koningin Fabiola heeft daar gisteren, „overeenkomstig de wil van de overleden koning", op aangedrongen. Ook wordt de maand van rouw die door de regering was afgekondigd, verkort. Daarvoor kiest het Belgisch Hof voor korte en sobere rouwplechtigheden voor de op 62-jarige leeftijd overleden populaire vorst. De uitvaart vindt zaterdag plaats in de St.-Michielskathedraal.

Prins Albert van Luik wordt maandagmiddag om drie uur in Brussel ingehuldigd als de zesde Koning der Belgen. De eedaflegging vindt, anders dan in ons land, plaats in een gezamenlijke vergadering van de Senaat en de Kamer. België kent geen kerkelijke inzegening of kroning.

De regering, die volgens de Grondwet in de 'Raad van verenigde ministers' tot de inhuldiging de taken van het staatshoofd waarneemt, heeft gisteren Albert als aanstaand opperbevelhebber van de Belgische strijdkrachten benoemd tot luitenant-generaal en vice-admiraal.

Direct na het bekend worden van het overlijden van Boudewijn, besloot de Belgische regering tot 7 september een periode van nationale rouw in acht te nemen. Die datum viel samen met de geboortedag van de vorst. Maar de regering kwam gisteren tegemoet aan de uitdrukkelijke wens van koningin Fabiola de rouw te beëindigen vlak vóór prins Albert maandag in het parlement wordt ingehuldigd als troonopvolger.

In het Belgische parlement is gisteren een korte herdenkingsbijeenkomst gehouden voor de vorst die 42 jaar lang het verdeelde België bijeenhield. De bijeenkomst werd bijgewoond door 150 parlementariërs uit alle partijen, behalve het extreem-rechtse republikeinse Vlaams Blok. Het Paleis van Laeken en het Koninklijk Paleis in de Brusselse binnenstad waren ook gisteren het toneel van vaak geëmotioneerde reacties. Gezien de verwachte massale belangstelling, is besloten de bevolking donderdag en vrijdag tot elf uur 's avonds de gelegenheid te geven tot een laatste eerbetoon aan de in het Brusselse paleis opgebaarde vorst.

Amsterdamse Hoofdstad Operette wil zichzelf blijven

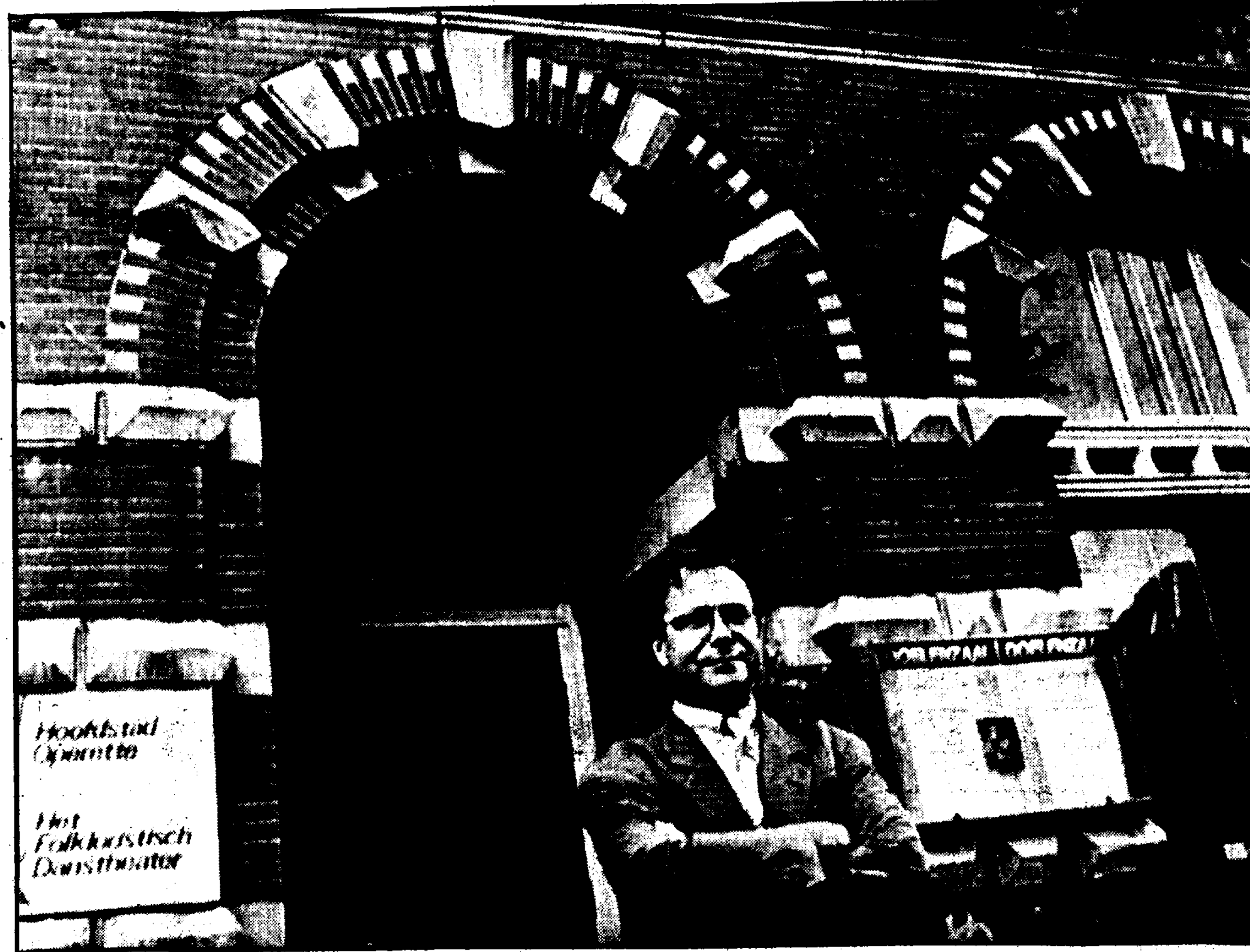
'Operette moet passen bij sfeer van deze tijd'

DOOR HANS VISSER

HEERLEN – De Amsterdamse Hoofdstad Operette heeft een rampjaar achter de rug. Twee maanden lang kon de voorstelling 'Der Vogelhändler' niet worden gespeeld omdat de vrachtwagen met decors en kostuums vorig jaar in rook opging. Maar de komende maanden wordt die produktie gewoon verder gespeeld. Onder leiding van Jaap Montagne bereidt het enige professionele Nederlandse operettegezelschap zich voor op een nieuw seizoen.

Daarin wordt 'La Vie Parisienne' van Jacques Offenbach de grote reisproduktie, maar voor het eerst wordt ook een tweede operette gespeeld: 'Der Vetter aus Dingsda'. Daarnaast staan twee concertreeksen op het programma. „Ik geloof dat het gezelschap in de achterliggende jaren is veranderd", zegt Montagne. „Begin jaren zeventig was het nog een privé-onderneming. Maar daarna kwamen er subsidies en dat merkte je meteen aan de salarissen en aan de hogere eisen die werden gesteld aan de artistieke kwaliteit en de organisatie."

„De laatste jaren is de Hoofdstad Operette in een stroomversnelling geraakt. De Raad voor de Kunst is adviezen gaan geven. We moeten onze subsidies nu verdienen, ons bestaansrecht bewijzen. Bovendien hebben we concurrentie van de musical. Tien jaar geleden was het bestaan van de Hoofdstad Operette nog vanzelfsprekend, maar nu moeten we vechten, onszelf voortdurend waarmaken."

● *Jaap Montagne, directeur van de Hoofdstad Operette: „In Nederland zijn we toch een beetje het stiefkind van de kunst, ondanks de volle zalen."*
Foto: CEES BLOKKER

Modern

„Een manier om dat te doen, is aansluiten bij nieuwe stromingen in de regie. Niet dat je moderne opvattingen van de oude operettes brengt, zoals dat bij de opera nogal eens gebeurt. Maar afrekenen met de opvatting dat operette iets oubolligs zou zijn. Operette moet er fris uitzien, passen bij de sfeer van deze tijd. De aanpak van 'Die Csárdásfürstin' was daarvan een geslaagd voorbeeld."

„Een andere voorwaarde om te kunnen overleven is verbreding van ons repertoire. Daarom brengen we in februari ook een tweede produktie, 'Der Vetter aus Dingsda' van Eduard Künneke, een oude wens. Goed voor het gezelschap en ook artistiek interessant. Onze medewerkers kunnen dan eens iets anders doen naast de grote voorstelling die we meer dan honderd keer spelen."

„'Der Vetter aus Dingsda' is een niet te grote voorstelling, waarmee je het publiek kunt laten kennismaken met een wat onbekendere operette. Zij stamt uit de jaren twintig en is daarmee nog vrij jong. Een produktie voor veel solisten en met veel muziek, die toen in de mode was."

„Want dat is een kenmerk van de operette: het gebruik van de voor de periode van ontstaan nieuwste soorten dansmuziek. In de tijd van Strauss was dat de Weense wals, maar hier gaat het om de tango, de foxtrot. Allemaal zitten ze er in. Ja, een beetje jazzy is het zelfs. En bovendien... het is een van de weinige operettes die in Nederland speelt."

Zarzuela

„Er zijn trouwens nog zo veel andere operettes die de moeite waard zijn. Die van Gilbert en Sullivan en de Spaanse zarzuela's. Je moet soms een risico durven nemen. Het ministerie van WVC verwacht dat zelfs van ons. Te lang hebben we een te voorspelbaar programmabeleid gevoerd."

„Daarom zou het ook eens goed zijn een musical te spelen, 'Oklahoma' bijvoorbeeld. Maar dat is een vak apart. Daarom laten we publiek èn spelers alvast wat aan het repertoire wennen met onze concertprogramma's. Behalve operettefragmenten brengen we daarin ook stukken uit 'West Side Story', 'My Fair Lady', 'Anatevka', 'Porgy and Bess' en zelfs 'Candide'.

„Dat trekt veel publiek. Maar onze opdracht om professioneel operette te maken blijft daarbij overeind. Het probleem is alleen dat we daarmee zijn ingeklemd tussen de opera en de musical. Een televisie-optreden zou voor ons heel leuk zijn: laten zien wat we in ons genre kunnen."

„Maar het is bijna ondoenlijk om met een fragment in een televisieshow te staan. Het zou nog veel leuker zijn een operette als televisiefilm op te nemen, zoals je vroeger vaak zag. 'Die Csárdásfürstin' zou geschikt zijn. Maar dan moet je filmen in Wenen. Heel romantisch, maar ook heel duur. Het publiek waardeert dat, want romantiek is nog lang niet uit. Integendeel. Maar ja, hoe serieus neemt Hilversum de operette...?"

„In Nederland zijn we toch een beetje het stiefkind van de kunst, ondanks de volle zalen. In Oostenrijk, Zwitserland en Duitsland wordt het vak operette meer gewaardeerd. Op onze tournees door Duitsland en Zwitserland zien we dat publiek en pers onze manier van werken waarderen."

Orgeltrip

HEERLEN – In het kader van het Orgelfestival Limburg, dat afgelopen zondag in Nuth van start is gegaan, wordt vandaag een bustocht gemaakt langs Pereboom & Leijserorgels in Limburg. Onder leiding van organist Rob Waltmans wordt een bezoek gebracht aan de H. Martinuskerk in Eijsden, de H. Remigiuskerk in Klimmen, de St.-Laurentiuskerk in Voerendaal, de kerk van OLV Onbevlekt Ontvangen in Amstenrade en de St.-Augustinuskerk in Elsloo. De tocht begint om 12.30 uur in de kerk van St.-Petrusbanden 1850 in Maastricht-Heer. Reserveren is noodzakelijk via 045-333064 of 045-752686.

Morgen geeft Hans Leenders uit Maastricht een concert in de Basiliek van het H. Sacrament in Meerssen. Vanaf 20 uur voert hij composities uit van Mathieu Geelen, Pierre Froidebise, Frans Mulder, Rudolf Escher en Louis Toebosch.

Noorse klanken hartverwarmend

DOOR JOS FRUSCH

recensie

KERKRADE – Het was feest gisteravond in het Wijngrachttheater van Kerkrade. Het tweede concert in het kader van het Orlando Festival was amper een kwartier oud of het opnieuw talrijk opgekomen publiek werd al getrakteerd op een toegift. Het was de Noorse Hardangerviolist Nils Økland die op hét volksinstrument uit zijn vaderland de harten van de luisteraars verwarmde.

De Hardangerviool is een doordringend klinkend instrument dat naast de vier speelsnaren nog eens vier meetrillende snaren heeft, die het instrument zijn felle, expressieve toon geven. Het is daardoor bij uitstek geschikt voor de kille Noorse volksmuziek, die de sfeer lijkt op te roepen van onherbergzame gebieden met mos, sneeuw en ijzige lucht. Het typische karakter van het instrument kwam optimaal tot zijn recht in de grillige en lompe, traditionele boerendansen die Økland virtuoos en met veel gevoel voor sfeer en karakter tot klinken bracht.

Geslaagd was de afwisseling met de pianoversie die Grieg in Slåtter opus 72 van deze dansen gemaakt heeft. Hoewel het karakter van deze volksmuziek in de pianoversie enigszins verloren gaat, blijft de zeggingskracht van de muziek onaangetast, zeker in de gedreven aanpak van Vebjørn Anvik de pianist van het Grieg Trio.

In het openingsnummer van het concert had Økland samen met het Orlando Kwartet het publiek reeds laten kennismaken met de grote expressieve mogelijkheden van de Hardangerviool. In het Quintet van Johan Kvandal, aanwezig in Kerkrade, wordt een verrassende symbiose tussen het klassieke strijkkwartet en het volksinstrument tot stand gebracht. Het was toen dat Økland en de primarius van het Orlando Kwartet, Arvid Engegard, het publiek met een Noorse volksdans op de stoelen kreeg.

Na de pauze Grieg, de componist van wie dit jaar de 150ste geboortedag herdacht wordt. Zijn strijkkwartet in g was bij de leden van het Orlando Kwartet in goede handen. Een understatement want de motorische kracht, de enorme stuwing, de geladenheid en de uitbundigheid waarmee de musici deze balladecompositie te lijf gingen maakten duidelijk dat hier musici van uitzonderlijke klasse aan het werk waren. Van enige vervlakking was geen sprake. Steeds stond de uitvoering onder hoogspanning. En in het puntig gespeelde Intermezzo en het bravoureuze Presto Al Saltarello liet het Orlando Kwartet qua ensemblespel het beste horen wat men in huis heeft.

Orlando vandaag

Beethoven, Tchemberdji en Sibelius zijn de componisten van wie vanavond een werk wordt uitgevoerd op het derde concert van het Orlando Festival. Het Noorse Grieg Trio opent om 20.30 uur het concert met een uitvoering van het Pianotrio opus 1 nr. 1 in Es van Van Beethoven, na de pauze gevolgd door de strijkkwartetten Finse Herinneringen (1992) van Katia Tchemberdji en Voces intimae in d opus 56 van Jean Sibelius. Beide werken worden uitgevoerd door het Jean Sibelius Kwartet.

Spiegel Beelden in Thermenmuseum

In het Heerlense Thermenmuseum is van 7 augustus tot en met 7 november de expositie Spiegel Beelden te zien.
Het tentoongestelde werk betreft rijk versierde schotels van rood aardewerk. Lakenkoopman Dirk Claaszoon Spiegel uit Enkhuizen vroeg in 1602 octrooi aan voor de fabricage van dit typisch 'Hessisch' aardewerk in Nederland.
Op de schotels werden afbeeldingen geschilderd die ons een blik gunnen in de belevingswereld van de zeventiende eeuw. Het betreft vaak symbolische of zedenprekende verhaaltjes, waarvan de betekenis ons tegenwoordig vaak ontgaat.
Een voorbeeld: de afbeelding van een vogelvanger met lijmstok waarschuwt huwbare meisjes voor de versiertrucs van jongemannen die hen proberen te 'lijmen': de goede zeden moeten bewaard blijven.
In het Thermenmuseum is een speciaal boek te krijgen en ook replica's van versierde schotels en tegels.

k

Steeds meer aanbod voor directeur/ artistiek leider Guido Wevers

Het Kruis van Bourgondië selecteert zes produkties

DOOR MYA MAAS

MAASTRICHT – In de vier jaar van haar bestaan heeft theaterwerkplaats 'Het Kruis van Bourgondië' zich een vaste plek verworven in de theaterwereld; ze is een begrip geworden. Steeds meer produkties worden directeur/artistiek leider Guido Wevers aangeboden. Voor het seizoen 1993-1994 maakte hij een keuze van zes uit een aanbod van 36 produkties.

Het toneelstuk Phaedra, naar Eurepides, onder regie van Gerrie Abels, is al tien maal in het slachthuis van Venlo opgevoerd. Op 20 september beleeft het zijn zuidelijke première in een garage tegenover Het Kruis van Bourgondië op Hoogfrankrijk. Er zijn tien uitvoeringen op deze lokatie gepland. De hoofdrol van Phaedra wordt gespeeld door Chiara Tissen, Menno van Beekum speelt Theseus, Monique Ballieux de voedster.

De tweede produktie gaat half november van start. Het is een dansvoorstelling van Emilie Sterkenburg, door haarzelf gedanst, naar eigen choreografie. Guido Wevers koos haar voorstelling uit een aanbod van zes dansprodukties om de autonome aanpak van Stekelenburg: ze laat zich voor haar thema's inspireren door de 16de eeuwse schilderijen van Zurbaran. De voorstellingen lopen van 9 tot 14 en van 16 tot 20 november, om vervolgens een tournee af te werken.

Tussen Sinterklaas en Kerstmis heeft er een theatrale ontmoeting plaats tussen beeldend kunstenares Heleen van der Wusten en dichter Wiel Kusters, getiteld: 'Ik heb een tong'. De teksten zijn nog in ontwikkeling.

Einde januari 1994 regisseert Flo[…] Huygen 'Kleine Verschillen', ge[…]schreven door Ger Bertholet. H[…] stuk, met Nederlandse tekst, ga[…] ook landelijk op tournee. Wevers noemt het een bijzondere produktie omdat het hierbij gaat om cultuur[…] verschillen tussen zuid en we[…]. Cultuur en eigendom, hoe gevaar[…]lijk kan dat zijn? Waar komen di[…] verschillen uit voort, hoe hardne[…]kig kunnen ze zijn? Waaruit besta[…] de rijkdom van de eigen cultuur[…]

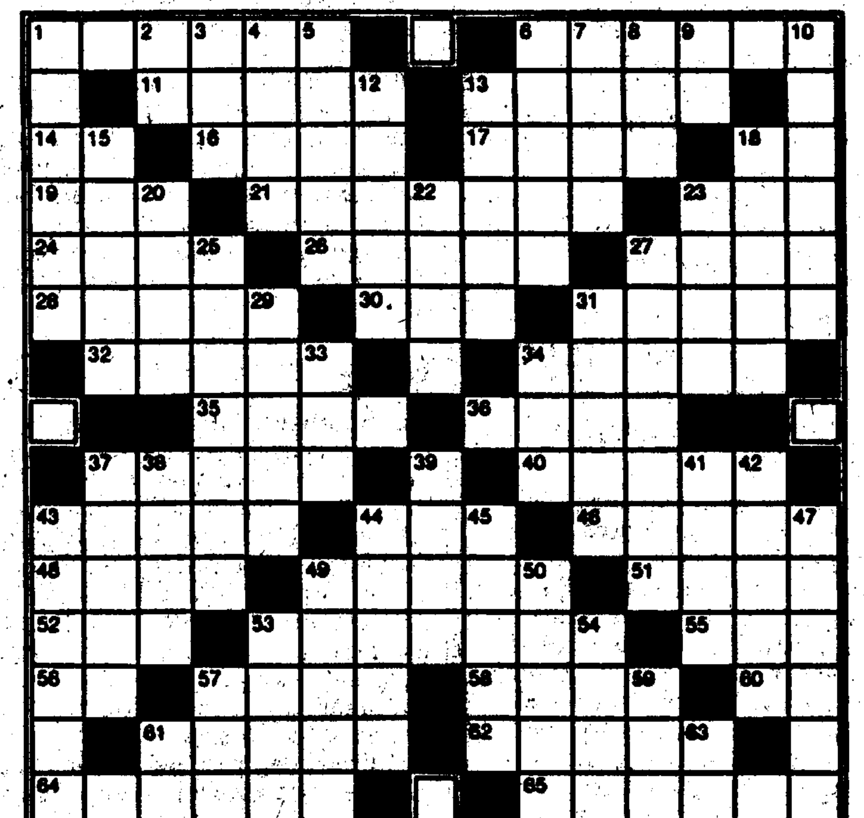
Men zou zich kunnen afvragen we[…]ke de positie van de kunst zal zijn [..] een verenigd Europa. Wat blijft n[…] aan eigen cultuur? Ofschoon Li[…]burg het uitgangspunt is, is de pr[…]duktie metaforisch bedoeld.

In maart volgt 'Soldaat-facteur [..] Rachel', van de Belgische schrij[…] Arne Sierens. Het stuk speelt a[…] het front tijdens de Eerste Were[…]oorlog. De soldaat-facteur bezo[…] de liefdesbrieven bij de soldat[…] Rachel heeft een geliefde aan h[…] front. Los van elkaar vertellen [..] beide het verhaal van hun liefde d[…] tragisch verloopt. Volgens Wev[…] puur en simpel, vertederend o[…] een echte ontdekking. Louk Seyf[…] en Bert van Lare zijn de acteu[…] Margreet Sweerts heeft de regie.

Einde mei volgt tenslotte 'Portr[…] van Stalin of het Picassarium'. H[…] stuk handelt over de positie van [..] kunst en wordt dan ook in mus[…] opgevoerd. Ricardo Annemaat r[…]gisseert, de tekst is van Hans Mu[…]sterman.

Opvallend noemt Wevers het dat, [..] tegenstelling tot een tiental ja[…] geleden, toneel geen navelsta[…] meer is, het niet meer de psyche [..] waar het om draait, maar dat al[…] projecten – ook de niet geselecte[…]de – iets met maatschappelijk[…] problemen te maken hebben.

puzzel van de dag

P&P E803

35	10	32	45	5	44	37	29	3	1	20	54	21	64	11

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 gepasseerd; 6 metaalverbinding; 11 pl. in N.-Brabant; 13 van lei; 14 nota bene; 16 teken; 17 tonen; 18 kilogram; 19 spoedig; 21 waterbewoner; 23 voor; 24 eenmaal; 26 uitlopen; 27 niet één; 28 jaargetijde; 30 vod; 31 pl. in Groningen; 32 doof; 34 dier; 35 drank; 36 schor; 37 balk; 40 pl. in N.-Brabant; 43 dienst; 44 fiscale oudedagsreserve; 46 sleepnet; 48 keer; 49 dakbedekking; 51 behendig; 52 lokspijs; 53 kokosnoot; 55 drank; 56 laatstleden; 57 streek in N.-Brabant; 58 zoogdier; 60 deciliter; 61 plaats; 62 omlaag; 64 medemens; 65 aanvoerder.

VERTIKAAL: 1 Ned. dichter; 2 onroerend goed; 3 reeks; 4 vis; 5 rilling; 6 aanvang; 7 lichaamsholte; 8 lidw.; 9 de onbekende; 10 op zekere plaats; 12 deel van het been; 13 gebladerte; 15 uitgemeten; 18 zuidvrucht; 20 meisjesnaam; 22 slaginstrument; 23 spier; 25 bestendig; 27 grappig; 29 poëzie; 31 vorm; 33 tennisterm; 34 meisjesnaam; 37 voorbeeld; 38 brievensnoer; 39 gooi; 41 meisjesnaam; 42 naaigerei; 43 schamperen; 44 pinakel; 45 opnemen; 47 gokker; 49 voertuig; 50 gulden; 53 rommel; 54 verstand; 57 pesetas; 59 steensoort; 61 sine anno; 63 revererende dominee.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 kruipboterbloem; 13 wij; 14 kool; 14 lila; 16 ba; 17 t.o.v; 18 fee; 19 RK; 21 sas; 23 tel; 25 nu; 26 trens; 28 oor; 30 kaper; 32 Eire; 33 Lopik; 35 piek; 36 L.S.; 37 laag; 39 Orel; 41 la; 42 glad; 43 Edam; 44 BM; 46 orde; 48 peen; 49 RP; 51 lomp; 53 ernst; 55 daar; 57 epiek; 59 fut; 60 serge; 61 s.s.; 62 rob; 64 sar; 65 es; 66 rol; 68 Ulm; 69 O.L.; 71 mare; 72 reep; 74 ei; 75 koninginnenpage.

VERTIKAAL: 1 kwartel; 2 rij; 3 ik; 4 potas; 5 boos; 6 o.l.v.; 7 elf; 8 riet; 9 bleek; 10 la; 11 eb; 12 mazurka; 20 kris; 21 snelloper; 22 hop; 24 laplander; 25 neef; 27 er; 28 oog; 29 Rio; 31 pi; 33 ladde; 34 kreet; 38 aar; 40 Ede; 44 blesbok; 45 mops; 47 erf; 48 pet; 49 rage; 50 pressie; 52 mi; 54 nuk; 56 ar; 58 koran; 60 samen; 63 borg; 64 slee; 67 lei; 68 um; 70 L.O.; 71 mi; 73 p.p.; 74 eg.

Winwoord: KARAKTERSTERKTE

de slimme slapjanus

recept

Gevuld Turks brood

De grote platte Turkse broden zijn steeds ruimer verkrijgbaar.
Ingrediënten: 1 groot Turks brood, 3 vleestomaten, olijfolie, peper en zout, 1 avocado, slablaadjes (iceberg), citroensap, 200 gram ham, mayonaise , peper, 100-150 gram geraspte kaas.

Bereiding:
Snijd met een groot broodmes het brood doormidden om te vullen. Halveer 1 van de tomaten en wrijf beide broodhelften aan de binnenkant in met de twee stukken tomaaat.

Besprenkel de broodhelften vervolgens met olijfolie en kruid met peper en zout. Snijd de rest van de tomaten in plakken. Halveer de avocado. Verwijder pit en schil en snijd het vruchtvlees in plakjes. Wrijf de plakjes met citroensap in om verkleuren te voorkomen.
Verdeel sla, ham, avocado en tomaat over de onderste helft van het brood en bestrijk dit met mayonaise.
Bestrooi met peper en vervolgens met de geraspte kaas. Leg de andere helft van het brood hierop en verdeel het brood in zes of acht stukken.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verver

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
[illegible] 045-739881
[illegible] 045-739966
[illegible] 045-739911
[illegible] 045-719966

Fax:
[illegible] 045-739294
[illegible] 045-739364
[illegible] 045-739264

[illegible] 57 75 36 935
[illegible] 10 35 100

[illegible] 045-256363
[illegible] 045-746966
[illegible] 046-452932
[illegible] 043-254477
[illegible] 04750-18494
[illegible] 045-319577

[illegible]
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
[illegible]
per maand f 29,65
per kwartaal f 88,45
[illegible] f 1,65
[illegible] 30

[illegible]

Navo jaagt op topspionnen

BERLIJN – De Europese veiligheidsdiensten zijn het afgelopen weekeinde begonnen met het oprollen van een groep Oosteuropese spionnen binnen de Navo. Daarbij is ook de sinds lang gezochte topspion met de codenaam 'Topaas' gepakt.

Het zou gaan om de 47-jarige Duitse Navo-functionaris Rainer R., die samen met zijn Britse vrouw bij terugkeer van vakantie in de boeien werd geslagen. Waar dit gebeurde is nog niet helemaal duidelijk. Volgens een Navo-woordvoerder in Brussel werd de man in de Belgische hoofdstad opgepakt, waarschijnlijker is echter dat hij in de Duitse deelstaat Saarland is gearresteerd. Volgens Duitse bronnen is gewacht met de arrestatie tot de man weer voet op Duitse bodem had gezet.

Rainer R. zou aan het hoofd hebben gestaan van een groep spionnen die tussen 1979 en de val van de Berlijnse Muur in 1989 vrijwel alle topgeheimen van de Navo aan het Oosten heeft verraden. In veiligheidskringen wordt gesproken van „een geval van verraad op het allerhoogste niveau." Rainer R. zou deel hebben uitgemaakt van de staf van de Duitse secretaris-generaal van de Navo, Manfred Wörner.

De Duitse televisie meldde dat er vijf topspionnen in Saarland en een in Bonn zijn gearresteerd. Volgens het boulevardblad Bild hebben de veiligheidsdiensten ook in andere landen toegeslagen. De vice-president van de Duitse contraspionage verklaarde tegenover het blad dat „we door nieuwe gegevens een hele spionnenring kunnen oprollen. De spionnen zullen en masse worden gepakt."

De Duitse veiligheidsdiensten zijn al sinds begin vorig jaar op zoek naar de Stasi-topagent met de codenaam 'Topaas'. De ontmaskering van de spionnen zou mogelijk zijn geworden door het verkrijgen van dossiers uit de centrale in Oost-Berlijn van de vroegere geheime dienst van de Sovjetunie, de KGB. De Amerikaanse CIA zou deze stukken voor veel geld en na uitvoerige bestudering ter beschikking hebben gesteld aan de Duitse inlichtingendienst.

Euro-rebellen zien crisis EMS als overwinning

'Maastricht' eindelijk door Britten getekend

LONDEN – De Britse regering heeft gisteren formeel het Verdrag van Maastricht over de Europese Unie geratificeerd, aldus het ministerie van Buitenlandse Zaken in Londen. Toch jubelden de tegenstanders van Maastricht, omdat de Unie volgens hen op de helling staat als gevolg van de crisis in het Europese Monetaire Stelsel (EMS).

Het „instrument van ratificatie," een door koningin Elizabeth ondertekende oorkonde, werd eerder op de dag per diplomatieke post naar Rome gestuurd en door de Britse ambassadeur aldaar afgegeven bij het Italiaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Rome is de stad waar het oprichtingsverdrag van de Europese Gemeenschap in 1957 werd ondertekend.
Deze formele afronding van de lange en moeizame ratificatieprocedure door Groot-Brittannië vond plaats nadat eerder op de dag het laatste obstakel was weggeruimd. Lord Rees-Mogg, één vroegere hoofdredacteur van The Times die bij het Hooggerechtshof had geklaagd over de procedure, besloot niet in beroep te gaan tegen de afwijzing van zijn klacht door de rechters.
Voor premier John Major is het een zure overwinning: de ratificatie viel paradoxaal genoeg op de dag dat het EMS, de belangrijkste spil van de Europese Unie, in elkaar klapte. Onder druk van de valutaspeculanten, die hun aanvallen op de Franse franc en de Deense kroon richten, moest de bandbreedte van het EMS worden verbreed om grotere valutaschommelingen toe te laten.
De tegenstanders van Maastricht binnen de regerende Conservatieve partij vierden dit besluit als een „dolkstoot" voor zowel het EMS als 'Maastricht' zelf. Voor Rees-Mogg was dit ook de reden om af te zien van verdere juridische actie tegen de procedure: de crisis in het EMS heeft „praktisch één van de grondslagen van het Verdrag van Maastricht weggeslagen. De politieke en monetaire unie en het verdrag zijn in diskrediet gebracht," aldus de leider van de 'Euro-rebellen', Bill Cash. „De marktkrachten hebben overwonnen."

punt uit

● Interpol

Nederland is voorzitter geworden van een werkgroep van de internationale politie-organisatie Interpol, die plannen gaat uitwerken voor de bestrijding van internationale milieucriminaliteit. Het is de bedoeling dat er duidelijke afspraken komen over de aanpak van milieucriminaliteit zoals het illegaal storten van afval. Daarnaast zullen illegale milieupraktijken in kaart worden gebracht.

● Brand

De brand die vorige week een verpleeggebouw van psychiatrisch ziekenhuis Veldwijk in Ermelo in de as legde, is aangestoken door een patiënt. Die wist 's middags een aansteker van een bezoeker los te peuteren waarmee hij 's avonds het gebouw in brand stak.

● Mijnstaking

Duizenden Roemeense mijnwerkers zijn gisteren bij de belangrijkste mijnen in het land in de Jiu-vallei in staking gegaan om hun looneis kracht bij te zetten. In 1991 trokken gewelddadige mijnwerkers uit de Jiu-vallei door Boekarest en veroorzaakten daarmee de val van de regering van premier Petre Roman.

● Protest

Duizenden inwoners van Kashmir hebben gisteren gedemonstreerd tegen het doodschieten van drie leden van een familie door Indiase veiligheidstroepen. De demonstranten riepen op tot een algemene staking en kondigden voorts nog vijf protestmarsen aan.

● Moord

Officier van justitie Van der Meijden van de rechtbank in Breda heeft gisteren twaalf jaar gevangenisstraf geëist tegen de 39-jarige P.S. uit Meeuwen. De voorwaarde verdacht van moord op haar echtgenoot, gepleegd op 16 januari dit jaar. Tegen medeverdachte De S. (23) uit Wijk en Aalburg eiste de officier acht jaar.

● Hennep

De politie van Helmond heeft gisterochtend een inval gedaan in twee hennepkwekerijen in die plaats. In totaal werden 12.900 planten in beslag genomen. De straatwaarde van de planten in één van de kwekerijen bedraagt volgens een woordvoerder van de politie zes miljoen gulden. De planten zouden van „uitmuntende kwaliteit" zijn.

● Wet

Het EG-hof heeft Nederland gisteren op de vingers getikt voor de toepassing van de Wet IOAW. De oudere of deels arbeidsongeschikte buitenlandse werknemer van wie de partner in het buitenland woont, wordt door Nederland ten onrechte als ongehuwd beschouwd. Hij zou dus geen zeventig procent van het minimumloon moeten krijgen, maar honderd procent zoals bij mensen van wie de partner hier verblijft.

VS en Egypte roepen op tot hervatting vredesoverleg

Libanon stuurt leger naar veiligheidszone

Van onze redactie buitenland

BEIROET – Het Libanese leger heeft gisteren opdracht gekregen zich klaar te maken om in het door de VN bewaakte zuiden te patrouilleren teneinde fundamentalistische guerrilla-acties te voorkomen.

Dit bevel, indien goedgekeurd door de Verenigde Naties, geeft het leger de macht de moslimstrijders uit de dorpen te verjagen, die ze gebruiken als bases voor aanvallen op de zogenoemde 'veiligheidszone' in het uiterste zuiden van Libanon. Deze taak wordt sinds 1978 waargenomen door de UN Interim Force (Unifil), maar de 5.800 man sterke vredesmacht is niet in staat gebleken effectief tegen het guerrillageweld op te treden.
In de Egyptische stad Alexandria deden de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher en de Egyptische president Hosni Moebarak gisteren een dringend beroep op de Arabieren en de Israëliërs de gevechten in Libanon te staken en de vredesonderhandelingen over het Midden-Oosten zo snel mogelijk weer op te pakken.
Zondag besloot de Libanese regering al troepen naar het zuiden te sturen en besprekingen met de VN te beginnen over samenwerking in het gebied.
In Israël reageerde woordvoerder Oded Ben-Ami van het ministerie van Defensie met de opmerking dat zijn land „alle maatregelen van de Libanese regering verwelkomt die de operaties tegen Israël en de veiligheidszone voorkomen."
De Libanese militairen trokken zondag al Zuid-Libanese dorpen binnen, richtten controleposten op, zochten naar wapens en namen Katjoesja-raketten van guerrillastrijders in beslag, aldus militaire bronnen.
De regering in Beiroet heeft evenwel niet besloten de guerrilla-aanvallen op Israëlische troepen te verhinderen – de Israëliërs worden als een bezettingsmacht gezien – maar benadrukt dat zij de raketbeschietingen op het noorden van Israël een halt wil toeroepen.
Israël ging vorige week zondag de strijd met ondermeer Hezbollah aan nadat bij aanhoudende beschietingen zeven Israëlische soldaten de dood hadden gevonden. Zeker 126 mensen vonden bij het geweld de dood, terwijl er bijna 500 gewonden vielen. Vanaf de grond, de zee en vanuit de lucht bestookten de Israëlische strijdkrachten tachtig Libanese dorpen en steden.

● *De gevechten in het zuiden van Libanon hebben de afgelopen week een half miljoen mensen op de vlucht gejaagd richting Noord-Libanon. Omdat het zaterdag overeengekomen staakt-het-vuren stand lijkt te houden, hebben de meeste vluchtelingen besloten naar hun woonplaatsen terug te keren.* Foto: AP

Aanhouding in moordzaak Nasr

NIJMEGEN – De Nijmeegse politie heeft gisterochtend een 43-jarige man uit Nijmegen aangehouden op verdenking van de moord op de zevenjarige Nasr-Eddine Achouitar uit Nijmegen op 29 juni van dit jaar. Het jongetje verdween op 29 juni spoorloos, toen hij na het avondeten nog even buiten mocht spelen. Na enkele dagen werd zijn lichaam gevonden in het Maas-Waalkanaal in Nijmegen. Alhoewel sectie op zijn lichaam geen aanwijzingen opleverde voor een gewelddadige dood, gaf een onderzoek van het Gerechtelijk Laboratorium in Rijswijk wel aanknopingspunten die de politie deed denken aan moord. Vanaf het begin van het onderzoek is sprake geweest van een onbekende man die kinderen in een speeltuintje in de buurt van de woning van het slachtoffertje aangesproken had. Andere kinderen vertelden dat Nasr-Eddine met deze man meegelopen zou zijn. De doodsoorzaak van het Marokkaanse jongetje kan pas over enkele weken definitief door het Gerechtelijk Laboratorium worden vastgesteld.

Irak eist vertrek Koeweitse leiders

BAGDAD – Irak is gisteren, precies drie jaar na de invasie van Koeweit, fel uitgevallen tegen de Golfstaat. Bagdad, dat Koeweit nog steeds als een provincie van Irak beschouwt, eiste het vertrek van de regerende Sabah familie. „Het is onmogelijk de Sabahs te aanvaarden," schreef de krant van het ministerie van Defensie al-Qadissiyah, die hun vertrek als grondvoorwaarde noemde voor de stabiliteit in de regio. Het dagblad al-Gumhuriyah publiceerde een interview met de Koeweitse kolonel Aala Hussein Ali, die na de inval premier werd gemaakt van de pro-Iraakse interim-regering en een week lang aanbleef totdat Irak Koeweit gewoonweg annexeerde. De kolonel, die nu in Irak woont, is nog steeds van mening dat Koeweit deel uitmaakt van Irak. Hij is na de Golfoorlog in Koeweit bij verstek ter dood veroordeeld. De pers in Koeweit beschuldigde de Iraakse president, Saddam Hoessein, er gisteren van de wapenstilstandsakkoorden te schenden.

Bisschop Tutu wil internationale politiemacht

Elke dag meer doden in zwarte woonoorden

Van onze redactie buitenland

JOHANNESBURG - Het geweld in de zwarte woonwijken van Zuid-Afrika heeft het afgelopen weekeinde aan zeker 93 mensen het leven gekost. In de wijken ten oosten van Johannesburg duren de gevechten nog voort, zo heeft de politie gisteren verklaard.

Aartsbisschop Desmond Tutu heeft de internationale gemeenschap gisteren opgeroepen politiemannen naar Zuid-Afrika te sturen om een einde te maken aan de orgie van geweld in de zwarte woonoorden.
De oproep van de winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede volgde op één van de bloedigste weekenden in de townships sinds augustus 1990. Minstens 93 mensen verloren sinds zaterdag het leven.
Tutu zei in Kaapstad dat de laatste bloedbaden hebben aangetoond dat „we zelf niet in staat zijn de orde te herstellen." Daarom is tijdelijk een internationale politiemacht nodig die ervaring heeft met dergelijke situaties, aldus Tutu.

Het dagelijkse 'onrustverslag' van de politie maakte gisteren melding van 93 doden. Een woordvoerder zei te vrezen dat dit aantal nog zal oplopen. De meeste slachtoffers waren verbrand, doodgeschoten of doodgestoken.

In Tembisa kwamen bij één incident de meeste mensen, 33, om het leven, toen zaterdagavond naar schatting 200 Zulu's uit een logement voor trekarbeiders schietend en brand stichtend door de straten van het woonoord trokken. Het geweld sloeg later over naar Tokoza, Katlehong en Pola Park waar gevechten tussen aanhangers van het ANC, de Zulupartij Inkatha en de politie tientallen levens eisten. In elk geval drie politiemannen zijn in de townshipoorlog gesneuveld. Veel bewoners zijn weggetrokken uit de woonoorden, die de sporen vertonen van een stadsguerrilla.

De politie en het ANC zetten ook gisteren hun woordenstrijd voort over wat het ANC 'het in gebreke blijven van de politie' noemt. 'Het is de taak van de politie om alle Zuid-afrikanen en niet alleen de blanken te beschermen', aldus de zwarte oppositiebeweging in een verklaring. De politie wijt het geweld vooral aan het feit dat het ANC en Inkatha hun aanhangers niet in de hand hebben.

Het huidige geweld dreigt dat van drie jaar geleden, toen de gevechten in de townships ten oosten van Johannesburg voor het eerst op grote schaal uitbraken, te evenaren. In augustus 1990 werd het hoogste dodental tot dusver geregistreerd: ruim 700. Alleen in juli dit jaar werden al meer dan 550 mensen vermoord en het geweld is sindsdien alleen nog maar toegenomen.
Volgens mensenrechtenorganisties zijn meer dan 10.000 mensen om het leven gekomen sedert president F.W. de Klerk in februari 1990 zijn hervormingen in gang zette.

Vier steden van Maya's ontdekt

WASHINGTON – In het tropisch oerwoud van het Centraal-amerikaanse Belize zijn overblijfselen gevonden van vier Maya-steden. De vondst werd gedaan in een regio, waarin nog niet eerder restanten van de Maya-beschaving zijn aangetroffen. Archeologen van de universiteit van Ohio stuitten op de Maya-steden tijdens een expeditie in een bergachtig gebied langs de rivier Monkey. In elke stad zouden tussen de 1.000 en 2.500 mensen hebben geleefd. Zij verlieten de woonoorden in de negende eeuw om nog onbekende redenen. Zeker twee nederzettingen zijn nooit door plunderaars bezocht en nog tamelijk ongeschonden. De Maya's waren tussen 330 en 1540 een zeer omvangrijke volkerengroep, die grote delen van Midden-Amerika (Guatemala, Mexico, Belize, El Salvador en Honduras) bewoonde.

Islamitisch voorschrift geschonden door sectie op moslim-vrouw

Ziekenhuizen varen op eigen kennis religieuze gebruiken

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Ziekenhuizen zijn voor hun kennis van religieuze voorschriften van minderheden in belangrijke mate aangewezen op eigen ervaring en onderzoek. De Wet op de lijkbezorging „is niet aangepast aan de actuele situatie met veel allochtonen," zegt R. Korevaar, woordvoerder van het Academisch Medisch Centrum (AMC). De richtlijnen van de Inspectie Volksgezondheid zijn te globaal „om het iedereen naar de zin te maken."

Het ziekenhuis Oranjeoord in Harlingen kreeg het afgelopen weekeinde kritiek van een groep Somalische moslims, nadat artsen lijkschouwing hadden verricht op het lichaam van een in het ziekenhuis overleden vrouw. Door in het lijk te snijden waren volgens de boze Somaliërs de islamitische religieuze voorschriften geschonden. De vrouw had volgens de islamitische wetten zonder verdere ingrepen moeten worden begraven.
„Het is natuurlijk niet vreemd dat vooral kleinere ziekenhuizen onbekend zijn met afwijkende religieuze gebruiken," zegt Korevaar. In het Amsterdamse AMC, met 1.040 bedden het grootste academische ziekenhuis van Nederland, is ongeveer dertig procent van de patiënten van allochtone afkomst. Het ziekenhuis heeft dan ook veel ervaring opgebouwd, en eigen voorschriften en protocollen opgesteld.
De Wet op de lijkbezorging houdt namelijk niet expliciet rekening met afwijkende regels bij het overlijden van moslims, joden, boeddhisten en andere religies die niet horen tot de traditionele Nederlandse geloofsgemeenschappen. Korevaar: „De inspecteur Volksgezondheid heeft daarom protocollen gemaakt met belangrijke religieuze uitzonderingen en die getoetst aan de wet. Maar als je rekening wilt houden met de wensen van de patiënten moet die kennis verder gaan. Daarom onze eigen richtlijnen."

In het AMC worden 'koshere' maaltijden zonder varkensvlees verstrekt, evenals Surinaamse rijstmaaltijden en is er een gebedsruimte beschikbaar voor moslims. Het zich progressief noemde AMC deelt gewoonlijk mannen en vrouwen in op dezelfde kamers. „Maar bij islamieten laten we dat achterwege," aldus Korevaar.
Op verzoek stelt het ziekenhuis de sectieruimtes open ten behoeve van rituele wassingen van het lijk. „Dat is vaak een wens van Surinaamse nabestaanden. Zij mogen dan onder leiding van hun eigen geestelijke in het bijzijn van de familie in de sectieruimtes. Overleden kinderen mogen op de afdeling worden gewassen. Mensen met de joodse geloofsovertuiging worden volgens de joodse gebruiken niet afgelegd en niet gekoeld, maar bedekt met een laken en binnen enkele uren opgehaald door een begrafenisondernemer of begraven. Door deze regels nauwkeurig in protocollen te beschrijven weet altijd iemand in het ziekenhuis wat er moet gebeuren en wie er moet worden gewaarschuwd als zo'n situatie zich voordoet. Het is een kwestie van dienstverlening aan de patiënten."

DOOR LOUIS BURGERS

Koning Albert II promotor België

DEN HAAG – Hij geldt als een zakenman die zich vooral bezig hield met het promoten van België in het buitenland. Hij hield van snelle auto's en motoren. Zijn leven speelde zich vooral af binnen de 'jet set', waar hij – dol op uniformen – ook nog eens de militaire naam van het koninklijk huis hooghield.

Albert, prins van Luik, die over een week de nieuwe koning van België zal worden, lijkt in nog meer opzichten op onze eigen prins Bernhard. Net als deze vertegenwoordigde hij zijn natie in tal van representatieve functies. Albert was ere-voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité, ere-voorzitter van de Kamer van Buitenlandse Handel en vice-voorzitter van het Belgische Rode Kruis.

Tegen alle verwachtingen in wordt hij met zijn 59 jaar dan ook nog Koning der Belgen. Albert II is de jongere broer van de zaterdag overleden koning Boudewijn, beide zoons van de controversiële koning Leopold III. Alberts grootvader, de zeer populaire koning Albert I verongelukte enkele maanden voor zijn geboorte bij het beklimmen van een rots langs de Maas.

Zijn naamgeving moet dan ook gezien worden als een eerbetoon aan die soldaat-koning. Albert I wist, aan het hoofd van een klein restant van het Belgische leger, in de Eerste Wereldoorlog manmoedig stand te houden langs het riviertje de IJzer in Vlaanderen.

Net als Albert I toonde de prins van Luik belangstelling voor alles wat met militaire aangelegenheden van doen heeft. Hij is speciaal geïnteresseerd in de marine, en heeft de rang van admiraal. Hoewel hij zich altijd met veel enthousiasme van zijn representatieve taken kweet, probeerde hij nimmer zijn broer te overvleugelen. Verwacht mag worden dat de Belgische troon wel een heel ander karakter zal krijgen, nu de flamboyante Albert zijn zachtmoedige broer opvolgt.

● *Prins Albert en zijn vrouw Prinses Paola* Foto: EPA.

Boudewijn wist in zijn 42-jarige regeringsperiode de Belgische staat bijeen te houden. Hij deed dat door zich van dag tot dag op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen door met zakenlui, vakbondsvertegenwoordigers en politici intensieve contacten te onderhouden. Het is niet duidelijk hoe het nu verder zal gaan, nu een onvoorbereide Albert de troon van zijn broer moet overnemen.

Een echt alternatief was er ook niet. Albert II is getrouwd met de Italiaanse prinses, uit een oud adellijk geslacht, Paola Ruffo di Calabria. Zij hebben drie kinderen, de zoons Filip en Laurent en een dochter, Astrid. Zij heeft inmiddels ook drie kinderen.

De bekendmaking van de opvolging van Boudewijn door Albert kwam zondag als een grote verrassing. Samen met zijn broer had hij immers zijn oudste zoon, de nu 33-jarige Filip voorbereid op het koningschap. De getroffen beslissing leidde inmiddels tot geruchten dat Filip, die in zijn karakter veel weg heeft van zijn bedeesde oom, helemaal gepasseerd zal worden.

Astrid, die met haar 31 jaar nu nog haar handen vol heeft met het opvoeden van haar kinderen, zou volgens deze berichten een veel logischer staatshoofd zijn. Zij zou over enkele jaren haar vader opvolgen. Staatsrechtelijk bestaat daar geen bezwaar meer tegen, daar de Belgische grondwet sinds enkele jaren opvolging door een vrouw toestaat.

Aan de andere kant, ondanks alle kritiek op Filip, wordt ook erkend dat hij zich intensief heeft voorbereid op het koningschap. En dat, ondanks denigrerende opmerkingen als die van oud-grootmaarschalk Herman Liebaers: „Hij kan het niet, een droevig geval. Hij loopt als een hondje mee, handjes te schudden. Het is dat niet. Dat kan iedereen."

Door nu toch bereid te zijn de troon over te nemen van zijn overleden broer, heeft Albert de Belgen tijd gegeven. Filip kan zich verder bekwamen, en in de tussentijd misschien zelfs een vrouw vinden. Mocht het met hem niet goedkomen, dan is er altijd nog Astrid. In ieder geval kan zij over enkele jaren het zware gewicht van de Belgische kroon dragen.

'Politici kunnen EMS-crisis gewoon niet aan'

Valutahandel brengt eenwording EG slag toe

DOOR MARIEN VAN DEN BOS

DEN HAAG – „Dat is nou ook weer een beetje overdreven, vijftien procent ruimte voor de zwakkere Europese valuta. De Franse frank werd getest om het bestaande ongenoegen te uiten. Niet om alles maar overboord te gooien." Dat zegt een Nederlandse handelaar, enkele uren nadat in Brussel een wel erg forse kniebuiging werd gedaan voor het vrije verkeer van Europese munten. De aanvalslust op de munten leek vroeg in de ochtend dan ook vrijwel over. Franse en Belgische frank, kroon, peseta en escudo daalden wat in waarde, maar de nieuwe bodemwaarde kwam bij lange na niet in zicht.

Met stomheid geslagen is misschien een iets te groot woord. Maar het besluit van de twaalf ministers en centrale bankpresidenten van zondagnacht betekent volgens insiders dat men de situatie gewoon niet aan kan. „Een puur politieke oplossing." In plaats van een verantwoorde beslissing die zowel de verschillende situaties in de Europese landen recht doet als de onderlinge economische verwevenheid.

Gezien de eerdere aanpassingen van de Zuideuropese valuta en het uittreden van Engeland en Italië, bijna een jaar geleden, waren de spanningen eigenlijk niet zo heel erg groot meer. Maar op het moment dat erg grote marktpartijen (speculanten, maar ook banken en institutionele beleggers) er niet meer op vertrouwden dat de frank en andere munten op gisterochtend nog dezelfde waarde zouden hebben als vrijdagavond, was het gebeurd met de geloofwaardigheid van het EMS (Europese Monetaire Stelsel).

● *De Franse minister van Economische Zaken Edmond Alphandery (midden) en de gouverneur van de Franse centrale bank Jacques de Larosière (rechts) verlaten de persconferentie in de nacht van zondag op maandag. Na 14 uur vergaderen bereikten de ministers van Financiën van de twaalf EG-landen in Brussel overeenstemming over een voorlopige oplossing voor de crisis in het EMS.* Foto: AFP

Het laten zweven van de munten, met afwijkingen van vijftien procent naar boven, zowel als naar beneden, betekent in principe een wild west-situatie in de komende tijd. Theoretisch zou de Franse frank daarmee bijna een derde in waarde kunnen zakken ten opzichte van de Duitse mark en de Nederlandse gulden (die onderling wel hun oude bandbreedte van 2,25 procent hebben vastgehouden). Dat betekent een forse rem op de internationale handel binnen Europa en een goudmijn voor diverse soorten van valutahandel.

„Een hoop jongens hebben het afgelopen weekeinde al een hoop geld verdiend," zegt een kenner. Door massaal uit de zwakke valuta te stappen werden centrale banken donderdag en vrijdag gedwongen de Franse frank 'in te nemen' tegen de afgesproken bodemkoers van f 32,8475. Overtuigd als men was dat de munt gisterochtend voor minder geld weer ingekocht zou kunnen worden. Zoals het geval is.

Volgens geruchten in de markt zou de Franse centrale bank om die reden vrijdag al door alle reserves heen zijn geraakt en was een aanpassing absoluut noodzakelijk geworden. Maar diezelfde handelaren en financiële instituten zullen de komende dagen hun behoefte aan Franse franken opnieuw moeten zien te stillen. Want los van de hoge werkloosheid in dat land, gaat het helemaal niet zo beroerd met de Franse economie en zullen ook de franken blijven rollen.

Voor de Franse autoriteiten is er nu ruimte om de rente verder te verlagen, wat gunstig is voor het aantrekken van de economie waardoor de werkloosheid kan dalen. Dan kan de munt ook weer aantrekken en sommige marktkenners sluiten niet uit dat de frank binnen afzienbare termijn hoger eindigt dan de Duitse mark.

Zwarte Piet

Want eigenlijk ligt daar het probleem van Europa en het EMS.

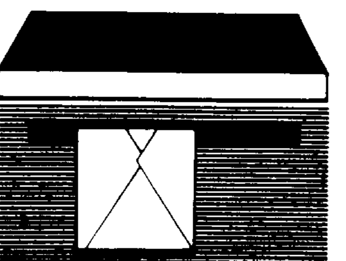
De Duitse mark heeft de aantrekkelijkheid kunnen behouden door de hoge rente. Een hoge rente die weer nodig is om de inflatie nog enigzins in de hand te kunnen houden. En die inflatie is weer het gevolg van de enorme overheidsinvesteringen, nodig om de eenwording van Oost en West te financieren. Een ontwikkeling waar overigens de Duitse centrale bank, de Bundesbank, steeds voor heeft gewaarschuwd – al krijgt men nu in Frankfurt de zwarte piet toegespeeld voor het hoog houden van die rente.

De Europese eenwording heeft met dit alles ernstige vertraging opgelopen. In een klap is duidelijk geworden dat, als puntje bij paaltje komt, ieder land zichzelf maar moet zien te redden. Door het volledig geliberaliseerde valutaverkeer zijn ook de twaalf centrale banken tezamen niet meer in staat een vuist te maken en dat is nu openlijk toegegeven.

Maar zonder min of meer vaste wisselkoersen is een volledig vrij verkeer van personen en goederen, zoals toch de bedoeling is van 'Europa', een graad moeilijker geworden. De internationale valutahandel heeft een grote slag gewonnen, dit weekeinde, ten koste van rust en groeiende samenwerking in Europa.

achtergrond

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Redder agente

In uw blad van 27.7.93 op pagina 3 lees ik een artikel met als kop 'Redder van bedreigde agente niet vervolgd'. Tegelijk wordt de vuile was van die Freeman buiten gehangen. Mijn complimenten aan die man. Hier heeft de burger iets aan. Waren wij met z'n alle zo afgestemd, dan zou dat tuig dat bij voorbeeld een juwelier berooft, mogelijk met geweld, minder kansen hebben.
De man in kwestie verdient het niet dat nu openbaar werd gemaakt dat hij tien jaar cel heeft moeten opknappen wegens heet doodsteken van een afperser. De agent(e) staat voor de bescherming van de burgers. Mag de burger dan ook hun beschermers in bescherming nemen, indien dat nodig is; óók met geweld!

HEERLEN **H.J. Vestjens**
(Door redactie ingekort)

● Allesweter

Als u mij (en vele andere lezers) wilt verlossen van de flauwekul van de heer H.J. Vestjens doet u mij een heel groot plezier.
Waarom plaatst u de onzin van deze allesweter steeds opnieuw?

LANDGRAAF **H. de Jong**

● BLG/SNS

Duidelijk is te constateren, dat de meeste fracties van de gemeenteraden in Limburg hun huiswerk aangaande de verkoop van het BLG niet goed hebben gemaakt. De meeste fracties slikken immers de voorgeproduceerde stukken van de huisaccountant. Mijn onderzoek heeft aangetoond, dat diverse fracties mijn argumenten om het BLG niet te verkopen aannemelijk vonden. Doch de partijdiscipline eiste van hen, dat zij voor verkoop van het BLG aan de SNS dienden te stemmen. De secretaris van de CDA-fractie in een grote gemeente vond, dat de verkoop van het BLG 'niet koosjer' was. Nochtans hebben fracties en raadsleden in diverse gemeenteraden tegen verkoop van het BLG gestemd. Terecht! B&W van de gemeente Beek zijn de mening toegedaan 'dat voor de gemeentelijke overheid door de gewijzigde maatschappelijke omstandigheden geen directe aanleiding meer aanwezig is om het eigen woningbezit te bevorderen, door zelf betrokken te zijn bij het verstrekken van hypothecaire geldleningen'. En wat doet vervolgens de gemeenteraad met uitzondering van twee fracties? Die stemt voor het raadsbesluit om het BLG te verkopen aan de SNS. Maar tegelijkertijd stemde men ook voor om 'zich ten opzichte van de SNS er toe te verbinden niet meer een hypotheekbedrijf op te richten of daaraan deel te nemen dan wel bestaande deelnemingen uit te breiden'.
Dit nu is betwistbaar. Waarom? Wat zegt de wet? Artikel 63 van de Woningwet bepaalt namelijk, dat de Nederlandse gemeenten hun eigen woningbezit kunnen stimuleren. Dit is een bestuurlijk recht, dat in de praktijk wordt uitgelegd als een bestuurlijke plicht. Dit stimuleren kan inhouden het verstrekken van hypothecaire geldleningen aan toekomstige eigenaren. Alle Nederlandse gemeenten doen dit, het zij middels deelname in een NV (Bouwfonds Nederlandse Gemeenten), het zij middels gemeenschappelijke regelingen (Bouw- en Hypotheekfondsen in de provincies Brabant en Limburg).
Deze bouwfondsen hebben een belangrijke rol gespeeld bij de financiering van het particulier woningbezit. Ook heden doen zij dit nog. Zij beheren omvangrijke hypotheekportefeuilles en bestrijken – met succes – een groot deel van de markt. Voor de gemeenten is aan deze activiteit nauwelijks enig bedrijfsrisico verbonden. Integendeel. De betreffende fondsen koppelen gunstige rentetarieven en een consumentvriendelijk produkt aan een goed tot zeer goed rendement. In Brabant en Limburg voert dit beleid zelfs tot wezenlijke winstuitkeringen aan de gemeenten. Waarbij op te merken valt, dat de winst bij het BLG de komende vijf jaar zelfs kan oplopen tot 40 miljoen gulden. Voorwaar geen kattedrek.
En nu komt de aap uit de mouw. De Limburgse gemeenteraden dienen tevens in dit raadsbesluit goed te keuren dat er een concurrentiebeding accepteren dat hen er toe verplicht om zich nooit meer op het terrein van de woningfinanciering te begeven. Dit te accepteren punt verdient een nadere beschouwing vanuit de optiek van volkshuisvestingsbeleid. Is het toelaatbaar dat gemeenten in Limburg deze wettelijke taak neerleggen en zich verbinden deze nooit meer op te nemen? Deze opdracht is in de Woningwet weliswaar niet verplicht gesteld. Echter, is er in dit geval hier geen sprake van een zorgplicht van het openbaar bestuur in Limburg? De unanieme uitvoering van deze bepaling door de Nederlandse gemeenten, doet dit tenminste vermoeden. Wat is het standpunt in deze van onze Limburgse Kamerleden? De hamvraag blijft: Kan men de Limburgse gemeenteraden betichten van onbehoorlijk bestuur, na het goedkeuren van dit raadsbesluit?

BEEK **Hub Steinbusch**

● Paardestaart

Als het niet zo triest was, zou ik erom lachen. Aanvankelijk dacht ik dat het om een verlate 1-april-grap ging. Dat was niet het geval. Had ik dan per ongeluk een krant van 254 jaar geleden in mijn brievenbus gevonden? Nee, het bericht 'Paardestaartje kost bedrijfsleider baan' stond in het Limburgs Dagblad van 23 juli anno 1993!
Wat is hier aan de hand? Voor personeel en supermarktketen Jumbo is het dragen van lange haren verboden. Geen incident in één van de filialen van Jumbo, maar het beleid van de centrale directie. Een aantal personeelsleden is al gezwicht voor deze vorm van intimidatie en heeft gekozen voor schaar en baan. In plaats van een gouden munt heeft Jumbo een joker ingezet en de zwarte piet uitgedeeld. Moeten de spandoeken uit de jaren '60 weer uit der kast: 'Beter langharig dan kortzichtig?' Zit er soms een gefrustreerde ex-langharige uit die jaren in de directie, die ooit zijn baan verloor vanwege zijn haardracht en die nu zijn frustaties botviert op de volgende generatie? In ieder geval heb ik mijn consequentie getrokken: ik wil geen klant van Jumbo meer zijn. Aan het personeel ligt het niet, want dat is klantvriendelijk genoeg. Maar dit beleid plaatst Jumbo wel in een heel enge hoek. Vandaag geen lange haren meer, wat zal er morgen niet meer mogen? Ik vrees voor vrijheidsbeperking of discriminatie op haardracht of – lengte bij de klanten.

WIJNANDSRADE **Octavie Jetten-Rubens**

● Pleegzorg

In het Limburgs Dagblad van 30 juli stond het trieste verhaal van de familie Reinhardt en hun kleinkind. Het komt helaas nog te vaak voor dat dergelijke besluitvormingen tot stand komen. Het handelen in het belang van het kind doet in de pleegzorg steeds weer stof opwaaien. Uitspraken als: 'Rapporten worden naar eer en geweten samengesteld', 'Alle betrokken partijen krijgen de kans om hun zegje te doen', 'Maar ach, er zullen altijd mensen zijn die zich niet bij een beslissing neerleggen', geven eigenlijk aan dat je tegen een muur loopt, wanneer je als pleegouders wilt vechten voor de toekomst van een kind.
Het meest schrijnende is dat de rapportage geschiedt op grond van informatie. Men mag toch op zijn minst verwachten dat men zich persoonlijk op de hoogte stelt van moeders situatie en gedurende een langere periode dit gaat observeren! Plaatsen onder het mom van 'Als het dan toch mis gaat dan...'. Dan is een mooie toekomst aan het kind voorbij gegaan. Handelen in het belang van het kind is iets anders, dan te handelen om het kind het recht te geven op een goede toekomst.

LANDGRAAF **Martien Smeets**

● Mgr. Wiertz 7

Bij de benoeming van de nieuwe bisschop van Roermond hoeft men niet onverdeeld het iedereen mee te juichen. Het 'universele' karakter van een religie hangt namelijk niet af van de wijze van brengen ervan, immers de nieuwe bisschop praat over het zelfde geloof als dat van mgr. Gijsen. Er verandert niets aan het universele! Op een vraag over de samenhang tussen het 'oerevangelie' en Paulus Rom. V. kreeg ik antoord van mgr. Gijsen. Uit dat antwoord bleek dat het 'oerevangelie' (Gen. 3) de plek is waar God ons de verlossing beloofft. Het wezenlijke deel ervan is de kruisdood van Christus (Rom. V). Aangezien het 'oerevangelie', chronologisch gezien, vooraf gaat aan de eerste mensenmoord (Fen. 4), verklaart het christendom zijn eigen God daar tot oermoordenaar van zijn eigen onschuldige Zoon! Twee vragen aan mgr. Wiertz: kent de God van het christendom wel de etische normen ervan? En mag die God, later, geboden opleggen, die Hij zelf vooraf overtreedt?!

HEERLEN **H. Bost**

● *Twee inwoners van Sarajevo rouwen op een kerkhof in de Bosnische hoofdstad bij het graf van een in de oorlog omgekomen familielid.* Foto: EPA

De belegering van Sarajevo is vijftien maanden aan de gang. Dagelijks sterven mensen door Servische granaten, worden kinderen vermoord door sluipschutters. Angst en honger drijven steeds meer mensen in de richting van criminaliteit en extremisme. De weerstand van de inwoners is gebroken en het Westen kijkt toe. Bericht uit een stad in doodsnood.

● *Een vrouw hangt kinderkleding te drogen. Haar appartement is zwaar geteisterd door de granaten, die bijna dagelijks inslaan.* Foto: AP

De laatste ademtocht van Sarajevo

DOOR MAURICE WILBRINK

SARAJEVO – In het pikdonkere, twaalf verdiepingen hoge trappenhuis schuifelen de mensen de hele dag langs elkaar heen. Ze botsen tegen elkaar aan, ze hijgen van inspanning. De meesten zeulen tien, twintig, soms dertig liter drinkwater omhoog. Ze tellen de treden, ze tellen de etages, want ze zien geen hand voor ogen. Het is lang geleden dat er elektriciteit was.

Soms is er iemand met een zaklamp, en op de zesde verdieping flakkert een kaars, die de waterdragers spookachtig verlicht. Van beneden klinken flarden van kinderstemmen, af en toe onderbroken door de harde, scherpe knal uit het geweer van een Servische scherpschutter, die honderd meter verderop zit. De schutter knalt kleine kinderen neer, alsof het konijnen in het veld zijn.

Op de tast het loodzware water omhoog sjouwen, gaat de mensen steeds moeilijker af. Ze zijn geestelijk en lichamelijk uitgeput, na vijftien maanden in de hel van Sarajevo. Een oude vrouw, die drie uur onderweg is geweest om haar jerrycan te vullen, doet er een half uur over om haar woning op de achtste verdieping te bereiken. De kracht om nog hout te halen, heeft ze niet meer. De scherpschutter kan een kogel sparen; de vrouw gaat de komende maanden van uitputting dood, of van de gruwelijke kou die in oktober weer bezit van de huizen zal nemen.

Stellingen

Dit is Marijindvor, 'Kasteel van Maria', een appartementenblok in Sarajevo. Vanuit de ramen aan de achterkant kijk je neer op Servische stellingen. Dat kun je trouwens beter niet doen, want de scherpschutter schiet ook graag op volwassenen. Aan de achterkant wordt dus niet gewoond, maar je bent nergens veilig: het blok is inmiddels door twintig granaten geraakt.

In Marijindvor, zoals in de rest van de stad, is de collectieve doodsstrijd van haar bewoners nu in volle gang. Niemand durft te denken aan de komende winter, iedereen weet dat hij komt.

Op de tweede verdieping woont het gezin Graho. De receptionist Emir en de serveerster Sena verwekten een kind zo ongeveer op het moment dat de allereerste granaat op Sarajevo werd afgeschoten. Hun baby is nu zes maanden oud. Emir vocht in de verdediging van zijn stad en raakte gewond. De afgelopen drie maanden verloor hij 27 kilo lichaamsgewicht door het sjouwen van water. „Ik moest extra water halen om de babykleertjes te kunnen wassen," zegt hij. Zijn vrouw is wanhopig – als ze aan de toekomst van haar kind denkt, gaat er een pijnscheut door haar maag. Ze willen koste wat kost Sarajevo uit.

Op de vierde verdieping woont het gezin Gatacko, ze verblijven met zeven mensen in een klein appartementje. Vader Nazif, ooit ambtenaar belast met toerisme, vertelt dat de agressie van de tegenstander totaal bezit heeft genomen van zijn gedachtenwereld. „Ik kan nergens anders meer aan denken. Ik ben zo bang." Hij voelt zich een mens aangevallen door beesten. Zijn vrouw zegt dat ze weg willen, Sarajevo uit.

Op de zesde verdieping woont de familie Bezdrob. Een van de dochters, Lejla, een studente medicijnen, heeft littekens op haar handen. Opgelopen tijdens de vorige winter, toen haar vingers bevroren. Ze vertelt hoe ze vandaag een man te woord stond in de ziekenhuisapotheek waar ze werkt: „Ik legde hem uit dat hij zijn medicijnen moest innemen na het eten. Toen begon die man te huilen en zei dat hij dat niet kon. Want hij had niets meer te eten." Ook Lejla wil weg, ver weg van Sarajevo.

● *Elke dag staan de inwoners van Sarajevo in de rij om jerrycans en flessen te vullen met water.* Foto: REUTER

Weerstand

Sarajevo is aan haar laatste ademtocht bezig. De 350.000 inwoners van de omsingelde en belegerde stad zitten al vijftien maanden als ratten in de val en hun weerstand lijkt gebroken. Net als in Zepa, Tuzla, Gorazde en Srebrenica hebben de Servische bombardementen de Bosnische moraal gesloopt, straat voor straat, huis voor huis, ziel voor ziel.

Van een leven in Sarajevo is geen sprake meer, zeggen de inwoners. Het is overleven geworden. Er is grote voedselschaarste in de stad. Hele stadsparken zijn kaalgekapt voor brandstof. Diesel en benzine komen nauwelijks Sarajevo binnen. Op de zwarte markt worden ongelooflijke prijzen gevraagd voor etenswaren en genotmiddelen. Een kilo koffie kost 100 gulden. Een kilo aardappelen rond de vijftig. Suiker 35-45 gulden. Een pakje Marlboro sigaretten brengt 20 gulden op.

Nieuw is het verschijnsel balkon-boeren. Overal in de stad hebben inwoners hun balkons en terrasjes vol staan met potten, waarin groentes worden verbouwd. Uien, wortels, aardappelen, tomaten groeien er voor de ramen. Binnenterreinen zijn omgetoverd tot moestuinen, waar ingenieurs, hoogleraren en acteurs werkmans-eelt op de handen krijgen. De groentezaden zijn hen ter beschikking gesteld door de Verenigde Naties. Groentezaad, geen kogels. Want er is nog altijd dat VN-wapenembargo dat de Bosniërs de middelen onthoudt om zichzelf te kunnen verdedigen.

Het fatalisme van de bewoners neemt er met de dag toe. Het aantal zelfmoorden wordt niet bijgehouden, maar steeds vaker worden de verminkte lichamen gevonden van mensen die van een flat zijn gesprongen. Anderen werpen zich voor auto's die zich met grote vaart door de stad bewegen om geen doelwit te zijn voor scherpschutters. Er zijn mensen, vooral ouderen, die doelbewust een straat inlopen die onder vuur ligt van een scherpschutter.

De Nederlander Eddy Nieuwboer verblijft sinds 15 januari in Sarajevo. Hij is een goeddoener van nature, een man die in zijn eentje hulp ging verlenen aan Bosniërs, en zo werd gegrepen door de ellende dat hij bleef. Volgens Nieuwboer geven steeds meer mensen de moed op. „De mensen zeggen: ik wou dat een granaat op mij en mijn gezin viel, dan was het afgelopen."

De Nederlander, die Sarajevo wel uit kan maar de inwoners niet meer in de steek wil laten, maakt mee dat kennissen niet langer willen rennen als de scherpschutter weer begint te knallen. Het lot van anderen laat steeds meer inwoners onverschillig. „Sommigen draaien zich niet eens meer om als achter hen een granaat valt. Het kan hen niets meer schelen."

Zelf zegt Eddy dat zijn geluk ook eens moet opraken. Hij is al twee keer ontsnapt aan een granaat die vijftien meter verderop insloeg. Hoeveel malen de kogels van een sluipschutter hem om de oren zijn gevlogen, weet hij al niet eens meer. Hij leeft zoals alle andere mensen in de stad: in bijna elke straat kan hij worden geraakt, de kogelinslagen zitten tot in de toegangsdeur van zijn flat. Alle appartementenblokken van zijn wijk zijn wel geraakt door granaten.

Explosies

Sasa Sofilj, een 30-jarige student Engels, zit in de zon voor het grote Kosevo ziekenhuis. Hij kijkt op zijn horloge en wacht op het moment dat de zoveelste wapenstilstand moet ingaan, vanwege nieuwe onderhandelingen in Genève. Als het tien uur is, wordt het staakt-het-vuren begroet door enkele enorme explosies, ergens in de stad. Sasa glimlacht bitter en doet er maar even het zwijgen toe.

Volgens Sofilj slaat de wanhoop in Sarajevo sinds enkele weken steeds harder toe. „De mensen zeggen niet meer hallo tegen je, als je ze tegen komt. Of: lekker weer hè. Nee, iedereen vraagt aan je wanneer de oorlog stopt. Het is het bewijs dat ze er niet meer tegen kunnen."

Zelf voert hij een steeds harder gevecht met zichzelf. „Als ik me niet meer verzet, dan heb ik verloren. Dan ben ik mijn identiteit kwijt. Ik moet aan de toekomst denken, maar er is geen toekomst meer. Ik ben alles aan het verliezen. Mijn vrienden, mijn illusies, mijn verleden. We worden constant mentaal verkracht."

Sofilj vreest dat de helse omstandigheden waarin zijn stadgenoten leven, extremisten van hen maakt. „We hebben een traditie van tolerantie en vergevingsgezindheid. Maar er ontwikkelen zich hier hele nieuwe vormen van terrorisme. In de toekomst zullen Bosniërs zich overgeven aan etnische verkrachtingen, aan bomaanslagen. En de kiem daarvoor vind je nu, hier in Sarajevo."

Agressie

De vrees van Sasa Sofilj wordt nu al bewaarheid. Sarajevo, symbool van etnisch samenleven en verdraagzaamheid, begint de waardigheid te verliezen die de stad sinds het beleg met de moed der wanhoop hoog hield. Etnische tegenstellingen, voor de oorlog ondenkbaar, worden zichtbaar. Een moslimvrouw vertelt dat ze vergeefs bij de katholieke hulporganisatie Caritas heeft aangeklopt om hulp. Ze gaat het nu bij een islamitische instelling proberen. Buren weigeren steeds vaker elkaar te helpen, vanwege hun verschillende etnische achtergrond.

Wijken worden etnisch gezuiverd: Servische en Kroatische inwoners zijn steeds vaker doelwit van moslim-agressie. De hardliners hebben de macht gegrepen in Sarajevo. Zo hebben de moslims een nieuwe religieuze leider, Ceric. Het is een fundamentalist, die erop hamert dat het hele Servische volk schuldig is aan de oorlog. Sofilj: „Daarmee geeft hij de moslims een mes in handen, waarmee ze hier zonder schuldgevoel iedere willekeurige Serviër kunnen vermoorden."

De aanwezigheid van wapens in de stad voedt de criminaliteit. Vorige week schoot een man, die in de rij stond voor water, een vrouw dood na een woordenwisseling over voordringen. Milities van het leger en de politie bevechten elkaar om de controle van stadsdelen. Er zijn in Sarajevo naar schatting zo'n veertig wegversperringen, waar locale bevelhebbers passanten controleren op hun identiteit en de goederen die ze bij zich hebben. Gewapende bendes rijden met auto's door de straten, op zoek naar buitenlanders die onder wapendreiging worden beroofd van hun kogelvrije vesten.

Minachting

Intussen groeit de verbittering over de houding van het Westen. De straaljagers, waaronder de Nederlandse F-16's, die af en toe boven de stad vliegen om Servische toestellen te weren uit het Bosnische luchtruim, worden met minachting begroet. „Ze kijken vanuit de lucht toe, hoe wij hier worden afgeslacht door de Servische fascisten," zegt Lejla Bezdrob. En deze 23-jarige vrouw, opgegroeid in een zeer beschaafd, intellectueel milieu, voegt er zonder aarzeling aan toe: „Als we willen overleven, moeten we de strategie van de vijand overnemen."

Bezdrob en talloze andere inwoners van Sarajevo hebben de hoop op een Westerse interventie opgegeven. Ze zien en horen hoe soldaten van Unprofor, de VN-legermacht in Bosnië, rijk worden aan zwarte handel. Met name het Oekraïnse bataljon in de stad is berucht, soldaten vragen er vermogens voor voedsel dat ze gratis van Unprofor krijgen. Maar zelfs een enkele Nederlandse militair kan deze verleiding niet weerstaan, ook al krijgt hij drieduizend gulden netto gevarengeld extra per maand.

De machteloosheid die de Unprofor-troepen in Sarajevo kenmerkt, vanwege het zo beperkte mandaat dat de VN hen geeft, wordt door de bewoners van de stad uitgelegd als lafheid. En de psychologische afstand van veel militairen tot de lokale bevolking is groot.

VN-militairen die zijn gelegerd in het PTT-gebouw aan de rand van de stad, zoals de Nederlandse verbindingseenheid, komen weinig in de stad zelf. Weliswaar is de druk waaronder zij moeten werken veel groter dan normaal, de verzorging is gegeven de omstandigheden erg goed geregeld. De meeste militairen hebben dan ook de grootste moeite om zich de ellendige toestand voor te stellen, waaronder de Bosniërs in de stad leven.

Finale

Met de wanhoop en de afnemende onderlinge solidariteit in de stad is de finale ingezet van de totale vernietiging van een cultuur. Sasa Sofilj: „Sarajevo is de spiegel voor de totale uitkomst van deze oorlog. De Serviërs kunnen alles met ons doen wat ze willen. Ze kunnen ons naar keuze uitmoorden of uithongeren. De Verenigde Naties zijn de scheppers en beschermers van het concentratiekamp dat Sarajevo nu is."

Voor de intellectuelen in Sarajevo is de analyse snel gemaakt: zelfs al zou de stad verder gespaard worden, een toekomst voor de Bosnische moslims is er niet. De veilige havens, waar buitenlandse diplomaten deze zomer zo schaamteloos over spraken, hebben geen enkele basis om op voort te bestaan. Sofilj: „De gewone mensen hebben het begrepen via hun lege maag. Alleen hebben zij niet langer het lef en de kracht om er nog over na te denken."

Zwarter dan ooit is de humor waarmee de inwoners van Sarajevo dezer dagen uiting geven aan hun angsten en woede. Men trekt de vergelijking tussen Auschwitz en Sarajevo: 'in Auschwitz hadden ze tenminste nog gas.'

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Proficiat!

Vandaag is m'n prinses
50 jaar

Hartelijk gefeliciteerd!
Va dem toch nit

Personeel vraag

Gevraagd DJ voor Gay-Bar. Lfst. met ervaring. Inl. 045-727370 tsn. 18-19 uur.

OPROEPKRACHTEN (m) voor flessen-spoelbedrijf. Soll. telefonisch tussen 18.00-19.00 uur op werkdagen, tel. 045-754038.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland ervaren BETON-TIMMERLIEDEN. Telefoon 045-214500 / na 13.00 uur 04499-4479 of 04499-4351.

BEZORGERS gevraagd min. lft. 15 jaar voor Simpelveld, Zeswegen, Ganzeweide en omgeving. ☎ 045-257974.

Zoek je VAKANTIEWERK en wil je je eigen werkdagen bepalen, dat kan als je student bent en plm. ƒ 120,- p. dag wil verdienen. Min. leeft. 17 jr. Info uitsl. tussen 19.00-22.00 uur 046-582653. Tevens zoeken wij teamleiders, min. leeft. 21 jr. i.b.v. rijbew.

Gevr. VERKOOPSTER voor seizoen, lft. plm. 18 jr. Emike, Grotestr. 17, Valkenburg.

FRITUREHULP (vr) gevraagd voor 2 à 3 avonden per week. Tel. 045-457845.

Gevr. INTERIEURVERZORGSTER op part-time basis. Aanmelden woensdag 14.00-17.00 uur. Hotel Postelijon, Schaesbergerstr. 94, Kerkrade.

OG te huur

Gevraagd!
Wij selecteren gratis een goede huurder voor U.
Kantoor Maastricht
☎ 043-218509
Kantoor Sittard
☎ 046-375045
LOKAAL BEHEER O.Z.

OPSLAG/bedrijfsruimte te huur, 500 m2 met c.v., centraal gelegen, 10 km van Roermond. Tel. 077-521005.

Bouwmat./Machines

ZOMERAANBIEDING op=op v.a. Div. licht besch. nieuwe binnendeuren v.a. ƒ 40,- t/m ƒ 100,-. Buitendeuren plm. ƒ 100,- t/m ƒ 200,-. Div. soort. dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 40,- per rol. Rollen van 4 à 5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang met of zonder leislag ƒ 50,- t/m ƒ 65,- per rol. Top kwaliteit laminaat parket ƒ 40,-; B keus ƒ 25,- per m2. Isolatie 4 cm ƒ 3,- per m2. Grote afname extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Telef. 045-727742.

50 Kg. CEMENT à ƒ 11,50; metselstenen v.a. ƒ 0,25; nieuw! Vuren bouwhout, aan gunstige prijzen. Grubbenlaan (naast Mega) in Hoensbroek. Telef. 045-219428. Openingstijden ma t/m vrij van 9.00-18.00 uur, zat. van 9.00-16.00 uur.

AANBIEDING t/m 28 aug.! Laminaat-parket platen, afm. 122x244 cm, plm. 3 m2, div. kleuren, geschikt voor alle doeleinden vanaf ƒ 25,- t/m ƒ 37,50 per plaat, 8 mm dik. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. ☎ 045-727742.

Onr. goed te koop aangeboden

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Koopwoning Vastgoed '92 b.v. Telefoon 040-128897.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-128897.

WOONHUIS te koop gevraagd tot ƒ 200.000,-. Geen makelaarskosten. Tel. 045-727173.

Te koop open BOUWPLAATS 7,22 are in nieuwbouwwijk, prijs n.o.t.k., gelegen te Landaar-Dilsen (B). Telefoon 09-32.89762469.

Kamers

KAMERS te huur, met volpension, enkel voor alleenst. heren. Tel. 045-214804.

Kamers te huur in studentenhuis te HEERLERBAAN voor nette student(-e). Telefoon: 045-411754.

Bedrijfsruimten

HEERLEN kantoorruimte te huur: Grasbroekerweg 3, 180 m2 kantoorruimte en 60 m2 bijruimte. Tel. inl. 046-743275.

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!
INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen

Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop winkelinterieur MODEZAAK. Tel. 045-452104.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. gevr. SLACHTVARKENS, zeugen, stieren en koeien. Jan Heunen, Kerkweg 83, Puth. Tel. 04493-1843 of 06.52-980488.

Te k. WEILAND, in Schinveld, opp. 4620 m2. Te bevr. 04492-4334 na 17.00 u.

Te koop Mirabellen PRUIMEN. Tel. 045-752014.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Caravans

Te koop TOURCARAVAN, merk Bürstner, '90. Marshallsingel 73, Heerlen.

SHOWMODELLEN Jamet vouwwagens. Nu tot ƒ 1.000,- korting. Hans Stassar, Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200. Ook uw leverancier van kampeerplezier.

Te k. ruime 2-pers. Caravan KNAUS, 3.80m., bwj. '82, verw., ijskast, res.wiel, voortent, vaste prijs ƒ 5.000,-. 045-272751 na 19.00 uur.

Auto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

BMW 320, bwj. '79, motor '84, APK 6-'94, vr.pr. ƒ 1.600,-. Tel. 045-226012.

Opel Vectra Sedan 1.6i '92; Honda Civic 1.5i GL '90; Ford Siërra Sedan 1.6 '90; Toyota Carina 1.6 GL '89; Opel Omega 2.0i GL '87; Mercedes 190 D '88; Mercedes 190 D '85; Ford Escort 1.4 5-drs. '89; Seat Fura '86; VW Golf '82; Ford Fiësta 1.3 S '81; Mazda 323 autom. '79; Taunus 2.0 L '81; BMW 320i '87; Suzuki Alto autom. '84; Suzuki Alto '81; Suzuki Swift autom. '90; VW Jetta D '82; Daihatsu Feroza Resinstop '90; Ford Escort '81. Autobedr. REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. Telef.: 046-757777. Uw adres APK-keuring. Alle autoreparaties. Tev. doe 't zelf Carwash! Zondags open.

Te koop Ford ESCORT 1.3 L Bravo, bwj. '82, apart mooi, ƒ 2.650,-. Tel. 045-216470.

FORD Siërra 1.6 Laser, '87, zwart, km.st. plm. 90.000, ƒ 7.500,-. Tel. 045-312482.

CABRIO Escort '85, antraciet, zwarte kap, iets aparts, inruil mogelijk, stuntprijs voor snelle koper. Lucar, Holzstr. 67, Kerkrade.

Opel WELLING biedt aan: Kadett GSi Cabrio '88; Honda Civic '90; Corsa Joy 1.4 Cabrio Top '90; Toyota Corolla 1.6 XLi '90; Vectra 4-drs. 1.6i '89; Fiat Uno '91; Astra 3-drs. 1.6i '92; Kadett Escort 1.4 '89; Kadett Stationcar 5-drs. '87 en nog veel meer! Diverse goedkope inruilers. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Volvo 340 '84; Nissan Sunny Combi '86; Nissan Sunny 1.5 '85; Ford Siërra 1.6 '86; Ford Siërra combi '84; Opel Corsa TR 1.2 '84; Opel Manta 2.0 GTE '83; Opel Kadett 13S Sedan '86; Kadett '75 ; Ascona '84; Suzuki Alto '83; Mitsubishi Colt '83; Ford Fiësta '84; Ford Escort '83-'85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Mazda 323 '85; Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Opel Kadett combo 1.3 1e eig. 10-'86; VW Golf GLS cabrio '82; Ford Escort XR3 '86; Renault F6 bestel '85; Ford Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Mercedes 250 T '79; Alfa Giulietta 1.6 '84; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; Opel Ascona 1.6 S '84; 2x BMW 315 '82/81; Ford Fiësta 1.1 L '83; BMW 316 nw. model '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Escort 13 L 5-drs '83; Citroën Visa Chrono '83; VW Golf '80; Renault 9 GTL 5-bak, 82; Opel Kadett 1.2 S '83; Opel Manta HB 1.9 N '79; BMW 1502 '76. Inkoop, verkoop, financiering. Diverse inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

CABRIO Golf '85, zilver; Cabrio BMW 320i '85; Cabrio Peugeot Talbot; Cabrio Chrysler Le Baron V6. Lucar, Holzstr. 67, Kerkrade.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schanerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

AUTO'S u belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs!! 045-427671.

Een grijp uit onze voorraad! Audi 80 1.8 S rood '88 ƒ 18.700,-; Audi 100 5 E blauw '85 ƒ 9.700,-; Alfa Sprint Coupé '85 ƒ 5.900,-; Citroën BX 1.6 DRi '87 ƒ 8.900,-; Fiat Panda rood '86 ƒ 5.700,-; Escort XR3i wit '86 ƒ 12.900,-; Escort Diesel '86 ƒ 7.400,-; Fiësta '83 ƒ 2.950,-; Honda Accord Diesel '85 ƒ 6.200,-; Opel Monza '84 ƒ 7.600,-; Ascona Sport '86 ƒ 6.900,-; Rekord Turbo Diesel '85 ƒ 5.900,-; Kadett 3-drs. '85 ƒ 6.400,-; Opel Manta '83 ƒ 4.900,-; Saab 900 GLi '82 ƒ 3.750,-; Seat Ibiza 1.5 GLX '87 ƒ 7.900,-; Seat Ronda '87 ƒ 5.900,-; Toyota Celica '86 ƒ 13.900,-; VW Golf Diesel '83 ƒ 3.750,-; VW bus 9 pers. '82 ƒ 5.200,-; Daihatsu busje grijs kent. '87 ƒ 6.200,-; Nissan Sunny Combi Diesel '84 ƒ 5.900,-. Autobedrijf Gebrs. DOMINIKOWSKI, Kloosterstr. 38, Kerkrade. ☎ 045-420209.

RENAULT 5 GTL, bwj. 4-'86, kleur rood, 3-drs., getint glas, 5-gang, sportvign., APK 8-'94, km.st. 57.000, i.z.g.st., ƒ 5.850,-. Tel. 046-527379.

VW GOLF, bwj. '83, 5-deurs, APK, ƒ 2.450,-. Telefoon 045-724993

Te k. VOLVO 343 DL, bwj. '80, APK, motor 100%, vr.pr. ƒ 950,-. 045-220214.

Te k. gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs. 045-416239 open tot 21.00 u.

LEIJENAARS-autocentrale al reeds 30 jaar uw autopartner, een greep uit onze voorraad: Opel Vectra 2.0i GT rood met LPG en stuurbekr. als nw 7-'91; Astra 1.4i GL 19.000 km '92; Astra 1.4i GL 22.000 km cobaltbl. '92; Astra combi 1.4i GL 5-drs. '92; Corsa's Hatchback 1.4i swing rood model '91 en 1.3i swing wit '90; Corsa 1.2 SV Van '90; Kadett Hatchback 1.4i rood '90; Kadett Hatchback 1.3i Cresta zwart '89 en 5-drs. wit '89; Kadett Hatchback 1.6i rood '88; Kadett Sedan 1.6i '89; Kadett Hatchback 1.3 S wit '87; Kadett combi 1.7 diesel 5-drs. wit 11-'89; Kadett Hatchback 1.2S rood '83; Ford Siërra 2.0i CLX combi met LPG wit '90; Ford Siërra 2.0i CLX met stuurbekr. zwart '90; Ford Siërra 2.0 special zwart '89; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '87; Ford Siërra 1.6 Laser '87; Ford Siërra 2.0 CL met LPG 5-drs. '86; Ford Scorpio 2.0 GL met LPG '87; Ford Escort 1.6 CLX '91; Ford Escort 1.4i rood '91; Escort 1.4 Bravo 5-drs. met schuifdak '89; Escort 1.6 XR3i '84 ƒ 6.750,-; Ford Fiësta 1.1 '86 ƒ 6.750,-; VW Golf 1.6i Manhattan '89 en 1.3i '89; VW Golf 1.6 diesel '89; VW Jetta 1.6 CL automatiek 66.000 km. '84; VW Golf 1.6 GTi ƒ 4.250,-; Audi 80 1.8S 65.000 km tornadorood '89; Audi 80 1.8N '88 ƒ 18.500,-; Mazda 626 coupé 2.0-12V GLX 46.000 km '89; Citroën BX 1.6 TRS '85 ƒ 5.500,-; Lada 2104 1.5 L stationcar '86 ƒ 3.950,-; Toyota Carina II 1.6 XLi '90; Toyota Camry 1.8 4-drs. DX '83; Saab 96 LV4 '76 voor restauratie. Bedrijfswagens: Kadett Van 1.6 diesel 84.000 km '88; Kadett 1.2 SV Van '90; Corsa 1.2 SV Van 50.000 km '90; VW Kleinbus v. pers. vervoer met nwe. motor en LPG '87. Bovag-garagebedrijf en aangesloten bij Schade Garant. Auto's worden afgeleverd met grote onderhoudsbeurten, nationale autopas en bovaggarantiebewijs. Financiering tot 100% mogelijk. Leijenaars-autocentrale, Ridder Hoenstraat 151, Hoensbroek. Tel. info: 045-212091. Tevens erkend APK-keuringsstation.

Te koop ROCKY Diesel Hardtop, pr. ƒ 13.000,-. Tel. 045-455633 of 750283.

Te koop Opel KADETT 17 HB D, alle keur. toegest., 1989, i.g.st. Telef. 045-231002, 17-18 uur bln.

PORSCHE 911 3.2. Carrera, airco, schuifd., nwe. bnd., motor 1984, perfecte staat, ƒ 29.000,-. ☎ 045-729902

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

ALFA 33 1.3 nwste type, alfa rood, 88.000 km, LPG, bwj. 04-'90, pr. ƒ 16.500,-. Telef. 09-32.89716802.

Sloopauto's

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Motoren

CHOPPER Kawasaki 454 LTD, bwj. '89, ƒ 7.250,-. Locht 38, Kerkrade.

Te k. YAMAHA FZX 750 bwj. '92, nog 7 mnd. orig.gar., div. extra's, hagelnw. conditie, pr. ƒ 13.000,-. 046-743626.

Te koop SUZUKI GS 550, bwj. '79, t.e.a.b. Telefoon: 045-228349.

Te k. HARLEY-DAVIDSON XLS 1000, bwj. '79, ƒ 10.000,-. 04408-3583.

Motoren CHOPPER o.a. Virago '91; Suzuki GS '91; Ténéré '90. Lucar, Holzstr. 67, Kerkrade.

(Brom)fietsen

BATAVUS Runner fietsen, tijdelijk ƒ 799,-, op is op. Olthof, Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Tel. en fax 046-749237, vraag gratis de Batavus-kleurencatalogus.

Watersport

MAKREELVISSEN M.S. Mijntje en Mijntje jr., dagelijks afvaart, buitenhaven Stellendam. ☎ 01879-3359.

SPEEDBOOT met trailer, bwj. '84, b.b. motoren, Chrysler 45 pk., electr. starter Evenrode 30 pk en waterski's, vr.pr. ƒ 4.800,-. Telef.: 045-424138. Eglantierstr. 22, Kerkrade-West.

Dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonin 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

HONDEN-, kippen en konijnenhokken v.a. ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, 6464 GA Kerkrade. Tel. 045-460252.

Campers

VAKANTIE-KOOPJE! VW camper, stahoogte, fabrieksopbouw, 100% met alle accessoires, '84, echt koopje. Lucar, Holzstr. 67, Kerkrade.

In/om de tuin

Stevige TUINSCHERMEN op maat. Ook voor al uw overig geïmpregneerd hout: Impreg Tuinhout BV, In de Cramer 16, Hrl: 045-717733.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huw./Kennism.

Gesch. j.man, 43 jr. 1.81, vast werk, z.k.m. nette J.VROUW. Tel. 046-742933.

Weduwe 72 jr. z.k.m. met HEER tot 75 jr., liefst met auto. Br.o.nr. B-04435, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zonnebank/-hemel

GOERGEN Zonnehemels, de grootste zonne-vak-speciaalzaak in de regio, gegarandeerd de laagste prijs en de beste service. Rijksweg Noord 97, Sittard, 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

STOELMATTERIJ ver-nieuwd riet- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Nooit meer verven! DAKGOOTBEKLEDINGEN. Rama Lux B.V. Telefoon: 046-524989.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentrale Limburg. Gratis offerte. Tel. 045-465285.

Kachels/Verwarming

Te koop halfronde gietijzeren HOUTKACHEL, in prima staat. Telefoon: 046-755421.

GAS-, houtkachels, ƒ 500,- zomerkorting. Kachelsmid, Walem 21. ☎ 04459-1638.

Muziek

Te koop ouderwets KERK-ORGEL, pr. ƒ 250,-. Tel. 04492-1194.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

De hoogste prijs voor oude METALEN. Irik metaalhandel, Pappersjans 36, Heerlerheide.

Wij kopen alle mogelijke en onmogelijke SEXBOEKJES. ☎ 09-32.87.786810

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Huish. artikelen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Wonen Totaal

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. ☎ 045-741708.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Diversen

Te koop nieuwe AARDAPPELEN (klei), ƒ 0,50 per kg. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

Te koop SCHOOLBANKEN met stoelen, in zeer goede staat, pr.n.o.t.k. 045-442858.

Personeel Kontakten/Klubs

Gevraagd in Limburg
Bardame van nivo voor in luxe club achter de bar. Onze eisen zijn plm. 30 jr. Liefst met ervaring, talen Ned., Duits, Eng. Werktijden van ma. t/m vrijd. van 15 t/m 20 uur. Reactie: brieven met pasfoto en tel.nr. onder nr. Br.o.nr. B-04437, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Exclusieve club zoekt MEISJES, intern mogelijk, garantie. Telefoon: 045-241592 of 045-24240.

SASKIA zoekt een vriendin die samen met haar ƒ 800,- per dag zeker kan verdienen. Intern ook mogelijk. Telef. 045-230539.

06-lijnen

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Sex-oproepen
snel en discreet, 100 cpm.
06-340.340.77

Wilde live sex.
Als zij'n gek op beestachtige mannen!!! 06-9808. Nieuwe meisjes aanwezig. 100 cpm.

Sex-Hoteline
snel sexcontact, 50 cphm.
06-340.320.25

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Lisa 20 jaar
Ik zoek een man voor sex... Wil jij bij me thuiskomen?? 06-320.324.94 (100 cpm).

José heeft foto's van Anita. Doe wat ik je zeg! 1 gpm
06-9778

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 100 cpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Tieners 18 jr
06-320.320.10
Lesbi... 06-320.321.10
Dating... 06-320.320.50
Of 06-9639 ... 100 cpm.

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn
06-320.330.77 (75cpm)

Ruige Griekse sex 100 cpm
06-320.320.06

Ruw gepijnigd! 100 cpm
06-320.330.70

Lesbi's doen alles! 100 cpm
06-320.320.07

Frans! Grieks! Russisch! Lekker ordi! 75 cpm
06-320*320*59

Griekse porno!
Ze bukte
zonder slipje over de tafel? 18 jr. is ze. 75 cpm 06-320*320*82

Lady Bizar! Live opgen. De meesteres, geselingen, travestie. 75 cpm
06-320*324*68

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid! Bel v. Grieks of Frans! 1 gpm. 06-320.329.50

Val je voor dominante vrouwen. 75 cpm. 06-320*332*32 Bel je
Meesteres.

Sex"o"foon
De lekkerste sexcomputer. Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./rijp
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot... 1 gpm
-06*96*06-

Lesbische meisjes, Petra en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm
06*96*08

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm.
06*96*09

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Rijpe dame live opgenomen toen ze op bed lag. 75 cpm
06-320*320*38

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland. 06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

Homo direkt apart
Direkt apart met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Prive Limburg 06-320.322.75 (75 cpm)

Genoeg ondeugende meisjes. Ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
Hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel 06-9603 (100 cpm).

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9661 (100c/m)

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van je dromen. (100 cpm)
06-320.330.97

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwtjes. 06-320.330.46 (75 cpm)

Gay voor twee
direkt een jongen aan de telefoon. 06-9614 (50 cpm)

Zeker weten dat er ook op jou een meisje wacht! (100 cpm)
06-320.330.67

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Direkt Apart
met diverse leuke meiden. 06-320.322.88 (75 cpm).

Blonde Natasja
Broek uit en bukken!! 06-320*324*11 (75 cpm)

Ongelijke strijd
Een mooie gehuwde vrouw belandt in een bizar sexhuis. Feuilleton. 06-350.250.55 100 cpm.

Naakt meisje
v. 18 jr. zakt langzaam door haar knieën, ze zit bovenop hem. Is dit nu een standje. 06-340.340.21 (1 gpm.).

Perverse sex m. jonge vrouwen
06-340.340.90
(1 gpm)

Ja, ik wil graag slagen, moet ik dan m'n
Broekje
uittrekken? Maar meneer wat doet U nu? 06-340.340.30 (1 gpm).

Nee, ik wil niet naakt touwtjespringen zei
de turnster
want dan hupsen m'n ... zo op en neer. 06-340.340.20 (1 gpm).

Mag ik
zonder badpak
ook zwemmen? vroeg het meisje (18 jr.) Oh, niet zo diep! 06-340.300.15 - 50 cphm.

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (100cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
sexkontakt
06-320.330.60 (100cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan 06-320.330.88 (75 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt 06-320.330.42 (75cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil 06-320.330.91 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge Meiden Kontakt voor snel sexcontact (100cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen voor 'n heet sexgesprek. 06-320.330.81 (75cpm)

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (75 cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm)

Altijd succes! Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. (75 cpm)
06-320.320.33

De jongen zag mevrouw naakt door de kamer lopen. "Kom binnen KNUL, niet zo verlegen, trek je kleren uit dan zal ik je leren wat sex is!" 50 cpm.
06-96.70.

Hallo, wij zijn Tanja en Eva, 2 jonge meiden uit Heerlen. Wij hebben pas onze eigen
06-lijn
en vertellen jou LIVE over de allereerste keer dat wij aan sex deden 06-340.350.75 - 50 cphm.

Dames,
wil je ook van je laten horen? Bel dan 010-4953079. Dan ben je te beluisteren op onze adressenlijn: 06-9688.

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en telefoonnr. Wachten dat jij ze belt. (100 cpm)
06-96.74

Live Sex
Onweerstaanbare vrijpartijen of SM. Kies wat je wilt. 06-320.330.65 75 cpm

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m. 06-9894

Nieuw: 35 plus dating. Vo[...] rijpe vrouwen zoeken s[...] sexkontakt. (100 cpm)
06-9616

Gratis sexkontakt. Meer dan 400 ondeugend[...] hete meiden. (100cpm)
06-320.330.45

06-9880
Direkt een leuk meisje a[...] de telefoon, (100 cpm)

Direkt gratis Sexkontakt
Sex-kontakt
06-320*320*32 (100cpm)

Hete meisjes willen ech[...] snel Sexkontakt. (100 cp[...] Nu met telnr.
06-320*330*6[...]

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen s[...] kontakt. 06-9709 (100 cp[...]

Onderdanige jongens bel[...] met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Lekker babbelen met ee[...] meisje in een box. Bel:
06-9590 75cpm

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt 06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

Flirtbox voor 2
Direkt apart met een leuk[...] meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt! 06-320.322.11 (75 cpm)

Thuiskontakt, meisjes bij j[...] in de regio. (75 cpm)
06-320.326.33

300 meiden
zoeken een heet avontuur 06-320.321.44 (100 cpm)

Nieuw! Plezier voor Twee, direkt babbelen met een meisje. (75 cpm)
06-9503.

SM kontakt
bij jou in de buurt! 06-320.325.80 (100 cpm)

Prive-kontakt
je krijgt direkt 'n meisje aa[...] de lijn, 06-9570 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

Direkt een hete meisje. Druk n[...] voor meer meisjes. (75 c/m)
06-320.322.05

Voor Piccolo's zie verder pagina 14

Ahold wil 'Ludwig aus Venlo' kopen

ZAANDAM/VENLO – Ahold wil het winkelbedrijf 'Ludwig aus Venlo' overnemen, een grote winkel met 2500 m2 oppervlakte die gebruik maakt van assortimentsverschillen in Nederland en Duitsland.

Ludwig aus Venlo zal worden ondergebracht bij de werkmaatschappij Ter Huurne, onderdeel van de divisie speciaalzaken van Ahold, die nu al zeven vestigingen aan de Nederlands-Duitse grens heeft. De overname zal volgens Ahold geen gevolgen hebben voor de winkelformule en de werkgelegenheid bij Ludwig.

Ludwig aus Venlo ligt naast een bestaande winkel van Ter Huurne. Boven de winkel bevindt zich een restaurant van 1000 m2. Vorig jaar bedroeg de omzet f 35 miljoen. Er werken ruim 60 mensen. De huidige eigenaar wil zich terugtrekken uit het bedrijf.

Dura Radiatoren overgenomen door Belgen

VEENDAM – De Veendamse radiatorenfabriek Dura is overgenomen door Superia Radiatoren te Zedelgem (België). Dat heeft de directie van Duintjer Radiatoren (Dura) gisteren bekendgemaakt.

Dura verkeert al langere tijd in moeilijkheden. Door de overname is het voortbestaan van de onderneming volgens de directie gewaarborgd. Het bedrijf wordt in de huidige vorm voortgezet, terwijl de werkgelegenheid van de circa 45 personeelsleden wordt behouden.

Om de concurrentiepositie te versterken zal de nieuwe eigenaar extra in de Veendamse fabriek investeren. Het betreft onder meer het invoeren van een verdergaande automatisering, waardoor de produktiecapaciteit kan uitbreiden en op de kosten kan worden bespaard. Superia streeft naar schaalvergroting en een verruiming van het marktaandeel van Dura.

Waarde verleende bouwvergunningen sterk gedaald

VOORBURG – De waarde van de verleende bouwvergunningen is de eerste helft van dit jaar behoorlijk afgenomen. In de eerste zes maanden werd voor 11.568 miljoen gulden aan bouwvergunningen verleend. Dat is 11 procent minder dan in dezelfde periode van 1992. In de categorie herstel en verbouw nam het bedrag zelfs met een kwart af. Dit blijkt uit cijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gisteren heeft gepubliceerd.

In de woningbouw werd voor 1405 miljoen gulden aan bouwvergunningen verleend, een stijging van 4 procent. Het aantal afgegeven vergunningen voor nieuwbouwwoningen daalde echter iets, met 2 procent.

Consument kan profiteren van harde gulden

Bedrijfsleven dupe van 'nieuw' EMS

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Nog meer problemen voor het exporterende Nederlands bedrijfsleven, mogelijkheden voor een verder dalende rente en leuke voordeeltjes voor de consument. Dat zijn in grote lijnen de gevolgen op de korte termijn van de nachtelijke redding van het Europees Monetair Stelsel, het EMS.

De sinds zondagnacht helemaal harde gulden biedt mogelijkheden de rente in ons land nog verder te verlagen, hetgeen voor zowel bedrijven als particulieren voordelig is. De Nederlandsche Bank heeft de rente dit jaar al acht keer verlaagd. Voor verdere maatregelen wordt nu naar Duitsland gekeken, hoeder van de ook ijzersterke D-mark. Het uitblijven van forse renteverlagingen door de zeer voorzichtige Bundesbank was echter juist de oorzaak van de EMS-crisis dit weekeinde.

Die crisis werd bezworen door af te spreken dat de koersen meer van elkaar mogen afwijken. Die zorgen voor meer onzekerheid bij het toch al kwakkelende bedrijfsleven, dat slechts zeker weet dat het te kampen krijgt met een nòg duurdere gulden. Blijde gezichten zijn er voorlopig slechts bij toeristen die nog af moeten reizen naar Frankrijk, Spanje, Portugal of Denemarken. Die krijgen daar meer geld en waar voor hun dure gulden.

Naast mogelijke renteverlagingen moet de consument voorlopig niet op veel meer dan dat soort wisselvoordeeltjes rekenen, waarschuwt de Consumentenbond. De uit andere EG-landen geïmporteerde goederen worden zonder meer goedkoper, maar het is maar de vraag of en hoe dat in de winkelprijs te merken is.

De gevolgen van het 'nieuwe' EMS zijn voor elk bedrijf en iedere persoon verschillend. Maar de deskundigen zijn het erover eens dat het zondagnacht aangelegde noodverband voor de EG-munten in het algemeen een slechte zaak is voor heel Europa. De weg naar één Europese munt is langer dan ooit en de tot vijftien procent uitgebreide bandbreedtes zorgen voor nieuwe onzekerheid over de waarde van de valuta.

Zo moet de Nederlandse bloembollen-exporteur bijvoorbeeld maar afwachten hoeveel de francs, peseta's of escudo's waard zijn die hij krijgt voor zijn waar. Als de Fransen, Spanjaarden of Portugezen zijn bloembollen tenminste nog willen hebben. Want de dure gulden is sinds zondagnacht alleen nog maar duurder geworden.

Onze concurrentiepositie verslechtert, heet het dan. Het betekent immers dat Nederlandse produkten in het buitenland nog duurder worden. Dat proces is al een tijdje aan de gang, waardoor onze export onder druk staat. Die export heeft een totale waarde van 250 miljard gulden, waarvan zo'n 75 miljard gulden naar de door het EMS getroffen gebieden.

Zo'n soortgelijk bedrag gaat nog eens naar Duitsland, dat met zijn dure mark voor soortgelijke problemen komt te staan. Dat kan 'ons' ook nog eens handel gaan kosten. Al met al gaat door de EMS-crisis zeker een paar miljard gulden aan export verloren, met de daarbijbehorende banen, vrezen de werkgevers-verenigingen VNO en NCW. Concrete cijfers kunnen zij niet geven, maar bij de eerdere EMS-crisis van vorig jaar (toen het pond en de lire het toneel verlieten) zei bijna de helft van de Nederlandse bedrijven winst ingeleverd te hebben.

Maar het is niet louter kommer en kwel. De andere kant van de ijzersterke gulden is dat de produkten uit het buitenland goedkoper zullen worden. Die lagere prijzen voor geïmporteerde goederen houden ook de inflatie (de geldontwaarding) in ons land laag. Zo'n lage inflatie is gunstig. Het leidt over het algemeen tot een lagere rente, wat weer gunstig is voor het bedrijfsleven en consument. Geld lenen voor aankopen en investeringen wordt dan immers goedkoper.

● *Een valutahandelaar op de wisselmarkt in Londen schreeuwt instructies in een microfoon op het moment dat de Franse franc keldert en de Duitse mark stijgt als gevolg van de ingreep in het EMS.* Foto: EPA

Spijkerbroek slecht voor het milieu

LONDEN – Het favoriete kledingstuk van de jeansgeneratie, de blauwe spijkerbroek, is een geduchte milieuvervuiler: miljoenen liters kleurstof voor blue jeans stromen jaarlijks in meren en rivieren. Voor het verven van de spijkerstof is ook nog eens een flinke hoeveelheid energie nodig. Uit onderzoek door Amerikaanse gentechnici blijkt dat deze milieubelasting op korte termijn aanzienlijk minder kan worden, zo schrijft het Britse wetenschappelijke tijdschrift 'New Scientist' in haar nieuwste editie (nr. 1884).

Amerikaanse wetenschappers zijn bezig om jeansblauwe katoen te kweken. Ze willen een gen van de indigoplant, dat verantwoordelijk is voor de blauwe kleur van het gewas, op de katoenplant enten. Projecten in dit kader zijn aan de gang in ondernemingen in Wisconsin en Noord-Californië. Doel daarvan is, alleen de katoenvezels te verven en niet de hele plant.

Hiervan levert de natuur voldoende voorbeelden. Natuurlijke katoen is overigens niet spierwit, maar komt in veel kleurnuances voor. Gekleurde katoen, zoals roestrood, is tot dusver nog uiterst moeilijk bewerkbaar. De draden ervan zijn te kort en te hard om machinaal te worden bewerkt. Daarom probeert de Amerikaanse katoenindustrie bovendien de zachte, witte plukjes katoen te kruisen met gekleurde - in de hoop over enige tijd een breed palet van natuurlijke bonte grondstoffen te kunnen plukken.

commentaar

Vertraging

De Europese valutacrisis heeft weer eens aangetoond dat de EG-landen nog bij lange na niet in staat – en van plan – zijn de eigen nationale belangen opzij te zetten voor de Europese eenheidsgedachte. De derde en laatste fase van de beoogde Europese Monetaire Unie (EMU), zoals die was voorzien na afloop van de conferentie van Maastricht eind 1991, lijkt nu minimaal flinke vertraging op te lopen door de grotere speelruimte voor valutaschommelingen binnen het Europees Monetair Stelsel (EMS). Ondanks andere geluiden van leidende Europese politici en financiële deskundigen komt het er in feite op neer dat het EMS – voorlopig(?) – buiten werking is gesteld. De spanningen tussen Frankrijk en Duitsland vormen de oorzaak van het ontbreken van de politieke wil om het monetaire stelsel van de EG te redden.

Er kunnen in ieder geval de nodige vraagtekens bij het toekomstig functioneren van het Europese Monetaire Stelsel (EMS) worden gezet. Nu de meeste wisselkoersen veel ruimer kunnen fluctueren is het onderlinge verband dienovereenkomstig losser geworden en komen stabiele wisselkoersen, waartoe het EMS in het leven werd geroepen, een stuk verder weg te staan. Dat is zeker ook van negatieve invloed op de invoering van de ecu, de munteenheid die uiteindelijk de Europese valuta moet worden.

Het merendeel van de EG-munteenheden mag nu vijftien procent naar boven of naar beneden afwijken van een vastgestelde spilkoers. Alleen de mark en de gulden, blijven min of meer aan elkaar gekoppeld via een marge van slechts 2,25 procent. Met het duurder worden van de gulden verslechtert de concurrentiepositie van Nederland, zeker omdat het merendeel van de Nederlandse export naar landen van de EG gaat. Aan de ander kant zal een sterke gulden ertoe leiden dat er vanuit het buitenland kapitaal kan worden aangetrokken.

Het ziet er sterk naar uit dat in 1996 onvoldoende lidstaten binnen de oorspronkelijke 'bandbreedte' van 2,25 procent zijn teruggekeerd om de derde fase van de EMU dan te laten ingaan. Bovendien bestaat de kans dat de lidstaten de ruimere marge binnen de EMS de komende tijd gaan gebruiken voor onderlinge concurrentie. Een dergelijke stap zou tot renationalisatie en hernieuwd protectionisme kunnen leiden. De Europese Commissie zal al haar bevoegdheden moeten gebruiken om dat te voorkomen. De EG loopt serieuze risico's als de monetaire samenwerking tussen de lidstaten niet nauwer wordt. Als nationale sentimenten het gaan winnen van de samenwerking zal dat op termijn ernstige gevolgen hebben voor de financiële situatie van de EG.

P.S.

Voor merendeel van werknemers is wao-gat gedicht

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Voor het merendeel van de werknemers is al een collectieve regeling voor het wao-gat van kracht of gebeurt dat binnenkort. Dat blijkt uit een enquête van het bureau NSS/Marktonderzoek onder personeelsfunctionarissen van 500 bedrijven.

In mei had 37 procent van de bedrijven al zo'n regeling. Van de bedrijven die er geen hadden, 63 procent, verwachtte zes van de tien dat binnen een jaar te doen. Minstens drie kwart van de bedrijven zal dus eind dit jaar zo'n collectieve wao-regeling kennen.

Naarmate een bedrijf meer mensen in dienst heeft, is vaker een regeling getroffen. Zo bleek van de bedrijven met meer dan vijftig werknemers 41 procent een regeling te hebben.

De enquête werd gehouden voordat de politieke besluitvorming rond de wao-uitkeringen was afgerond. In veel gevallen bestond nog onzekerheid over de manier waarop het wao-gat gerepareerd zou worden. De helft van de bedrijven gaf aan dat de kosten door werknemer en werkgever gedeeld zouden worden. Twintig procent van de bedrijven gaf aan dat de werknemer het zou moeten betalen. In acht procent van de gevallen nam de werkgever het voor zijn rekening.

beurs

Afwachtend

AMSTERDAM – De beleggers in Amsterdam hebben gisteren na de aanpassing van het Europese Monetaire Stelsel (EMS) een afwachtende houding aangenomen. Er was in de eerste handelsuren van de week nog aanbod vanuit de optiebeurs en doordat dat in een lege markt viel, gingen de koersen flink omlaag. De schade die de nieuwe EMS-regeling kan veroorzaken voor de Nederlandse exportpositie maakte beleggers wat huiverig. De schade zou kunnen worden getemperd door een stijgende dollarkoers, maar juist daaraan schortte het. De Amerikaanse munteenheid moest gisteren twee cent omlaag en daarvan hadden vooral de dollargevoelige fondsen te lijden.

Nadat het aanbod vanuit de optiebeurs was verdwenen, kon Amsterdam zich enigszins herstellen, mede onder invloed van een beter Londen en later een hoger Wall Street. De stemmingsindex, die 's ochtends snel anderhalve punt omlaag was gegaan, stond aan het eind van de dag 1,2 punt beneden het peil van vrijdag op 120,8. De EOE-index moest uiteindelijk 2,10 punt terug naar 336,82. De koersindex moest 0,6 punt inleveren op 236,9.

De omzet op de beurs kwam uit op f 4.335 miljoen. In aandelen ging daarvan slechts f 711 miljoen om. De verwachting dat renteverlagingen in Europa na de gebeurtenissen in het weekeinde wat dichterbij zijn gekomen, vertaalde zich in een stijging van de obligatiekoersen in de loop van de dag. Er traden bij de staatsleningen koersstijgingen op tot bijna een halve gulden.

Grote verliezer bij de actieve aandelenfondsen was DSM, dat gisteren f 2,20 moest inleveren op f 94,80. Koninklijke Olie wist het verlies met een dubbeltje op f 185,20 beperkt te houden. Hoogovens zakte f 1,20 weg naar f 41,60.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	60,10f	60,10f
ABN Amro A.in F.	85,50	85,90
ABN Amro L.Gr.F.	176,00	176,00
ABN Amro Obl.Gr.f.	199,00	199,00
Aegon	86,30	87,60
Ahold	92,50	92,00
Akzo	167,50	167,80
Alrenta	248,50	248,70
Amev cert.	72,00	71,60
Bols Wes. c.	41,70	39,90
CSM cert.	58,60	57,90
Dordtsche Petr.	171,80	171,50
DSM	97,00	94,80
Elsevier	137,20	136,40
Fokker cert.	19,40	19,30
Gist-Broc. cert.	46,20	45,30
Heineken	172,00	171,00
Heineken Hold.	151,80	151,30
Hoogovens nrc	42,80	41,60
Hunter Douglas	63,50	62,50
Int.Ned.Gr. c.	68,60	68,70
KLM	33,90	33,70
Kon. KNP BT	34,60	34,60
Kon. Olie	185,30	185,20
Nedlloyd	45,20	43,90
Océ-v.d.Gr.	56,00	55,00
Pakhoed cert.	42,90	43,30
Philips	31,20	31,10
Polygram	56,40	55,90
Postb.Beleggf.	62,60	62,60
RG Florente F.	127,50	127,50
Robeco	115,70	116,40
Rodamco	56,80	58,30
Rolinco	115,60	116,30
Rorento	93,40	93,20
Stork	37,10	36,20
Unilever cert.	191,20	190,30
Van Ommeren nrc	38,10	37,40
Ver.Bezit VNU	129,50	129,90
Wolters-Kluwer	97,40	96,40

Avondkoersen Amsterdam

Aegon 87,25 (87,60)
Kon.Olie 183,90-185,10 (185,20)
Philips 30,90-31,00 (31,10)
Unilever 189,80-190,30 (190,30)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	51,70	53,30
ABN AmroHld.prf.	6,51	6,51
ACF-Holding c.	41,20	41,40
Ahrend Groep c.	84,00	83,50
Asd Options Tr.	11,10	11,00
Asd. Rubber	2,40	2,35e
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	121,50	121,50
Athlon Groep	45,50	44,50
Athlon Groep nrc	42,00	42,00
Aut.Ind.R'dam	63,00	63,00
BAM Groep	93,50	95,10
Batenburg	134,50	134,50
Beers	110,90	110,30
Begemann Groep	40,50	43,00
Belindo	311,00	311,00
Blydenst.-Will.	26,00	26,00
Boer Boekh. Kon.	23,00f	23,00f
Boer De Winkelb.	72,50	72,20
Borsumy Wehry	96,30	97,00
Boskalis Westm.	33,00	33,10
Braat Beheer	27,30	27,30
Breevast	10,40	10,60
Burgman-Heybroek	1750,00	1550,00a
Calvé-Delft pref	820,00	820,00
Calvé-Delft cert	1260,00	1260,00
Cindu Intern.	88,80	88,80
Claimindo	298,00	298,00
Content Beheer	23,30	23,80
Credit LBN	26,50	26,50
Crown v.G. cert.	120,00	120,00
CSM	58,60	58,00
Delft Instrum.	19,40	20,50
Dorp-Groep	35,00	35,00a
Draka Holding	29,20	28,50
Econosto	20,60	20,20
EMBA	186,00	–
Eriks Holding	79,00	79,00
Flexovit Int.	48,80	48,80
Frans Maas cert.	51,70	51,40
Fugro McClelland	32,80	32,80
Gamma Holding	85,00	85,00
Gamma pref.	5,80	5,80
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	38,10	38,10
Geveke	19,40	19,60
Giessen-de N.	230,50	230,00
Goudsmit	28,50f	25,00
Grolsch cert.	37,60	37,30
GTI-Holding	160,50	160,50
Hagemeyer	90,00	89,90
HAL Trust B	14,90	14,80
HAL Trust Unit	14,90	14,90
HBG	268,00b	270,00
Hes Beheer c	20,50	20,60
Hoek's Mach.	73,00	73,20
Holl.Sea S.	0,25	0,26
Holl. Ind. Mij	43,00	42,50
Hoop Eff.bank	9,00	9,00
Hunter D.pref.	2,00	–
IHC Caland	32,60	33,20
Internat.Muell.	56,00	56,50
Int.Ned.Groep	8,05	8,04e
Kas-Associatie	50,90	50,70
Kempen & Co	10,50	10,50
Klene Holding	85,00	85,00
Kondor Wessels	34,50	34,50
KBB	84,50	84,70
Kon. Sphinx	46,50	46,10
Koppelpoort	395,00	395,00
Krasnapolsky	160,00	160,00
Landré & Gl.	44,50	44,50
Macintosh	44,80	44,80
Maxwell Petr.	146,00	148,90
Moeara Enim	1485,00	1470,00
M.Enim OB-cert.	18600,00	18600,00
Moolen Holding	34,70	34,00
Mulder Boskoop	43,00	43,00
Multihouse	2,60	2,70
Naeff	405,00e	–
NAGRON	58,00	58,20
Nat. Inv. Bank	92,00	92,00b
NBM-Amstelland	11,90	11,80
NEDAP	46,50	47,00
Nedcon Groep	63,20	63,50
NKF Holding	132,50	133,00
Ned.Part.Mij	49,50	49,50
Ned.Springst.	6550,00a	6200,00a
Norit	18,40	18,60
Nutricia GB	128,00	128,00
Nutricia VB	135,00	135,50
Nijv.-Ten Cate	80,50	80,30
OPG cert.	40,00	39,50
Orco Bank cert.	82,00	81,60
OTRA	269,00	270,00
Pirelli Tyre	14,10e	14,20
Polynorm	121,00	122,00
Porc. Fles	30,00	29,80
Randstad	54,50	54,50
Reesink	85,50	87,00
Samas Groep	41,00	40,70
Sarakreek	13,10	13,00
Schuitema	1600,00	1600,00
Schuttersveld	30,20	30,20
Smit Intern.	24,70	25,50b
St.Bankiers c.	15,00	15,00
Stad Rotterdam c	40,10	39,70
Telegraaf De	117,00	118,50
Textielgr.Twente	75,30	74,90
Tulip Computers	13,30	13,10
Tw.Kabel Holding	167,00	167,50
Ubbink	85,50	84,50
Union	41,40	41,00
Vereenigde Glas	514,00	514,00
Volker Stevin	75,00b	76,50
Volmac	19,60	19,50
Vredestein	11,90	11,90
Wegener	86,30	86,50
West Invest F.	5,80	6,00b
West Inv.F. wb	85,00	75,00a
Wolters Kluwer	390,00	383,00
Wyers	17,10	17,10

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	91,90	92,50
ABN Amro Albefo	54,50	54,60
ABN Amro Amer.F.	77,40	77,30
ABN Amro Eur. F.	79,60	79,60
ABN Amro Far EF.	71,70	71,70
ABN Amro Neth.F.	97,50	98,10
ABN Amro rent.div	161,20	161,30
Aegon Aandelenf.	42,00	42,00
Aegon Spaarplus	5,20	5,20a
Aldollar BF $	30,90	30,90
Alg.Fondsenbez.	248,50	248,50
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	111,80	111,90
Asian Cap.F.$	51,50	51,60
Asian Tigers F.	86,60	87,50
Asian Select. F.	84,00	84,00
Austro Hung. F.	5,30	5,30
Beleg.f. Ned.	75,60	75,40
Bemco RentSel.	61,60	61,60
Bever Holding	3,00	3,00
CLN Obl. Div. F.	117,80	117,90
CLN Obl.Waardef.	129,90	130,00
Delta Lloyd Inv.	31,50	31,00
DP America Gr.F.	36,00	36,00
EGF Investm.	136,50	136,50
EMF Rentefonds	84,40	84,70
Eng-Holl.Bel.T1	11,00	–
Envir.Growth F.	46,20	46,20
Esmeralda part.	38,40	38,40
Eur.Ass. Trust	7,30	7,30
EMS Growth Fund	106,30	106,10
EMS Income Fund	101,00	100,70
EMS Offsh. Fund	106,70	106,30
EOE Index Fnd	371,00d	367,50
Euro Growth Fund	51,80	51,80
Euro Spain Fund	8,10	8,10
Far East Sel.F.	75,50	77,00
Gim Global	64,00	65,00
Groeigarant	1,50	1,40
Holland Fund	78,30	78,50
Holl. Eur. Fund	55,00	55,50
Holl. Obl.Fonds	140,70	140,90
Holl. Pac. Fund	129,50	129,50
Holl. Sel.Fonds	95,10	95,40
ING Bnk Dutch Fnd	52,00	51,80
ING Bnk Geldm.Fnd	58,33	58,33
ING Bnk Glob.Fund	50,80	50,60
ING Bnk Oblig.Fnd	37,10	37,10
ING Bnk Spaard.F.	103,73	103,75
ING Bnk Rentegr.F	132,30	132,30
ING Bnk Vastg.Fnd	30,30	30,30
Innovest	64,20	63,10
Interbonds	520,00	520,00
Intereffekt 500	27,00	27,00
Intereffekt wt	56,60	56,10
Investa part.	75,30	74,30
IS Himal.Fund $	8,70e	9,00b
Jade Fonds	201,50	201,90
Japan Fund	21,10	21,00
Jap.Ind.Alpha F.	7482,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5815,00	–
Korea Pac.Tr. $	10,60	10,00
Leveraged Cap	62,10	61,30
Liquirent	52,45	52,45
Mal.Capital F.$	12,30	12,30
Mees Obl.Div.F.	124,60	124,40
Mexico Income F.	34,60	34,50
Mondibel	81,10	81,10
Nat.Res.Fund	76,20	77,30
Nedufo A	162,50	151,50d
Nedufo B	162,50	151,50d
Nevas	70,50	64,50d
Nevas 17 cumpref.	66,50	62,00d
New Asia Fund	7,70	7,70
Nomura Warr. F.	0,36	0,36
Obam, Belegg.	300,00	300,10
OAMF Rentefonds	15,40	15,50
Orange Fund	22,20	22,20
Pac.Dimensions	109,80	110,00
Pac.Prop.Séc.F.	34,50	34,80
Pierson Rente	126,30	126,30
Postb.Aand.f.	54,40	54,40
Postb.Obl.f.	53,00	53,00
Postb.Verm.gr.f.	61,40	61,40
Rentalent Bel.	168,10	168,20
Rentotaal NV	39,60	39,60
RG America F.	130,70	130,50
RG Divirent F.	54,70	54,70
RG Europe F.	115,30	116,90
RG Nettorente F.	100,70	100,70
RG Pacific F.	127,00	127,00
RG SP Groen	62,70	62,80
RG SP Blauw	62,00	62,00
RG SP Geel	60,00	60,20
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	87,80	–
Schrod.Int.Pr.F	29,70	29,70
Sci/Tech $	13,20	13,30
Suez Liq.Grf.	193,60	193,60
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	242,60	244,00
Trans Eur.Fund	81,10	81,20
Transpac.F.	382,00	386,00
Uni-Invest	20,10	20,10
Unico Inv.Fund	80,70	80,70
Unifonds DM	32,00	31,50
Vaste Waard.Ned	54,00	54,00
Vast Ned	106,00	106,40
VIB NV	59,10	59,20
VSB Mix Fund	58,60	59,00
VSB Obl.Gr.f.	110,80	110,80
VSB Rente Fonds	110,70	110,80
WBO Intern.	77,00	78,00
Wereldhave NV	108,50	108,50
Yen Value Fund	91,00	91,40
ZOM Florida F.$	29,90	29,90
Zonnespectrum	9,30	9,30

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	sk
Alanheri	27,10	27,10
ABF	116,00	116,50
ASN Aandelenf.	52,20	52,20
Austria Global	1137,00	1137,00
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Argeus F.	96,40	96,30
Comm.Benacus F.	97,20	97,10
Comm.Cea F.	97,20	97,10
De Drie Electr.	11,50	11,20
Delta Ll.Dollarf.	60,00	60,10
Delta Lloyd ECU	58,30	58,80
Delta Lloyd Mix	60,10	60,20
Delta Lloyd Rent	62,40	62,50
Dico Intern.	62,80	63,00
DOCdata	2,40	2,30
Ehco-KLM Kleding	32,40	32,40
E&L Belegg.1	77,30	77,40
E&L Belegg.2	80,70	80,70
E&L Belegg.3	113,40	113,50
E&L Belegg.4	82,70	82,80
E&L Kap.Rente F.	117,00	117,00
Geld. Papier	51,00	51,00
German City Est.	31,40	31,40
Gouda Vuurvast	51,50	51,50
Helvoet Holding	27,50	–
Inter/View Eur.	3,50	3,50
Kühne+Heitz	31,10	32,00
Management Share	2,50	2,10
Neways	5,40	5,50
Ohra Aand.F.	50,30	50,50
Ohra Liq.GrF.	52,30	52,30
Ohra Obl.Df.	57,10	57,10
Ohra Obl.Grf	54,70	54,70
Ohra Onr.G.F.	64,40	64,80
Ohra Totaal F.	57,90	58,00
Pan Pac. Winkel	10,30	7,00a
P & C Groep	90,00	90,10
Pie Medical	3,80	3,80
Pitcher	41,80	41,70
Satcom Hold.	26,30	26,30
Simac Techniek	11,00	10,80
Suez Gr.Fund	53,40	53,40
VHS Onr. Mij	3,80	4,10
Welna	34,30	34,30
Wereldhave	4,30	–
Wolff	60,60	60,60

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	sk
Artu Biologicals	5,10	5,10
Bergh. Pap.	35,00	35,00
Besouw, van	29,10	29,10
Free Record	20,60	20,70
Groenendijk	28,50	28,50
Grontmij	47,10	47,50
Holland Col.	49,20	49,20
LCI Comput.Gr.	2,40	2,40
Melle, van nrc	60,30	60,00
Nedschroef	57,20	57,50
Ordina Beheer	14,00	14,00
Sligro Beheer	69,90	69,00
Vilenzo	34,50	34,30
Welna	34,30	34,30
Weweler	25,50	25,10

Wall Street

Wall Street		
allied signal	70½	71⅛
amer.brands	32½	32⅛
amer.tel.tel	63⅜	63¾
amoco corp	54¾	54⅞
asarco inc.	19¾	19½
bethl. steel	14⅝	14⅞
boeing co	39⅝	39
can.pacific	15¼	15⅛
chevron	88¼	89⅝
chiquita	12½	12½
chrysler	43⅞	44⅝
citicorp	33⅛	33½
cons.edison	36⅜	36⅝
digit.equipm.	35½	35½
dupont nemours	46⅞	46⅞
eastman kodak	53⅝	54¼
exxon corp	65⅝	66⅛
ford motor	52⅞	54⅝
gen. electric	98½	99
gen. motors	48½	40⅝
goodyear	41¾	42
hewlett-pack.	72	72⅝
int. bus.mach.	44½	44
int. tel.tel.	88⅝	90¼
klm airlines	16⅞	17⅜
mcdonnell	86⅛	86½
merck co.	30⅝	30¾
mobil oil	75⅝	74½
penn central	35¼	35¾
philips	15⅞	16
primerica	54	54¼
royal dutch	94¼	95⅞
sears roebuck	50⅛	49⅛
sfe-south.pac.	18½	18½
texaco inc.	62⅞	63
united techn.	54⅛	55¾
westinghouse	15¾	15⅝
whitman corp	14¼	14⅜
woolworth	24⅞	25¼

Adviekoersen

Adviekoersen		
amerik.dollar	1,885	2,005
austr.dollar	1,27	1,39
belg.frank (100)	5,10	5,40
canad.dollar	1,450	1,570
deense kroon (100)	25,75	28,25
duitse mark (100)	109,90	113,90
engelse pond	2,75	3,00
finse mark (100)	30,40	32,90
franse frank (100)	30,35	33,10
griekse dr. (100)	0,73	0,91
ierse pond	2,57	2,82
ital.lire (10.000)	11,00	12,70
jap.yen (10.000)	181,50	187,50
noorse kroon (100)	24,80	27,10
oost.schill. (100)	15,00	16,22
port.escudo (100)	0,97	1,15
spaanse pes. (100)	1,23	1,41
turkse lira (100)	0,0130	0,0200
zweedse kr. (100)	22,20	24,70
zwits.fr. (100)	125,50	130,00

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,94775-1,95025
antill.gulden	1,0825-1,1125
austr.dollar	1,3370-1,3470
belg.frank (100)	5,2625-5,2675
canad.dollar	1,51525-1,51775
deense kroon (100)	27,025-27,075
duitse mark (100)	112,5150-112,5650
engelse pond	2,8965-2,9015
franse frank (100)	32,175-32,225
griekse dr. (100)	0,7650-0,8650
hongk.dollar (100)	25,0450-25,2950
ierse pond	2,7100-2,7200
ital.lire (10.000)	12,005-12,055
jap.yen (10.000)	185,920-186,020
nwzeel.dollar	1,0700-1,0800
noorse kroon (100)	26,065-26,115
oostenr.sch. (100)	15,9950-16,0050
port. escudos (100)	1,0800-1,1000
spaanse pes. (100)	1,3400-1,3500
zweedse kr. (100)	23,945-23,995
zwits.frank (100)	128,455-128,505
e.c.u.	2,1275-2,1325

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	237,50	236,90
id excl.kon.olie	221,80	221,00
internationals	242,00	241,00
lokale ondernem.	234,80	234,80
id financieel	191,30	191,70
id niet-financ.	277,70	275,00

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	362,00	361,10
id excl.kon.olie	316,40	315,30
internationals	385,10	384,50
lokale ondernem.	336,50	335,20
id financieel	309,90	310,00
id niet-financ.	370,90	368,20

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	122,00	120,00
internation	121,10	120,10
lokaal	121,90	120,70
fin.instell	145,30	145,70
niet-financ	117,40	115,90
industrie	119,00	117,40
transp/opsl	93,90	92,00

Goud en zilver

Goud onbewerkt 25,300-25,900, vorige 25,150-25,750, bewerkt 27,500 laten, vorige 27,350 laten.

Zilver onbewerkt 365-375, vorige 360-370, bewerkt 420 laten, vorige 410 laten.

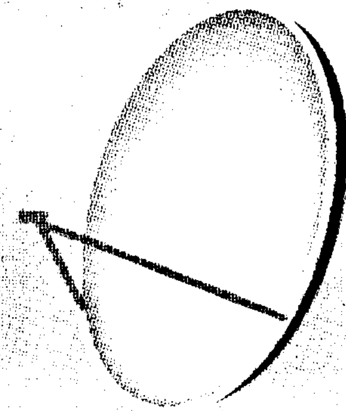
Dow Jones

Industrie 3.560,99 +21,52

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	p apr	60,00	330	3,10	3,00
ah	c okt	95,00	305	2,10	1,80
ah	c jan	95,00	208	3,80	3,80
ah	p jan	90,00	255	3,00	3,00
akzo	c okt	170,00	200	5,50	5,40b
akzo	p aug	160,00	504	0,90	0,90
dsm	c j95	100,00	312	10,00	10,50
dsm	p okt	95,00	201	4,00	4,00
eoe	c aug	320,00	204	20,00	17,30
eoe	c aug	330,00	326	10,00	8,70
eoe	c aug	335,00	200	7,20	5,50
eoe	c aug	340,00	275	4,30	3,10
eoe	c sep	325,00	315	8,00	7,20
eoe	c okt	345,00	304	6,00	5,00
eoe	p aug	330,00	303	1,90	2,20
eoe	p aug	335,00	648	3,40a	3,50b
eoe	p aug	340,00	278	5,40	6,00
eoe	p sep	325,00	420	3,00	3,00
eoe	p sep	330,00	200	4,10	4,90a
eoe	p okt	345,00	340	12,30	13,00
eoe	p jan	310,00	342	3,90	3,00
eoe	p jan	320,00	192	5,00	6,00a
eoe	p jan	330,00	228	8,50	8,00a
fokker	c okt	20,00	212	1,00	1,10
goud	c aug	380,00	200	15,00	18,00
goud	c aug	400,00	440	9,00a	11,00a
goud	c sep	410,00	184	9,90	12,00
goud	c sep	420,00	200	6,50	7,50
goud	c sep	430,00	372	4,00	5,20
goud	c nov	410,00	204	15,00	18,50
goud	c nov	430,00	206	10,00	11,00
hein	p okt	170,00	250	3,00	4,00
ing	c okt	70,00	1077	1,20	1,20
klm	c jan	35,00	326	2,50	2,40
kpbt	p okt	30,00	224	0,70	0,80
kpbt	p jan	35,00	170	2,00	3,00
nedl	c okt	30,00	170	15,00	14,00
nedl	c okt	37,50	206	8,30	7,20
nedl	c jan	40,00	170	7,70b	6,00
olie	c aug	190,00	183	1,30	1,10
olie	c okt	190,00	376	2,40	2,30
phil	c aug	32,50	861	0,80	0,80
phil	c okt	32,50	436	1,20b	1,20
phil	c jan	32,50	328	2,30	2,30
phil	c o95	20,00	543	12,90	12,00
phil	c o96	35,00	562	4,90	4,00
phil	p aug	30,00	555	0,00	0,00
phil	p okt	30,00	600	1,10	1,00
phil	p jan	32,50	205	2,80	3,00
top5	c aug	630,00	237	6,00	5,00

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Avro/Ncrv
17.53 Nieuws voor doven.
18.00 Journaal.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Horen.
18.32 Het grote dierenrijk. Natuurfilmserie. Afl.: Dieren van de savanne. Herh.
19.01 The arctic. Natuurfilmserie over het leven op de Noordpool. Afl.3 : Light in the arctic sky. Herh.
19.32 Growing pains. Amer. comedyserie. Afl.147 : The Kid's still got it. Maggie moet een artikel schrijven over een oord waar zich vooral mensen van boven de 40 ophouden. Ze wil er gelijk een romantisch weekend met Jason van maken, maar deze blijft liever thuis. Ze besluit dan maar met Carol te gaan. De mannen blijven dus alleen achter. Als dat maar goed gaat.
20.00 (TT) Journaal.
20.25 (TT) Onvoltooid verleden. Nederlandse tv-film. Met: Elja Pelgrom, Edmond Classen e.a. De 35-jarige Ellen Lanser komt per ongeluk in haar geboorteplaats terecht. Daar wordt ze weer geconfronteerd met de ouderling Van Egteren. Deze geeft haar nog steeds de schuld van de dood van zijn twee zoons, die vroeger beide verliefd op haar waren. Dit had fatale gevolgen.
21.34 Televizier-special, 9-delige documentaireserie. Vandaag: Terug naar Vietnam.
22.15 Birds of a feather. Engelse comedyserie. Afl.42 : Times and tides. Sharon gelooft haar ogen niet als Chris schrijft dat hij een kind wil adopteren. Dorien heeft een zwangerschapstest laten doen en moet alleen de uitslag halen. Als Tracey een paar dagen later nog niets van Dorien gehoord heeft, besluit ze eens op te bellen.
22.51 Rondom tien. Praatprogramma. Thema: Dikke mensen. 'Rondom tien' gaat in op de oorzaken, de sociale en praktische gevolgen van dikzijn en methoden om af te vallen. Herh.
23.32-23.37 Journaal.

VOO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.10 After school special. Amerikaanse serie educatieve films. Afl.: Een moeilijke keuze.
18.00 Journaal.
18.20 Countdown. Muziekprogram.
18.50 Empty nest. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Een ongewone straf. Carol neemt een ex-gedetineerde in dienst als afwasser en is al gauw danig van hem ondersteboven.
19.20 Veronica film & video. Filmmagazine.
19.45 De staatsloterijshow op lokatie. Uitreiking van de opdracht aan het thuiskoppel dat volgende week meespeelt.
19.55 Homefront. Amerikaanse komedie uit 1986 van Alen Smithee. Met: Jon Cryer, Lynn Redgrave e.a. De 17-jarige Morgan Stewart, zoon van een drukbezette senator, is gek van horrorfilms en woont in een internaat. Als Morgan op een dag naar huis gehaald wordt ontdekt hij al snel dat het hier gaat om een verkiezingsstunt, bedacht door zijn vaders campagneleider Jay Springsteen. Deze blijkt ook nog andere plannen voor Morgans vader te hebben, en Morgan besluit daar een stokje voor te steken.
21.30 (TT) Veronica goes Asia. Serie reisverslagen uit Azië. Afl.10. Singapore.
22.00 Nieuwslijn. Actualiteitenrubriek.
22.30 Privé-detective Zorc (Zorc - Der Mann ohne Grenze), Duitse actie-serie. Afl.2 : Geheimen te koop. Anik, een meisje uit Anna's bordeel, wordt ontvoerd op dezelfde dag dat haar vriend Mikail in Berlijn aankomt. Deze blijkt te kunnen beschikken over geheime informatie van de Russen en daar willen de ontvoerders profijt van trekken.
23.25 Geschiedenis van het geld: Numismatiek. Afl.5.
23.55 Geld en effectenhandel. Voorlichtingsprogramma.
00.00-00.05 Journaal.

NOS/Vara
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.18 Antilliaans verhaal. Documentaire serie over de geschiedenis van de Antillen. Afl.3 : De vonken der vrijheid.
18.51 Studio sport. Met o.a. EK zwemmen in Sheffield.
19.20 Van gewest tot gewest. Regionale rubriek. Vandaag: aandacht voor Carla Huiberts, die sinds kort is aangesteld als schaapsherder in het park De Uithof in Den haag. De kudde schapen moet het gras in het park korthouden om het gras zodoende een zo natuurlijk mogelijke aanblik te geven. Verder in deze uitzending: Gelderland in zwart/wit. Een terugblik op de jaren 1965-1970.
19.53 Brooklyn Bridge. Amerikaanse serie. Afl.10 : War of the worlds. Katies vader komt er achter dat zijn dochter met een joodse jongen omgaat en verbiedt hen elkaar nog langer te ontmoeten. Alan en Katie proberen wanhopig de families bij elkaar te brengen.
20.22 NOS-dans: Dancing. Serie over dansvormen in verschillende culturen. Afl.2 : De spirituele dans.
21.26 2 meter sessies. Muziekprogramma. Vandaag met The Blue Guitars, World Party, Suzanne Vega, e.a.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Paul Witteman.
23.00 Trekking dagelijkse lotto.
23.06 Tribeca. Serie verhalen. Met: Philip Bosco, Joe Morton e.a. Afl.3 : Honor. De zwerver en ex-marinier Zeke is gestorven en zijn vrienden geven hem een provisorisch, maar eervol zeemansgraf in de haven. De volgende dag wordt het lijk door de havenpolitie gevonden.
23.50-23.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.

06.00 Hei elei kuck elei.
06.30 RTL Classique. Concert.
07.00 Nieuws.
07.05 Scooby Doo.
07.30 Nieuws.
07.35 Yogi Bear.
08.00 Nieuws.
08.06 The bold & the beautiful.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Herh.
09.00 Nieuws.
09.10 Rad van fortuin. Spelprogram.
09.35 Secrets. Amer. serie. Herh.
10.05 As the world turns. Serie.
10.50 Sons & daughters. Herh.
11.15 RTL text-radio.
11.45 RTL shop. RTL club shopping.
11.55 Clip van de dag.
12.00 Telekids. Kinderprogramma.
13.00 The adventures of Robin Hood. Amer. speelfilm uit 1938. Het verhaal speelt zich af in 1190. Engeland wordt geregeerd door de genadeloze Prins John, terwijl diens broer Richard deelneemt aan de kruistochten. Wanneer blijkt dat Richard door zijn vijanden is gevangen genomen en deze een hoog losgeld voor hem eisen, besluit Prins John de belastingen fors te verhogen. Robin Hood kan de situatie niet langer aanzien en zet zich in voor de armen.
14.50 600 spel. Herh.
15.00 General Hospital. Soapserie.
15.45 RTL shop. RTL club shopping.
15.55 Santa Barbara. Amer. soap.
16.20 The Oprah Winfrey show.
17.10 Love boat. Amer. serie. Herh.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Secrets. Amer. serie.
18.40 The bold & the beautiful.
19.00 Rad van fortuin. Spel. Herh.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Full house. Comedyserie.
20.30 Hitbingo. Showprogramma.
21.10 World of discovery. Serie.
22.00 Klasgenoten. Herh.
22.55 Mistral's daughter. Afl. 1.
23.55 Laatste nieuws.
00.10 The Oprah Winfrey show.
00.55 As the world turns. Herh.
01.40 General Hospital. Serie. Herh.
00.25 De thuiswinkel.
02.55 Nachtprogramma.

17.30 De wasbeertjes (Raccoons), Canadese tekenfilmserie. Afl.12.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.215.
18.00 Journaal.
18.10 Madi. Jeugdfilm van Jan Keymeulen. (herh.).
18.35 Saga des animaux. 10e aflevering: Montagnes. (herh.).
19.00. De koninklijke serres. Documentaire evocatie van de koninklijke serres in het park van Laken. Regie: Jef Cornelis. (herh. van 28.01.82 en nieuwe montage in '91 n.a.v. 60/40).
19.30 Journaal.
20.00 De groene pracht van Europa. Afl. 7: Fauna en Flora.
20.50 Rondom de koning. Jan Van Rompaey praat in een rechtstreekse uitzending met allerlei mensen over de koning.
21.50 N.V. De Wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties. Vandaag Klaus Plötz die 25 jaar voor de Grenztruppe van de DDR werkte en een reportage over inbraakpreventie in een chique villawijk in Neerpelt. Omdat de bewoners de schrik in de benen hebben, probeert een privé-bewakingsdienst weer rust in de wijk te bewerkstelligen.
22.25 Vandaag.
22.55 Document: De bommen van 5 april. Documentaire over het bombardement van Mortsel door de Amerikaanse luchtmacht op 5 april 1943, de zwartste dag uit de geschiedenis van Mortsel, waarbij 936 doden vielen.
23.45-23.50 Coda. Vandaag: Nachtmusik van Bela Bartok, uitgevoerd door pianist Jan Michiels.

16.44 Vacaturebank. **17.00** Nouba nouba. Kinderprogramma met tekenfilms. **18.00** Island son. Serie. Afl.: Les cadeaux. **18.50** Notre belle famille (Step by step), Amer. comedyserie. Afl.: Double date. **19.15** Clip dynam'hit. **19.20** Joker- en lotto-trekking. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Jeu des 40 ans. Spelprogramma rond het 40-jarig bestaan van de Franstalige omroep in België. **21.05** Romy Schneider-cyclus: Mademoiselle Ange (Ein Engel auf Erden), Frans-Duitse speelfilm uit 1959 van Geza von Radvanyi. Met: Romy Schneider, Jean-Paul Belmondo, e.a. **22.30** Les enfants de Léonardo. Magazine met uitvindingen en nieuwe techniek. **23.05** Weerbericht en laatste nieuws. **23.20-23.25** 24 H sur les marchés. Intern. beursnieuws.

Jeugdfilm. **16.50** Tekenfilm. **17.10** The new Yogi Bear show. **17.25** Sssports. **17.35** Run the risk. **18.00** Newsround. **18.10** Tomorrow's end. Sf-serie. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Bobby Davro: Rock with laughter, serie. **20.30** EastEnders. **21.00** The good life. **21.30** May to December, comedyserie. **22.00** nws. **22.30** Ruby's hit and run. Comedy. **23.00** French and Saunders. **23.30** Echoes in the darkness. Afl.1. **03.15-04.45** BBC Select.

07.45 Open University. **09.00** Breakfast news. **09.15** Ghostwriter, Afl.2. **09.40** Collecting now. **10.00** ■ Desperate. Amer. speelfilm uit 1947. **11.10** ■ Super sleuth. Amer. speelfilm uit 1937. **12.20** ■ One good turn. Amer. slapstickfilm uit 1931. **12.40** ■ Their first mistake. Amer. slapstickfilm uit 1932. **13.00** Flamborough's sea change. **13.30** Documentaireserie over de geschiedenis van het Engelse parlement. **14.20** Fireman Sam. **14.30** The family Ness. **14.35** Wildlife safari to the Argentine. **15.00** nws. **15.30** Sea hear! **16.00** nws. **16.50** nws. **17.00** EK Zwemmen. Met o.a. vijf finales. **18.00** EK Zwemmen. Vervolg. **19.00** ■ Rachel and the stranger. Amer. western uit 1948. **20.30** Andy Campbell - A prisoner's tale. **21.00** Nature. **21.30** Far flung Floyd. Culinaire reis. **22.00** Quantum leap. Amer. sf-serie. **22.50** Scarfe in Paradise. van onderwerpen. **23.30** Newsnight. **00.15** Over the edge. Afl.: On the town. **01.00-01.30** Open forum.

17.30 Zie België/TV 1.
18.00-23.50 Zie België/TV 1.

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Zie België/RTBF 1 **22.30-23.05** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

08.30 Aerobics. **09.00** Golf. De Scandinavian Masters. **10.00** Golf. Open Nederl. Kampioensch. **11.00** Atletiek of paardesport. IAAF-wedstrijden of Jachtspringen. **12.00** Eurogoals. **13.00** Zwemmen. EK, schoonspringen. Live. **15.30** Strandvolleybal. **16.00** Eurogoals. **17.00** Zwemmen. EK. Live. **18.00** Zwemmen. Vervolg. **19.00** Eurofun. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Eurotennis. Magazine. **22.00** Boksen. **23.00** Snooker. De World Classics. **01.00-01.30** Eurosportnews.

05.55 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Heute.
09.03 Dallas. Serie. (herh.).
09.45 JOYrobic. Ochtendgym. Afl.8.
10.00 Heute.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-Info Gesundheit.
11.00 Heute.
11.03 (TT) Oppen und Ehrlich. Duitse serie. Afl. 9: Oh du Fröhliche.
11.55 Klassentreffen. Vandaag: Sepp Maier. (herh.).
12.40 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.02 Floris Zapp Zarapp. Magazine.
14.30 Elefantenboy, Serie. Afl. 12.
15.00 Tagesschau.
15.03 Mick's Tour. Kinderprogram.
15.30 Talk täglich. Talkshow.
16.00 Tagesschau.
16.03 Abenteuer überleben. Serie.
16.30 Medisch Centrum West, Amsterdam. Ziekenhuisserie. Afl.61.
17.00 Tagesschau.
17.05 Punkt 5 - Länderreport.
17.15 (OO) Der Dünnbrettbohrer (Home improvement), comedyserie.
17.40 Regionale informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Praxis Bülowbogen, serie.
18.00 Praxis Bülowbogen. Vervolg.
18.50 Tagesschau-telegramm.
18.55 Grossstadtrevier, serie.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Peter Strohm. Duitse serie. Afl.: Treibjagd. (herh.).
21.04 Tagesthemen-Telegramm.
21.05 Heinz bleibt Heinz. Sketches.
21.30 Plusminus. Econ. magazine.
22.00 ARD-Sport extra. Voetbal: Eerste ronde DFB-beker.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Europäische Königshäuser. Documentaireserie. Afl.: Portret van het Deense koningshuis. (herh.).
00.10 Magnum. Amerikaanse serie. Afl.: Schule der Schnüffler.
00.55 Tagesschau.
01.00 (OO) Starry is the night. Hongkongse speelfilm uit 1988.
02.35-02.40 Z.E.N. In der Provence. Afl.: Im Gebirge.

05.55 Gezamenlijk programma ARD/ZDF. Zie Duitsland 1.
13.45 Kilimandscharo, bitte umsteigen. 8000 kilometer mit der eisenbahn durch Afrika. Documentaireserie over een treinreis van Cairo naar Kaapstad. Afl. 1: Von den Pyramiden zum Kilimandscharo. (herh.).
14.30 Percy Stuart. Duitse serie. Afl.: Hellseherei.
14.55 Wiso-tip. (herh.).
15.00 Heute.
15.03 Kinderstudio. Kinderprogramma, met om:
15.03 Gesucht, Entdeckt, Erfunden. Tekenfilmserie.
15.30 Abenteuer in der Karibik. Jeugdserie. Afl. 10: Zwei ausgekochte Gauner.
16.00 Logo. Jeugdjournaal.
16.08 Heute-schlagzeilen.
16.09 Raumschiff Enterprise - das nächste jahrhundert (Star Trek - The next Generation). Amer. sf-serie. Afl.: Der schüchterne Reginald.
16.58 Je früher der Abend.
17.00 Heute en weerbericht.
17.10 Der Landarzt. Duitse serie. Afl.: unterlassene hilfeleistung. Aansl.: Heute-schlagzeilen. (volgt na 17.10 Der Landarzt).
18.00 ZDF sport extra. Zwemmen: EK vanuit Sheffield, finales 100 m vrije slag dames, 100 m schoolslag heren, 400 m wisselslag dames, 200 m vrije slag heren en 4 x 200 m vrije slag dames. Aansl.: Guten Abend.
19.00 Heute.
19.25 Flash - Der Fotoreporter. serie. Afl. 5: Gift für die Welt.
21.00 Frontal. Gevarieerd magazine.
21.45 Heute-Journal.
22.15 Aspekte. Cultureel magazine.
23.00 Das kleine fernsehspiel: Boomtown. Tv-film. De verlegen en introverte 21-jarige Robert werkt als fietskoerier in Berlijn. erg gelukkig is hij niet, hij mist het platteland waar hij voor de dood van zijn grootouders woonde. Nu woont hij bij zijn moeder en haar goed uitziende vriend Schwarzer.
00.20 Heute.
00.25-01.25 Zeugen des Jahrhunderts. Interview. Gesprek met econoom en zakenman Otto Wolff von Amerongen.

09.00 Teletekst. **09.15** Latinamerika - der entwurzelte Kontinent. Afl. 2. **10.00** Tele-Gym. **10.15** Tele-tennis. **10.35** ■ Border Radio - Grenzstation. Amer. speelfilm uit 1987. **12.00** Das Recht zu lieben. Soapserie. Afl.61. **12.25** Programmvorschau. **12.30** Fakt. Magazine. **13.15** Sportprogramma. (herh.). **14.00** West 3 Aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Aus lauter Liebe. Serie documentaires over liefde. Afl. 4: Das Leben geht weiter. **15.00** FensterPlatz. **16.00** WAS. Sociaal-economisch magazine. **16.30** Documentaire over het dorp Plati in Calabrië waar de mafia het dagelijkse leven bepaalt. **17.00** Bildergeschichten. **17.30** Henry und ein linkes Bein. Afl.5. **18.00** West 3 aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Vermisst. **18.43** Der Abend in West 3. **18.45** Regionaal magazine met sport. **19.20** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.40** West 3 Aktuell. **19.45** Heiter bis ulkig. **20.15** 1000 Hertz. Actueel live-magazine. **21.00** West 3 Aktuell. **21.15** Reporter. **21.45** Privatdetektiv Harry McGraw. Afl. 10. **22.30** Reportage over de sneltram die Dortmund met Düsseldorf verbindt. **23.00** My beautiful laundrette. Engelse speelfilm uit 1985. **00.34** Laatste nieuws.

14.59 Heute abend in Südwest 3. **15.00** Sport-Oldies. Afl.18. **15.15** Landesschau - Treffpunkt. **15.45** Glaskasten. **16.15** High Society - Adel in Europa. Vandaag: Italië. **17.00** Sesamstrasse. **17.29** Barney. **17.35** Fury - Die Abenteuer eines Pferdes. **18.00** Wort für Wort. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Menschen und Tiere. **18.59** Herrchen/Frauchen gesucht. **19.05** Sport-Oldies. **19.19** Heute abend in Südwest 3. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Politiek magazine. **21.00** Nieuws. **21.15** Detektiv Puntacavallo. Misdaadfim. **22.40** Teleglobus. Vandaag: over de propaganda-oorlog tegen Irak. **23.10** Denkanstösse. (herh.). **23.15** Weisser Fleck. **00.00** Laatste nieuws. **00.05** Non-Stop-Fernsehen.

06.00 RTL aktuell.
07.00 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttelevisie.
09.00 Der Chef (Ironside). Amer. misdaadserie. Afl.: Theorie und Praxis.
10.00 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.
10.30 Der Preis ist heiss. Spelshow.
11.00 Riskant! Spelprogr.
11.30 Familienduell. Spelprogr.
12.00 Punkt 12. Middagmagazine.
12.30 Springfield Story (The guiding light). Amer. familieserie.
13.20 California Clan (Santa Barbara). Amer. soapserie.
14.10 Notruf California (Emergency). Serie. Afl.: Tödliches Schweigen.
15.00 Mord ist ihr Hobby (Murder, she wrote). Amer. misdaadserie. Afl.: Ein Fall für den Psychiater. (herh.).
16.00 Hans Meiser. Vandaag: Was Männer unter Mode verstehen.
17.00 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie. Afl.: Mal richtig ausflippen.
17.30 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children), comedy. Afl.: Mein Hund hat Kredit. (herh.).
18.00 Elf 99. Live-magazine.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Explosiv - Das Magazin.
19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie.
20.15 Highlander. Duits-Amer. avonturenserie. Afl.: Flucht ohne Ausweg.
21.15 Spurlos. Aansl.: RTL aktuell
22.15 Der heisse Stuhl.
23.15 L.A. Law-Staranwälte, Tricks, Prozesse (L.A. Law). Amer. advocatenserie. Afl.: Ein Sohn für Benny. Aansl.: RTL aktuell.
00.15 Law and Order. Amer. misdaadserie. Afl.: Die Diamantenspur.
01.05 Eine schrecklich nette Familie (Married... with children). (herh.).
01.45 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie.
02.15 Der Chef (Ironside). (herh.).
03.10 Hans Meiser. Talkshow.
04.00 Explosiv - Das Magazin.
04.25 Mord ist ihr Hobby (Murder, she wrote), misdaadserie. (herh.).
05.30 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● *Jean Simmons in de Amerikaanse speelfilm 'Homefront'. (Nederland 2 - 19.55 uur).*

05.15 Schatten der Leidenschaft (The young and the restless). Amer. serie. **06.00** Ontbijttv met früh ran, sport. **09.15** Neighbours. Soapserie. **09.40** Trapper John, M.D.. Amer. doktersserie. **10.30** Bonanza. Amer. westernserie. **11.20** 5 mal 5. **11.50** Glücksrad. **12.30** Schatten der Leidenschaft (The Young and the restless). Amer. serie. Afl.: Die letzte Hoffnung. **13.20** Trapper John, M.D. Amer. doktersserie. Afl.: Ein kurzes Glück. **14.15** Neighbours. Afl.: überraschende Wendungen. **14.45** Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: Der ehrenwerte Marshal. **15.45** Raumschiff Enterprise (Star Trek). Amer. sf-serie. Afl.: Das Loch im Weltraum. **16.45** 5 mal 5. **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Reg. programma's. **18.30** Sugarbaker's (Designing women). Amer. comedy-serie. Afl.: Im Designer-Haus. **19.00** Newsmagazin. **19.18** täglich ran. Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Die Goldene Hitparade der Volkmusik. **21.10** Retter. Spectaculaire reddingsacties. **22.00** Ulrich Meyer: EINSPRUCH! Discussieprogr. **23.00** Spiegel TV-Reportage. Aansl.: TopNEWS. **23.40** Emotions. Frans erotisch magazine. **00.10** Mann-o-Mann. **01.00** Raumschiff Enterprise (Star Trek). **01.50** Sugarbaker's (Designing women), serie. **02.20-05.15** Teletekst.

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.40** Weerbericht. **12.45** Nieuws. **13.15** Peau de banane. Canadese serie. **13.40** Madame le juge. Serie. **15.10** Entretiens. Serie gesprekken. Vandaag: Hélène Ahrweiler. **16.00** Nieuws. **16.15** Vision 5. Magazine. **16.25** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. **18.20** Le jardin des betes. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** Revue de presse. **19.05** Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Le chemin des écoliers. Magazine. Vandaag: Schoolgaan op de Fillippijnen. **20.30** Tell quel. Maatschappelijk magazine. **21.00** Nieuws en weerbericht. **21.40** Envoyé spécial. Magazine met reportages. Met ondertiteling. **23.10** Frou-frou. Magazine. **00.10** Nieuws en weerbericht. **00.35** Reflets images d'ailleurs. Magazine. **01.40** L'enfant à personne, 15-delige comedyserie. Afl.2. **02.10** La chance aux chansons. **02.50** Le jardin des betes. **03.00** 40x à l'ombre. Amusementsprogr.. **05.00** Le chemin des écoliers. Magazine. **05.30** Tell Quel. Magazine.

06.05 Ochtendprogr. **12.30** Nieuws. **12.35** In viaggio nel tempo.Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** La scimitarra del saraceno. Speelfilm. **15.55** I celebri amori di Enrico IV. Speelfilm. **17.55** Oggi al parlamento. **18.00** Nieuws. **18.15** Giffoni Film Festival. **18.40** Cose dell'altro mondo. Film **19.10** Padri in prestito. Serie. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 - Sport. **20.40** Quark Speciale. **21.45** Vamos a bailar. **23.00** Nieuws. **23.05** Emergenza estate. **00.00** Nieuws. **00.30** Oggi al parlamento. **00.40** Mezzanotte e dintorni. **01.30** Nachtprogrammering.

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Teenage mutant hero turtles. **10.25** Vrijetijdsmagazine voor kinderen. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Get your own back. **11.45** The O-zone. **12.00** nws. **12.05** Carol and Co. **12.30** Come dancing 1993. **13.00** nws. **13.05** Outrage at Valdez. Natuurdocumentaire. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** The challengers.

05.30 Victory. **06.00** Videogenerator. **06.15** Super shop. **06.45** Videogenerator.**07.00** Business tonight. **07.30** Business insider. **08.00** ITN World news. **08.30** Eco record. **09.00** Super shop. **12.00** Videogenerator. **16.30** On the air. Live showprogr. **18.30** Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: The way station. **19.30** Dante. Amer. serie. **20.00** Europ. beach volleyball. Samenvatting. **21.00** Eco record. **21.30** Brief encounters. Serie korte films. **22.00** ITN World news. **22.30** Close up. **22.48** US Market wrap. **23.00** The golden age of rock 'n' roll. Vandaag: Steppenwolf e.a. **00.00** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Marijne. **13.00** Simone. **14.00** Summertime. Reportage. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Red Hot Chili Peppers - Past, present and future. **21.00** Pure Cult special. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Hit list UK. **02.00** Marijne. **03.00-07.00** Night videos.

24 uur per dag nieuws, met om: **09.45** CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

BBC 2
10.00 Desparate (USA,1947).
Aardige thriller in zwart-wit van Anthony Mann over een vrachtwagenchauffeur die gechanteerd wordt.
Met Steve Brodie en Audrey Long.

Duitsland 3 West
10.35 Border Radio (USA,1987).
Rockband breekt nachtclub af, omdat ze niet betaald zijn voor een optreden. met Luanna Anders en Chris Shearer. Regie: Allison Anders.
Gezien het minimale budget een aardige film.

BBC 2
11.10 Super Sleuth (USA,1937).
Semi-klassieker van Ben Stoloff. Acteur vat zijn rol als detective iets te letterlijk op.
Met Jack Oakle en Ann Sothern.

RTL4
13.00 The Adventures of Robin Hood (USA,1938).
Avonturenfilm die drie Oscars won van Michael Curtiz.
Errol Flynn in de titelrol.
Engeland, 12de eeuw. Robin Hood is handiger dan de sheriff van Nottingham en beschermt de troon van de afwezige koning.

BBC 2
19.00 Rachel and the Stranger (USA,1948).
Geslaagde western van Norman Foster met een klassiek thema: man houdt niet meer van zijn vrouw, totdat iemand anders verliefd op haar wordt.
Met Loretta Young en William Holden.

Nederland 2
19.55 Home Front (USA,1986).
Film die van clichés aan elkaar hangt. Jongen hoeft van zijn ouders niet meer naar het internaat. Zijn vreugde slaat om als hij ontdekt dat de politieke ambitie van zijn ouders de enige reden hiervoor is. Ze willen de media een perfect gezin voorschotelen.
Met Jon Cryer en Lynn Redgrave.

België/TV 2
22.00 Soda Cracker (USA,1989).
Politiefilm van Fred Williamson die zelf ook de hoofdrol speelt. Agent probeert de moord op zijn collega op te lossen. Middelmatig.

Duitsland 3 West
23.00 My Beautiful Laundrette (GB,1985).
Opmerkelijke film van Stephen Frears, een van de opvallendste regisseurs van de laatste tijd.
Een drop-out en een allochtoon beginnen een wasserette in Londen. Na verloop van tijd worden ze verliefd op elkaar.
Met Daniel Day Lewis en Roshan Seth.

Duitsland 1
01.00 Starry is the Night (Hong Kong,1988).
Boeiend melodrama van Ann Hui. Oudere buurtwerkster wordt verliefd op jongeman en ontdekt pas later dat hij de zoon is van een exgeliefde.
Met George Lam en Lin Ching-Hsia.

● *Errol Flynn en Patrick Knowles in de Amerikaanse speelfilm die drie oscars kreeg 'The Adventures of Robin Hood'. (RTL4 - 13.00 uur).*

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30 en 17.30 Nieuws. 7.07 Echo. 9.05 Dingen die gebeuren (M/V). 12.07 NCRV's Hier en nu (12.45 Aandacht voor agrarische actualiteiten.). 14.05 Veronica Nieuwsradio. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 Veronica Nieuwsradio. Vervolg. 19.04 TROS Interaktief. 20.04 TROS Klantenservice. 22.04 Veronica Sportradio. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 For the record. 2.02 Geen tijd. 5.02-7.00 Ochtendhumeur.

Radio 2
7.04 Sugar in the morning. 9.04 Arbeidsvitaminen op 2. 11.04 Mezzo. 12.04 Het beleg van Hilversum. 14.04 De gouden greep. 15.04 Formule 2. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Andermans veren. 20.04 Album. 22.04 Limelight. 23.04-24.00 Bluefunk 'n soul.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Forza. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00 en 13.00 Nieuws. 7.02 Een goede morgen met Marijke Ferguson. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert (1): BBC Philharm. mt cello. 12.25 Het ochtendconcert Orlando Festival 1992. 13.04 De klassieke top 10 en nieuwe klassieke cd's. 14.20 Middagconcert: Il mondo della luna, opera van Haydn. Koor en Kamerork. van Lausanne o.l.v. Antal Dorati met sol. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Leger des Heilskwartier. 17.15 Muziek in vrije tijd. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Klassiek in vogelvlucht. 18.30 Orgelbespeling. 19.00 De oratoria van G.F. Händel. 19.30 Songs of praise. 20.02-24.00 Avondconcert. Festivalzomer. A. Sinfonia Varsovia met cello; 21.30 Hongaars-Oostenrijks Haydn Ork. met piano. B. Klavecimbelmuz.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.50 Snippers. 8.55 Waterstanden. 9.02 VPRO's dinsdag op 5, met om 9.02 Marjoke Roorda in gesprek; 9.45 Instituut Schreuders; 10.02 Ontmoetingen in de natuur met Gied Jaspars; 10.42 De jazz van Pete Felleman; 11.02 Ischa; 12.02 De omgekeerde wereld; 12.50 Het Niek Stein-archief; 13.10 Aardse zaken; 14.02 Passages Passanten; 15.02 Boeken; 16.02 Stenen des aanstoots; 16.20 Kunstclips. 17.10 Radio UIT. 18.00 Nieuws. KRO/RKK: 18.02 Tot uw dienst. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Chinese muziek. 22.00 Grasduinen op 78. 23.00-24.00 Het paradijs.

Omroep Limburg
Op hele uren ANP-bulletin. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 (inter)nationale actualiteiten. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de Bedrijven door, verzoekplaten. 11.00 De ruilbeurs: luisteraars helpen luisteraars bij het opsporen van lang gezochte voorwerpen, met Hubert van Hoof. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Licht Limburgs: non-stopmuziek. 15.00 Groene Golf, natuur en milieu. 16.00 Festival, cultuurmagazine. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

België/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 Regionaal (6.30, 7.00. 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Soes met de raad van tante Kaat en de soesafoon. 10.00 Nieuws. 10.03 Antilope: open blik op het dagelijks leven. 11.50 Het koekoeksnest, radiofeuilleton. 12.00 Radio 2 Regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Mokka: leuke, internationale muziek bij de betere koffie. 14.00 De gewapende man: Belgische muziek met studiogasten en live-music. 17.00 Radio 2 Regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 CoKoen: lichte muziek met Koen Crucke. 20.00 Lukraak. 22.00 Nieuws 22.10 Haverklap: met speciale aandacht voor studrende jongeren. 23.30-06.00 Nachtradio (nieuws om 24.00, 05.00 en 05.30).

België/BRF
Elk heel uur nieuws. 6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Verantstalltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt (Tips und Musik à la carte. (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.35 Klassik Musikjournal. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws. 07.03 De start met Bart, Bart van leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag, Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. (7.00 en 8.00 nieuws). 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt. (met om 13.00 Mitmenschen, 14.00 Nieuws en 14.05 Sachwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musikexpress (18.00 Nieuws; 19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär, voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. (22.00 Nieuws). 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress (elk heel uur nieuws).

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Kerkradenaar op de fiets naar noordpool

KERKRADE - De 24-jarige Kerkradenaar Marc Cornelissen probeert komend voorjaar per fiets de noordpool te bereiken. Hem en zijn compaan Peter de Bruijn wacht een tocht van ruim 800 kilometer over grillig ijs.

Cornelissen studeert Bouwkunde aan de Technische Universiteit in Delft. „Mijn dagelijkse leven staat geheel in het teken van deze expeditie," laat hij weten. Hij noemt zichzelf een 'sportfanaat.' Binnen het expeditieteam is hij als medische man verantwoordelijk voor de fysieke en mentale training.

Peter de Bruijn (25) heeft veel meer arctische ervaring dan de Kerkradenaar. „Daarom dacht ik aan een grapje toen Peter mij in februari benaderde. Na een week vol slapeloze nachten, heb ik de knoop doorgehakt," zegt Cornelissen.

De jongens hebben de stichting 90° Noorderbreedte opgericht, die de hele expeditie regelt. Ze kiezen voor de fiets omdat die garant staat voor een hoge snelheid, wat de kans van slagen vergroot. „Ook krijgen we hierdoor meer internationale belangstelling," verwacht de Kerkradenaar.

De noordpool werd in 1968 voor het eerst per sneeuwscooter bereikt door ene Ralph Plaisted. Sinsdien zijn van de 54 expedities slechts veertien geslaagd. „Scheurend ijs is een probleem. Bovendien maakt de laagstaande zon het aflezen van de sextant moeilijk, waardoor veel expedities hopeloos van koers raken," legt De Bruijn uit.

De twee studenten wacht eerst een gebied van honderd kilometer dat de overgang vormt tussen land- en zeeijs. „Hier ontmoeten we afwisselend water en metershoog pakijs. Dit deel kunnen we alleen lopend en skiënd afleggen en vergt alleen al een derde van de tijd," verwachten de avonturiers.

Vervolgens worden de fietsen uit de lucht aangevoerd voor de resterende 700 kilometer. De TU in Delft ontwikkelt speciale sledes, waarmee ook wateroppervlakten, al peddelend, overwonnen kunnen worden.

Stortkosten gaan in veel gemeenten fors omhoog

Afvaltarief van AVL naar honderd gulden

Van onze verslaggevers

VALKENBURG - Het tarief dat de Limburgse gemeenten per 1 januari voor hun afval moeten gaan betalen wordt bijna honderd gulden per ton. In een circulaire die AVL Sturing de gemeenten onlangs heeft gestuurd staat een tarief genoemd van 97,75 per ton.

Voor veel gemeenten betekent dat een verdubbeling. Daar zullen de burgers veel hogere reinigingsrechten moeten gaan betalen. Vanaf 1 januari wordt AVL Sturing verantwoordelijk voor alle afvalstromen in Limburg. Ze kan dan ook uniforme storttarieven vaststellen.

Een woordvoerder van AVL Sturing wijst erop dat het bedrag niet alleen de stortkosten betreft, maar ook de kosten voor compostering van het groene afval alsmede de transportkosten.

In de toekomst moeten alle gemeenten in principe dezelfde transportkosten betalen, of zij nu dichtbij een stortplaats liggen of daar ver van af.

AVL gaat ook in Oostelijk Zuid-Limburg de afvalverwerking verzorgen. Ze brengt het afval naar het stort in Landgraaf, dat dan beheerd wordt door de NV Afvalverwerking OZL.

Volgens de plannen brengt deze NV vijftig gulden per ton in rekening aan de AVL, een bedrag dat in 1995 stijgt naar 65 gulden. Dat is een aanzienlijk verschil met het bedrag van bijna honderd gulden dat de gemeenten aan AVL moeten betalen.

In de brief aan de gemeenten geeft AVL aan zelf tachtig gulden per ton kwijt te zijn, onder meer door een reservering voor de milieuverantwoorde afwerking van het stort als dat straks vol is. Die voorzieningen kosten honderden miljoenen guldens.

Duur

Nu is het nog zo dat diverse gemeenten aanmerkelijk goedkoper uit zijn. De gemeente Heerlen vindt het AVL-tarief veel te hoog, burgemeester en wethouders vergaderen hier vandaag over. Ook een gemeente als Vaals is pijnlijk getroffen. Vaals had gedacht voor vijftig gulden per ton uit de kosten te zijn.

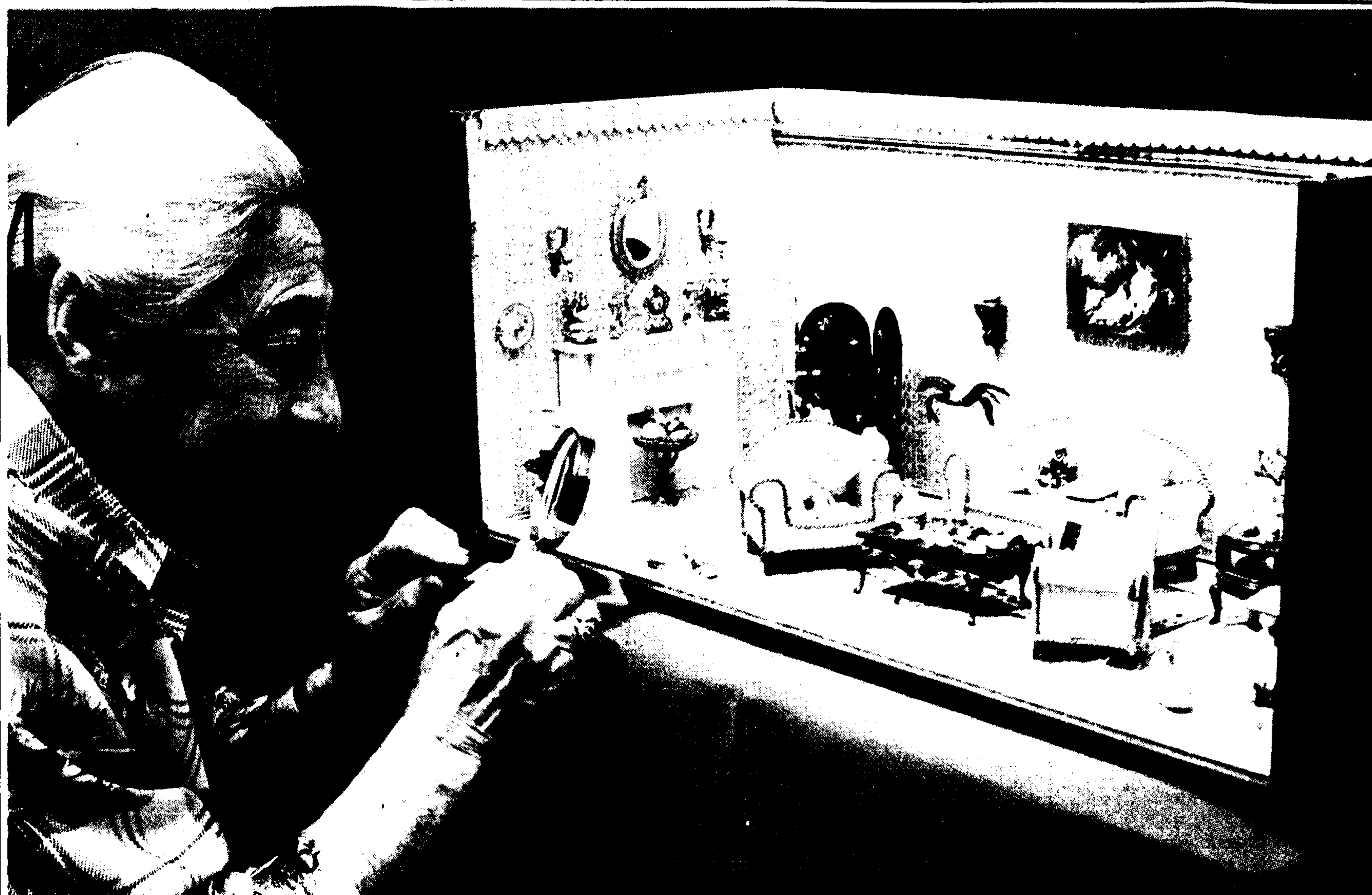
Daar staat tegenover dat de Noord-Limburgse gemeenten die vanwege de grote afstanden tot de stortplaatsen in Zuid-Limburg met hoge vervoerskosten zaten opgescheept, er bij de AVL relatief beter vanaf komen. Gemeenten in de omgeving van Maastricht zitten al helemaal op de lijn van AVL Sturing en hebben nu reeds een tarief van 82,50 gulden per ton.

De circulaire aan de gemeenten omvat een voorlopig voorstel. Het is de bedoeling dat dit na de vakantieperiode nader wordt bekeken. Half augustus start AVL Sturing daarover de gesprekken. Tot 1 oktober kunnen de gemeenten hun reacties geven.

DSM controleert permanent of er op onderdelen iets niet klopt niemand controleert het geheel

punaise

Huis in het klein

● *Hannah Roet is een wel heel bijzondere binnenhuisarchitecte.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Engels Boudoir op schaal 1:12

Van onze verslaggeefster

HEERLEN - Het petieterige servies komt helemaal uit Engeland. Op de witte borden met de maat van een contactlens ligt een mini-visje. Het zilveren visbestek is nog net met het blote oog waarneembaar. Maar hoe kommen die fraaie krullen in godsnaam in een handvat met de dikte van een streng breigaren?

Hannah Roet (76) kent het geheim. Liefde en vooral veel geduld staan aan de wieg van alle pietepeuterige accessoires in haar miniatuurkamers. In 24 jaar tijd heeft de kranige Amsterdamse een indrukwekkende verzameling interieurs-op-schaal bijeen gesprokkeld. Gemaakt door haarzelf met veel hulp van kennisen en bevriende kunstenaars. Letterlijk en figuurlijk van een duizelingwekkende schoonheid. Prachtig om naar te kijken, maar zó klein dat het pijn doet aan de ogen.

Een eiken kast van vijf bij vijf centimeter uit de Mechelse kamer bijvoorbeeld is een paar ferme knuisten gepasseerd, die het juweeltje hebben bewerkt. Met een vijltje wel te verstaan. De details blijven wel vijf minuten boeien.

De verschillende kamers zijn bijna tot in het absurde nagebootst. Meubels, gordijnen, behang met mini-motief, theepotjes met afneembare deksels, nog te klein voor één enkele druppel thee, kroonluchters met echte kaarsen-op-schaal, de meest fantastische mokken, de allerkleinste wijnglazen op gedraaide pootjes. Vrouwtje Theelepel zou zich een koningin wanen in de wereld van Roet.

De van oorsprong Engelse vrouw had ooit een antiekzaak in de hoofdstad. „Een vriendin vroeg me op mijn reizen uit te kijken naar oude miniaturen. Zo is het begonnen, heel obligaat. Verder moet je vindingrijk zijn en altijd op zoek."

Het kleine, beweeglijke vrouwtje is hevig gepassioneerd door haar hobby. Niet bezeten. „Soms trek ik de deur van mijn speciale kamer vlot achter me dicht. Kan ik die kleine dingetjes niet meer zien."

De expositie is nog tot 26 augustus dagelijks te zien van 11 tot 18 uur in het Grand Hotel aan de Groene Boord 23 in Heerlen.

St.-Anna zoekt bedrijven voor technologieproject

HEEL - Het Centrum voor zwakzinnigenzorg St.-Anna in Heel gaat na de zomervakantie de boer op om bedrijven te interesseren voor een groots technologieproject. Het is de bedoeling dat de geestelijk gehandicapte bewoners van St.-Anna door dit zogeheten plan MATCH (Mentally handicap Assistance by TeCHnology) door vernuftige hulpmiddelen een extra steuntje in de rug krijgen wat betreft communicatie en zelfstandigheid.

Op verzoek van de directie heeft het personeel van de instelling de afgelopen maanden tal van ideeën aangedragen, waarmee St.-Anna de zorg voor de bewoners aanzienlijk kan verbeteren. Samen met een bemiddelingsbureau gaat St.-Anna nu op zoek naar belangstellende bedrijven die de ideeën op papier willen zetten en uit voeren. De zorgverleners hopen daarbij op stimuleringssubsidies van de overheid.

De ideeën die voor uitwerking in aanmerking komen, zijn enerzijds gericht op het verbeteren van de communicatie tussen bewoners en hulpverleners. Anderzijds moeten de uitvindingen de zelfstandigheid vergroten van zowel bewoners op het terrein in Heel als in groepswoningen elders in Limburg.

Een voorbeeld daarvan is de aanpassing van telefoons. De directie van St.-Anna wil daarmee experimenteren in twee socio-woningen die op het moment in Roermond worden gebouwd. Om het gebruikersgemak te vergroten, zouden de toestellen van grotere toetsen moeten worden voorzien. Daarnaast kan het bellen worden vereenvoudigd door de ingewikkelde nummers te vervangen door symbolen of kleurcodes. Gehandicapten die niet kunnen lezen, kunnen zo gemakkelijk een voorgeprogrammeerd nummer 'draaien'.

Een ander staaltje van vernuft dat op het verlanglijstje van St.-Anna staat, is de zogenaamde Sound Beam. Dit apparaat zet door het uitzenden en weer opvangen van onhoorbare geluidsgolven bewegingen van mensen via een keyboard om in harmonisch geluid. Volgens hoofd activiteiten Marc van Ingen breidt een dergelijke machine de communicatiemogelijkheden van de gehandicapte bewoners aanzienlijk uit.

„Vooral de bewoners die naast een geestelijke ook nog een lichamelijke handicap hebben, zijn nauwelijks in staat muziek te maken. Met dit apparaat kunnen ze zonder een instrument te bespelen door kleine bewegingen onder de ultrasone stralen toch een vorm van harmonisch geluid creëren."

Voor de rolstoelers hebben de hulpverleners een ander snufje op de planken staan. Om te voorkomen dat ze de hele tegen muren en deuren aanbotsen, zou hun vervoermiddel met sensoren kunnen worden uitgerust.

Viertal verwijt agenten hardhandig optreden

Sittardenaren overwegen klacht tegen politie Echt

Van onze verslaggever

ECHT/SITTARD - Vier Sittardse jongeren zullen zich wel twee keer bedenken voor ze nog eens buiten gaan plassen in Echt. Ze gaan een klacht indienen tegen de politie, omdat ze, naar eigen zeggen, te hard zijn aangepakt toen ze in een steegje urineerden.

Het viertal heeft de korpsleiding van Echt verzocht om een gesprek over deze zaak. Verloopt dat niet naar tevredenheid, dan gaan de jongens verder met hun klacht.

Met zes agenten werden ze opgepakt toen ze na een bezoek aan het swingcafé Stoba hun behoefte deden in een steegje in hartje Echt. Het plasje kwam hen duur te staan: de vier jongeren kregen ieder een boete van 70 gulden aan de broek. Die boete vindt het viertal geen probleem. Wel de manier waarop ze zijn behandeld: 'als criminelen'.

Terwijl ze hun behoefte deden, kwamen er plotseling twee agenten in burger de steeg in. Die maakten duidelijk dat ze 'even' moesten meekomen en vroegen direct assistentie. „Binnen een minuut stonden er twee politiebusjes en een politieauto klaar," zo verhalen 'hoofdverdachten' A. N. (18) en G. G. (17).

„We zagen mensen die ook uit de Stoba kwamen om naar ons kijken. Het was net alsof we weet ik veel wat gedaan hadden. We konden wel een auto gestolen hebben."

Samen met de ook 18-jarige B. K. en M. H. moesten ze mee naar het bureau, waar ze ieder in een apart verhoorkamertje moesten. De politie eiste dat de vier direct hun boete voldeden, anders zou die later verhoogd worden tot 80 of 90 gulden. Toen een lid van het gezelschap het vroeg wat 'oom agent' zou doen als hij midden in een bos nodig moest, werd gedreigd met enkele uren opsluiting.

Door de ondervraging misten de vier de laatste trein naar Sittard, en waren gedwongen één van de ouders te bellen.

De politie van Echt lijkt de klacht maar 'gezeik' te vinden. „Die jongens moeten niet klagen, dat is absurd." Volgens een woordvoerder zijn de jongens heel netjes opgepakt en meegenomen naar het bureau. Die aanpak is standaard bij dit soort overtredingen. Het korps treedt projectmatig op tegen de overlast, die regelmatig voorkomt in het weekeinde. „We willen hier geen problemen zoals in de Veldstraat in Roermond, waar het vaak tot ruzies komt." Als de politie niet optreedt, zou het ook in Echt tot vechtpartijen komen, omdat de burgers van Echt geïrriteerd zijn over jongeren die schreeuwend en urinerend door het centrum trekken.

HSD blijft bij claim tegen Brunssum

Van onze verslaggeefster

ZEIST/BRUNSSUM - Het proefdierenbedrijf Harlan, Sprague- & Dawley in Zeist overweegt de rechter in te schakelen als Brunssum geen schade wil vergoeden aan HSD. De gemeente weigert een claim van drie ton te betalen, omdat 'Brunssum niet onrechtmatig gehandeld heeft ten opzichte van HSD'. Het van oorsprong Amerikaanse bedrijf eist die tegemoetkoming, omdat een Brunssumse nevenvestiging van het proefdierenfokcentrum niet doorgaat.

„Natuurlijk staat Brunssum niet te trappelen van enthousiasme om te betalen, maar voor ons is dit een principe zaak," zegt woordvoerder Robert Heijdert. „Je kunt geen afspraken maken op basis van vrijwilligheid en vervolgens een ander met de brokken achterlaten."

HSD was begin dit jaar in onderhandeling met Brunssum over de bouw van een fokcentrum voor proefdieren zoals ratten en muizen op bedrijventerrein Hendrik. In Brunssum stak een storm van protest op, toen het nieuws uitlekte. Inwoners van Brunssum en omliggende kernen, de Dierenbescherming en de Anti-Vivisectiebond kwamen massaal in het geweer tegen de gemeentelijke plannen. Medio maart maakte wethouder Toon Pierik bekend dat HSD bij nader inzien toch niet welkom was in 'de Parel van de Mijnstreek'.

Met die plotse ommezwaai heeft HSD-woordvoerder Heijdert grote moeite. Hij meent dat de collegeleden bang zijn zich voor de verkiezingen impopulair te maken bij de bevolking. „Als je eerst vergaande afspraken maakt over de oppervlakte van het perceel, de prijs van de grond en noem maar op, dan kun je de zaak niet ineens afblazen omdat het fokcentrum strijdig zou zijn met het collegeprogramma. Daar zit iets anders achter."

Heijdert vertrouwt erop dat Brunssum alsnog inziet dat de eis van HSD 'heel redelijk is'. „Het principe van de gemeente is hopeloos verkeerd, maar ze zullen nog wel eieren voor hun geld kiezen."

Silicose

In het artikel 'Ook geld voor silicose-weduwen' uit de krant van 31 juli is een foutje geslopen. Abusievelijk werd vermeld dat weduwen in aanmerking komen voor een vergoeding als hun echtgenoot na 17 december 1972 is overleden. Dit moet zijn na 17 december 1992.

Gewapende overval in Maasmechelen

MAASMECHELEN - Een gemaskerde en gewapende man heeft maandagmiddag een gewapende overval gepleegd op de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsuitkering in Maasmechelen. De overvaller drong het kantoor binnen, bedreigde de aanwezigen met een vuurwapen en eiste geld. Daarna vluchtte hij te voet weg. De omvang van de buit is nog niet bekend.

Omwonenden DSM schrikken van knal

GELEEN - Een luide knal heeft gistermiddag even voor vier uur voor verontruste reacties gezorgd in de Westelijke Mijnstreek. Bij navraag bleek het niet te gaan om een zogenoemde decomp of een explosie op het terrein van chemiegigant DSM, zoals verondersteld werd. Een woordvoerder van het concern vermoedde dat een vliegtuig dat door de geluidsbarrière vloog de oorzaak was van het harde geluid.

Duitsers met drugs gepakt

BRUNSSUM - De Brunssumse politie heeft zondagnacht op de Eindstraat in Schinveld drie mannen uit München en een inwoner van Hückelhoven aangehouden, omdat ze in het bezit waren van 700 gram heroïne en 100 gram cocaïne. De mannen waren tussen de 31 en 41 jaar oud. Een patrouille had de mannen gevolgd vanaf de Poorterstraat in Brunssum en ze in een Duitse taxi zien stappen. Toen de taxi tot stoppen werd gedwongen gooiden de mannen zeven plastic zakjes met heroïne en een zakje met cocaïne in de voortuin van een woning aan de Eindstraat. De vier zijn ingesloten.

Diavoorstelling Roze Zaterdag

MAASTRICHT - De homojongerengroep Maastricht blikt vrijdag aanstaande terug op de onlangs gehouden homo-manifestatie Roze Zaterdag. Om 21 uur begint in het COC-gebouw aan de Bogaardenstraat 43 een diavoorstelling. Roze Zaterdag trok zaterdag 26 juni tienduizenden mensen naar Maastricht. Zondag 15 augustus is er in het COC-gebouw een video-avond en donderdag 26 augustus een 'summer dinner'.

Trein gemist, auto gestolen

HEERLEN - Omdat ze de laatste trein naar Utrecht hadden gemist, besloten twee Utrechtenaren in Heerlen zondagnacht een auto te stelen. Bij het aanduwen van de auto werden ze echter door de politie betrapt, die getipt was door een getuige. Een van de daders werd aangehouden, de ander is gevlucht. De twee hadden het portier- en contactslot van de in de Oude Kerkstraat geparkeerde auto al geforceerd en de radiocassetterecorder gestolen. In de auto lagen onder meer een Nintendo-game-boy en twee gehuurde videobanden, die van de voortvluchtige dader zouden zijn.

Zonder rijbewijs politie getart

KERKRADE - Een 18-jarige Kerkradenaar trachtte zondagavond een politiepatrouille van de weg te drukken, die zijn auto wilde controleren. Uiteindelijk kon hij tot stoppen worden gebracht. De man bleek geen rijbewijs te hebben, zijn auto was onverzekerd. Op het politiebureau deed hij vrijwillig afstand van zijn auto.

Tien gewonden bij auto-ongeluk

HOUTHALEN - Bij een zwaar verkeersongeluk, zondagochtend om 4 uur in Houthalen-Helchteren, zijn in totaal tien personen gewond geraakt. Drie van hen moesten met zware verwondingen naar het ziekenhuis worden gebracht. Bij de botsing waren vier auto's betrokken. Het ongeluk ontstond ten gevolge van een inhaalmanoeuvre. Twee wagens sloegen over de kop.

Knallende uitlaat zorgt voor paniek

HEERLEN - Een slecht afgestelde ontsteking van een bestelauto heeft zondagnacht voor grote paniek gezorgd bij de omwonenden van het NS-emplacement aan de Parallelweg in Heerlen. Omwonenden verwarden de knallen uit de uitlaat van het busje, dat in de richting reed van het emplacement, met geweerschoten en belden de politie. Die stuurde een tiental agenten naar de plek des onheils. Het politieteam sloot uit voorzorg alle vluchtwegen af vanaf de Parallelweg. Uit nader onderzoek bleek dat de vijf schilders die werkzaamheden uitvoerden voor de NS verantwoordelijk waren voor de geweerschoten. Het busje waarin ze zich verplaatsten had een defect. o/z

GEBOREN
1 augustus 1993

JOS

zoon van
Jos en Elsbeth
van Wersch-Schiffelers
Hellebroekerweg 41
6363 AB Wijnandsrade

Renee Jurg

is geboren op
1-8-1993
12.58 uur

Trotse ouders
Eddy en Marly Jurg

†

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, in de leeftijd van 62 jaar, onze goede en zorgzame vader en schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Johann Wilhelm Jongsma

echtgenoot van wijlen

Amalia Margaretha Derks

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Brunssum: Wim Jongsma
Ria Jongsma-Bulten
Erwin en Maikel
Kerkrade: Theo Jongsma
Anita Jongsma-Hoogeveen
Natascha en Angelique
Familie Jongsma
Familie Derks

Kerkrade, 1 augustus 1993
Vlodderadstraat 8
Corr.adres: Oranjestraat 54, 6442 XJ Brunssum

De uitvaartplechtigheid zal plaatsvinden op donderdag 5 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Terwinselen-Kerkrade, waarna aansluitend crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Tijdens de avondmis op woensdag a.s. om 19.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

Vader is opgebaard in het streekmortuarium, gelegen te Kerkrade-West, aan de Schifferheidestraat 7.

Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

† Berthe Bosen-Vlengels, 80 jaar, Hertogsingel 42B, Maastricht. De uitvaartdienst heeft in alle stilte plaatsgevonden.

Overleden

Col Berghs

Geboren 23 juli 1925
Overleden 30 juli 1993

Elsloo: Familie Berghs

Jurgensstraat 77
6181 HD Elsloo

De crematie heeft op 2 augustus 1993 plaatsgevonden in besloten kring.

† Jan Sonnemans, 66 jaar, Graaf Jacobstraat 26, 6001 XB Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden dinsdag 3 augustus om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Franciscus van Assisië te Biest-Weert.

† Christianus van Duijnen, 88 jaar. Corr.adres: Pastoor Zandersstraat 44, 6071 VC Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden heden dinsdag 3 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Swalmen.

† Jacques Schreurs, 18 jaar. Dorpstraat 5, 6096 AH Grathem. Er wordt afscheid genomen in de aula van het crematorium te Heeze, heden dinsdag 3 augustus om 15.45 uur. Bijeenkomst aldaar om 15.30 uur.

† Annette van der Meer, 81 jaar. Hoenstraat 105, 6001 XN Weert. De uitvaartdienst en crematieplechtigheid hebben in besloten kring plaatsgevonden.

† Thieu Konings, 64 jaar, echtgenoot van Toos Geerts. Roermondseweg 77a, 6004 AP Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 5 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van De Goede Herder te Groenewoud-Weert.

† Peter Thomassen, 77 jaar, echtgenoot van Margaretha Tegels. Nopperhof 105, 6071 WB Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 4 augustus om 13.30 uur in de parochiekerk van de H. Theresia te Boukoul.

† Hubertus Vanhan, 69 jaar, echtgenoot van Anna Bessems. Bredeweg 71, 6042 GC Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 4 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Maasniel.

† Petrus Simons, 83 jaar, weduwnaar van Maria Kremers. Beneden Boukoul 4, 6071 AJ Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 5 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Theresia te Boukoul.

† Christina van der Beek, 85 jaar. Steinwinkelweg 8, 6063 AM Vlodrop. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 4 augustus om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Vlodrop.

† Nellie van Dijk-Philippen, 82 jaar. Corr.adres: Kast. Heysterumstraat 14, 6043 HP Roermond. In de Koninkrijkszaal van Jehova's Getuigen, Scheidingsweg 16 te Roermond, zal woensdag 4 augustus om 14.00 uur een toespraak gehouden worden.

† Nelly Claessen, 69 jaar, echtgenote van Gerard Peters. Groenstraat [illegible] Melick. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 5 augustus om 11.00 uur in de kerk van de H. Andreas te Melick.

† Theresia Heemels, 85 jaar, echtgenote van Harie Geerlings. Wijngaardstraat [illegible] NC Herkenbosch. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 5 augustus om 10.30 uur in de noodkerk De Harch, Schoolstraat 10 te Herkenbosch.

† Mart Heinen, 88 jaar, echtgenoot van Jo Ebbink, Old Hickoryplein [illegible] Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op woensdag 4 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Wyckerveld-Maastricht.

† Harrie Geyen, 85 jaar, weduwnaar van Anna Beyers, Franciscus [illegible]weg 3, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden dinsdag 3 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Martinuys te Wyck-Maastricht.

†

Bedroefd, maar ook zeer dankbaar voor het voorbeeld van geloof en menselijkheid dat hij ons gaf, delen wij u mee dat, voorzien van het h. sacrament der zieken, van ons is heengegaan onze goede vader en lieve opa

Henricus Hubertus Linssen

echtgenoot van wijlen

Maria Catharina Steyvers

Hij overleed op de leeftijd van 87 jaar.

Born: E.M.C. Coenen-Linssen
W.H. Coenen
Geleen: C.J. Dols-Linssen
H.J. Dols
Born: J.M.H. Linssen
E.J.M.M. Linssen-Clerx
Holtum: F.G.H. Linssen
J.P. Linssen-Ter Horst
Ransdaal: P.J. Fens-Linssen
H.L. Fens †
Geleen: L.H. Linssen (P. Michael O.C.D.)
Born: A.M.S. Vandijck-Linssen
P.A. Vandijck
en al zijn kleinkinderen en achterkleinkinderen

6121 JV Born, 1 augustus 1993
Graaf v. Loonstraat 4A

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 6 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed en de avondmis van donderdag 5 augustus a.s. om 18.40 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

In plaats van kaarten

Voor de vele blijken van belangstelling en medeleven ondervonden bij het overlijden en de uitvaart van onze vader

Andreas Joseph Slangen

zeggen wij u allen dank.

Een bijzonder woord van dank aan degenen die pap tijdens zijn laatste levensperiode tot steun zijn geweest.

Jan en Thecla Slangen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag [illegible] augustus a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Kerkrade-West.

Bij het overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader

Gezienus Tuin

mochten wij vele blijken van deelneming ontvangen. Zij zijn onze [illegible] geweest en wij betuigen daarvoor aan alle betrokkenen onze hartelijke dank.

[illegible] G. Tuin-Jansen,
kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkind

Heerlen, augustus 1993

Geschokt en intens verdrietig zijn wij door het onverwachte overlijden van onze directeur en partner

Gerard Beekman

Hij was voor ons een trouwe partner en collega, die met zijn warmte het zakelijke en het persoonlijke met elkaar wist te verbinden.
Zijn vriendschap en trouw blijven als herinneringen levend in ons.
Wij zullen hem zeer missen en wensen Anny, Stefan en Ilse veel sterkte en kracht in de komende tijd.

Directie en medewerkers
BV Regio Adviseurs, RZN
BV Regio Accountants - Administratieconsulenten, RZN
Westpark Registeraccountants

In verband met het overlijden van onze directeur

G. Beekman

zal ons kantoor a.s. vrijdag
DE GEHELE DAG GESLOTEN ZIJN

BV Regio Adviseurs, RZN
BV Regio Accountants - Administratieconsulenten, RZN
Westpark Registeraccountants

† Pie Claessens, [illegible] jaar, echtgenoot van Riet Morreau, Burg. [illegible], Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op woensdag 4 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Pieter o.d. Berg te Maastricht.

† [illegible] jaar, [illegible] De uitvaartdienst [illegible] augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Scharn-Maastricht.

† Harrie Fraiquin, [illegible] jaar, echtgenoot van Leida Drossaert, [illegible] 20, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden dinsdag 3 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van Johannes Bosco te Amby-Maastricht.

Omstreden boek jaagt Kennedy's op de kast

WASHINGTON – Als de Kennedy's zich druk moesten maken over elk boek dat over hen is geschreven, dan hadden zij geen leven meer. Met name senator Edward Kennedy is geregeld het onderwerp van boeken en publikaties die hem vaak in een minder gunstig daglicht zetten. Maar het kan moeilijk worden ontkend dat Teddy's roerige privéleven daar ook alle aanleiding toe heeft gegeven.

De Kennedy's laten echter al die sensatiebeluste schrijfsels gewoonlijk over hun kant gaan. Het is daarom des te opmerkelijker dat zij wel in het geweer komen als schrijvers zich wagen aan biografieën van leden van de Kennedy-clan. Zelf werken zij niet mee aan enig boek over hun familie, maar ook elke poging tot geschiedschrijving zonder hun hulp wordt niet op prijs gesteld.

Eind vorig jaar schreef ene Nigel Hamilton een boek over de jeugd van John F. Kennedy ('JFK: Roekeloze Jeugd'), dat zeer gunstig over de in 1963 vermoorde president oordeelde.

Maar in een artikel in de New York Times veegden vier leden van de Kennedy-familie, onder wie Edward, er de vloer mee aan. Het was de eerste keer dat zij zich zo publiekelijk tegen een Kennedy-boek verzetten.

Hun weigering om mee te werken aan enig – zelfs historisch verantwoord – werk over hun familie, verleidt sommige auteurs ertoe veronderstellingen en vermoedens tot feiten te bombarderen. Het nieuwste produkt van die trend ligt sinds enkele dagen in de Amerikaanse boekwinkels. 'The Last Brother', ogenschijnlijk een geschiedschrijving over 'De laatste broer', uiteraard dus over Edward Kennedy.

En opnieuw zit de familie op de kast. Auteur Joe McGinniss [illegible] van het boek een bijzonder [illegible] gemaakt. Het is deels [illegible] en deels werkelijkheid.

McGinniss heeft er een [illegible]sche roman van gemaakt, waarin feiten en veronderstellingen door elkaar worden gehaald. Maar zó dat heel Amerika er schande van spreekt. Het boek vliegt daardoor de winkel uit, dat spreekt vanzelf.

Een groot deel van het boek beschrijft de belevenissen van Ted Kennedy in de dagen voorafgaand en volgend op de moord op zijn broer John. Het boek staat vol met gedachten en opmerkingen van Ted Kennedy.

McGinniss heeft echter geen seconde met de persoon in kwestie gesproken. De dialogen en hersenspinsels van de senator heeft hij verzonnen, of 'geleend' uit de krant of uit eerdere Kennedy-boeken.

Plagiaat zeggen mensen als William Manchester, de enige schrijver die (in 1967) de medewerking van de Kennedy's kreeg voor het schrijven van zijn bekende boek 'De dood van een president'. Geen wonder dat hij nu boos is, want McGinniss heeft talloze passages uit zijn boek gejat, soms tussen aanhalingstekens gezet en gedaan alsof het om werkelijke uitlatingen van Kennedy ging.

Het boek bevat geen nieuws, geen nieuwe onthullingen over Ted Kennedy. [illegible] is dan ook niet [illegible] wel de vorm die de Kennedy's en Manchester nu zover heeft gebracht dat zij rechtszaken tegen John McGinniss en diens uitgever Simon and Schuster gaan aanspannen. Een betere reclamestunt voor het boek hadden beiden natuurlijk niet kunnen verzinnen. Er zijn nu al 250.000 exemplaren verkocht.

McGinniss is overigens geen onomstreden auteur. Begin dit jaar werd hij al voor de rechter gedaagd omdat hij vertrouwelijke brieven, die hij had geraadpleegd voor het schrijven van een boek over een actuele moordzaak, had verraden. McGinniss zelf geeft toe fictie en realiteit vermengd te hebben en ziet daar geen zonde in. De Kennedy's en vrijwel alle critici denken daar heel anders over.

Als reactie op gedeeltelijke opschorting ontwikkelingshulp

Partij van Venetiaan wil verder zonder Nederland

PARAMARIBO – De Nationale Partij Suriname van president Ronald Venetiaan, vindt dat Suriname Nederland moet vergeten. De regeringspartij roept het Surinaamse volk op zich in te zetten voor „de volgende fase in de strijd waar het land voor staat: economisch herstel, geheel op eigen kracht."

De felle verklaring van de NPS volgt op het besluit van de Nederlandse regering om de ontwikkelingshulp aan Suriname gedeeltelijk op te schorten. Den Haag voelt er niets voor nog langer geld in de economie van Suriname te pompen zolang harde maatregelen, zoals afgesproken in het Surinaamse Structureel Aanpassingsprogramma (SAP), uitblijven. De Europese Gemeenschap, moe van de besluiteloosheid van de Surinaamse regering, heeft zich teruggetrokken als 'begeleider' van het SAP. Nederland eist dat Suriname zich eerst wendt tot het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank.

„Daarmee schrijft Nederland de zoveelste zwarte bladzijde in de geschiedenis van zijn relatie met Suriname," meent de NPS. Met het besluit zou Nederland de verdragen schenden die tussen beide landen zijn gesloten. Ook in een gisteren uitgegeven verklaring van het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking in Paramaribo staat dat Nederland dergelijke drastische besluiten alleen in gemeenschappelijk overleg mag nemen. Suriname vreest dat het IMF bij de gezondmaking van de economie onvoldoende rekening houdt met de sociale gevolgen voor de zwakkeren in de samenleving.

De NPS is verder van mening dat de Nederlandse regering de soevereiniteit van Suriname en de gelijkwaardigheid van het land als verdragspartner met voeten treedt. „De NPS zal nimmer de ruimte bieden aan politieke, economische en bestuurlijke onderwerping van Suriname aan Nederland," aldus de partijverklaring.

Al eerder meldde Fred Derby, leider van de regeringspartij SPA, dat Nederland wat hem betreft „kan barsten met z'n geld." „Voor ons is het nu afgelopen. We gaan niet op onze knieën naar het IMF," aldus de oud-vakbondsleider. De derde coalitiepartner, de KTPI, is eveneens van mening dat de relatie met Nederland zaligmakend is. Alleen de VHP, de vierde regeringspartij, vindt dat hoe dan ook met Nederland onderhandeld moet worden om de hulp zo spoedig mogelijk weer op gang te krijgen. Het Surinaamse kabinet bezint zich nog op een officieel antwoord aan de Nederlandse regering.

Thaise soldaten kijken toe en grijpen niet in

Rode Khmer valt VN aan

PNOM PENH – De Verenigde Naties hebben Thaise strijdkrachten ervan beschuldigd geen hand te hebben uitgestoken toen 21 VN-soldaten op Thais grondgebied door troepen van de Rode Khmer werden aangevallen. De Thais hebben volgens de VN-soldaten zelfs video-opnamen gemaakt van de aanval, één van de vele die de Rode Khmer de afgelopen dagen pleegde op VN-personeel.

De aanvallen vinden plaats juist op het moment dat de VN zich opmaken voor hun terugtrekking uit Cambodja. De taak van de vredesmacht is er [illegible] zij [illegible] een staakt-het-vuren tussen de vier strijdende partijen, ontwapening van de guerrillalegers en verkiezingen heeft bewerkstelligd. Alleen de Rode Khmer heeft zich niet aan de afspraken gehouden, door ontwapening te weigeren en de verkiezingen te boycotten.

Vanuit de centrale provincie Kompong Chnnang vertrok een contingent van 849 Tunesische soldaten, dat via Thailand op weg naar huis gaat.

Het incident aan de Thaise grens [illegible] Rode Khmer [illegible] Thailand [illegible] werden zij daar opnieuw aangevallen. De Thaise troepen die van de aanval getuige waren legden deze op videoband vast, maar deden niets om de VN-soldaten te ontzetten. De soldaten werden weer teruggestuurd naar hun inmiddels door de Rode Khmer geplunderde basis, waar de guerrillastrijders ook nog de blauwhelmen hun voertuigen afnamen. Uiteindelijk werden zij te voet weer de grens overgelaten en aan Thaise strijdkrachten overgedragen. De VN-post werd door de Rode Khmer bezet.

De Thaise minister van Binnenlandse Zaken Chavalit Yongchaiyudh liet weten "de actie" van weinig belang te vinden aangezien het controlepunt openbleef voor de „noodzakelijke handel".

De Cambodjaanse regering heeft deze en andere aanvallen gisteren veroordeeld als pogingen van de „wrede en agressieve" Rode Khmer om haar onderhandelingspositie op te vijzelen. Zij waarschuwde de guerrilla-organisatie de basis te ontruimen of „passende maatregelen" tegemoet te zien.

De Rode Khmer heeft beloofd de twintig procent grondgebied die zij bezet en haar 10.000 strijders op te geven in ruil voor een adviserende rol in de na de verkiezingen aangetreden regering, maar de aanvallen lijken dat plan geen goed te doen.

„Ons geduld met de Rode Khmer is beperkt," zei onderminister van Defensie generaal Tesh Banh. De regering zei 3.000 soldaten van de Funcinpec, de factie die de verkiezingen heeft gewonnen, op pad te hebben gestuurd ter versterking van de troepen die in de provincies Siem Reap, Preah Vihear en Kompong Thom eventuele aanvallen van de Rode Khmer moeten afslaan.

Klooster voor dakloze jeugd

ROTTERDAM – Woningstichting Onze Woning in Rotterdam heeft een voormalig klooster gekocht voor de huisvesting van dak- en thuisloze jongeren. Na wat kleine verbouwingen kunnen de eerste jongeren eind dit jaar het klooster betrekken. Dat heeft directeur M. Doesburg van Onze Woning gisteren bekendgemaakt.

Er zwerven naar schatting tussen de 400 en 700 jongeren in Rotterdam, in leeftijd variërend van twaalf tot achttien jaar. Ongeveer de helft van hen is een tehuis ontvlucht of uitgezet, de andere helft is van huis weggelopen of door de ouders op straat gezet. Eén van de organisaties die is betrokken bij de opvang van en hulpverlening aan deze jongeren is de Stichting Maaszicht. Die was al een tijd op zoek naar een pand voor de vestiging van een pension, aldus A. de Goede.

Dat heeft Onze Woning nu voor de stichting gekocht. Het klooster, waar vroeger de zusters Dominicanessen woonden, kostte 1,7 miljoen gulden. In het voormalige klooster kunnen zo'n veertig jongeren onderdak krijgen. Ze worden begeleid door medewerkers van de Stichting Pension Maaszicht, die de jongeren leren een zelfstandig bestaan op te bouwen. Het is de bedoeling dat de jongeren na enige tijd doorstromen naar begeleid-wonenprojecten of zelfstandige huisvesting. Voor huisvesting in het pension komen alle dak- en thuisloze jeugdigen in aanmerking; alleen harddrugsverslaafden komen er niet in, zegt De Goede.

Onze Woning besloot dit jaar extra aandacht aan de problematiek van de dak- en thuislozen te besteden. Als eerste spraakmakende initiatief werd de zogenoemde slaapdoos gepresenteerd. Zwervers kunnen deze doos via het Leger des Heils krijgen. Inmiddels wordt regelmatig om de doos gevraagd, aldus directeur Doesburg. Onze Woning is verder bezig, samen met het Centrum voor Dienstverlening en het Leger des Heils, met de ontwikkeling van niet-commerciële pensions, uitbreiding van de nachtopvang, zogenaamde wonen-werken-leren-projecten en nieuwbouw voor oudere dak- en thuislozen.

Net moet bezoeker stadhuis beschermen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Werklieden van Smeets Bouw Service zijn gisteren begonnen met het maken van een vangnet aan de voor- en achterzijde van het stadhuis van Maastricht.

Het net, dat bestaat uit grote houten platen en zeilen, moet de bezoekers van het stadhuis beschermen tegen vallende stenen en andere brokstukken. De zijgevels zijn al eerder afgezet met hoge hekken.

„Het vangnet is een noodoplossing," zegt gemeentewoordvoerster Carla Wetzels. „Het stadhuis moet toegankelijk blijven voor de mensen, zonder dat die ook maar enig risico lopen."

Enkele dagen geleden werden twee vrouwen op de trappen van het stadhuis bijna bedolven door vallende brokstukken, afkomstig van de voorgevel. Het stadhuis werd in het voorjaar nog gecontroleerd op loszittend gesteente.

De gemeenteraad van Maastricht moet in september beslissen hoe snel met de restauratie van het ruim driehonderd jaar oude gebouw wordt begonnen. Met het opknappen van het historische pand is ongeveer een bedrag van tien miljoen gulden gemoeid.

Op weg naar Statenzaal

● *Zeven jongeren uit even zoveel landen van de Europese Gemeenschap op weg naar de Statenzaal van het Gouvernement in Maastricht. Het zevental dat gisteren is vertrokken voor een rondreis door Europa, tekende in de Statenzaal een eigen Verdrag van Maastricht, met bepalingen variërend van een rookverbod in de bus tot de aanbeveling open te staan voor andere opvattingen. De belevenissen worden gevolgd door een cameraploeg van de Evangelische Omroep (EO), die het resultaat onder de titel Het Traject vanaf oktober uitzendt. In elk van de zeven uitzendingen staat een land centraal. Hoewel de formele doelstelling is de jongeren met elkaars cultuur te confronteren, zegt de EO tevens in te spelen op een groeiende behoefte onder jongeren aan meer zekerheden. „De trend is 'back tot the basics'. Inderdaad ja, daar zit ook het geloof bij. Maar evangeliseren is niet de bedoeling van dit project," aldus een woordvoerder van de omroep.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Driedaagse conferentie moet leiden tot samenwerking

Gehandicapten uit hele wereld bijeen in MECC

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Uit alle windstreken zijn ze naar Maastricht gekomen. Vierhonderdvijftig lichamelijk gehandicapten die in het MECC deelnemen aan de driedaagse conferentie Eurable: de eerste Europese bijeenkomst voor mensen met een handicap, die gisteren van start ging en nog tot en met morgen duurt.

In alfabetische volgorde komen de gehandicapten, variërend van blinden tot rolstoelpatiënten, uit Australië, België, Bulgarije, Canada, Denemarken, Duitsland, Estland, de Filippijnen, Finland, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië, Hongarije, Ierland, Italië, Kazachstan, Kroatië, Nederland, Nederlandse Antillen, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, Oeganda, Oekraïne, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Rusland, Slowakije, Slovenië, Spanje, Swaziland, Taiwan, Tanzania, Tsjechië, de Verenigde Staten, Wit-Rusland, Zimbabwe, Zweden en Zwitserland.

Belangrijkste doelstellingen van de conferentie zijn de uitwisseling van kennis en ervaringen, het versterken van de internationale netwerken en meer samenwerking van alle Europese gehandicaptenorganisaties. Thema's van Eurable zijn: 'hoe organiseren we ons?', 'wat willen we?' en 'hoe bereiken we wat wel willen?'

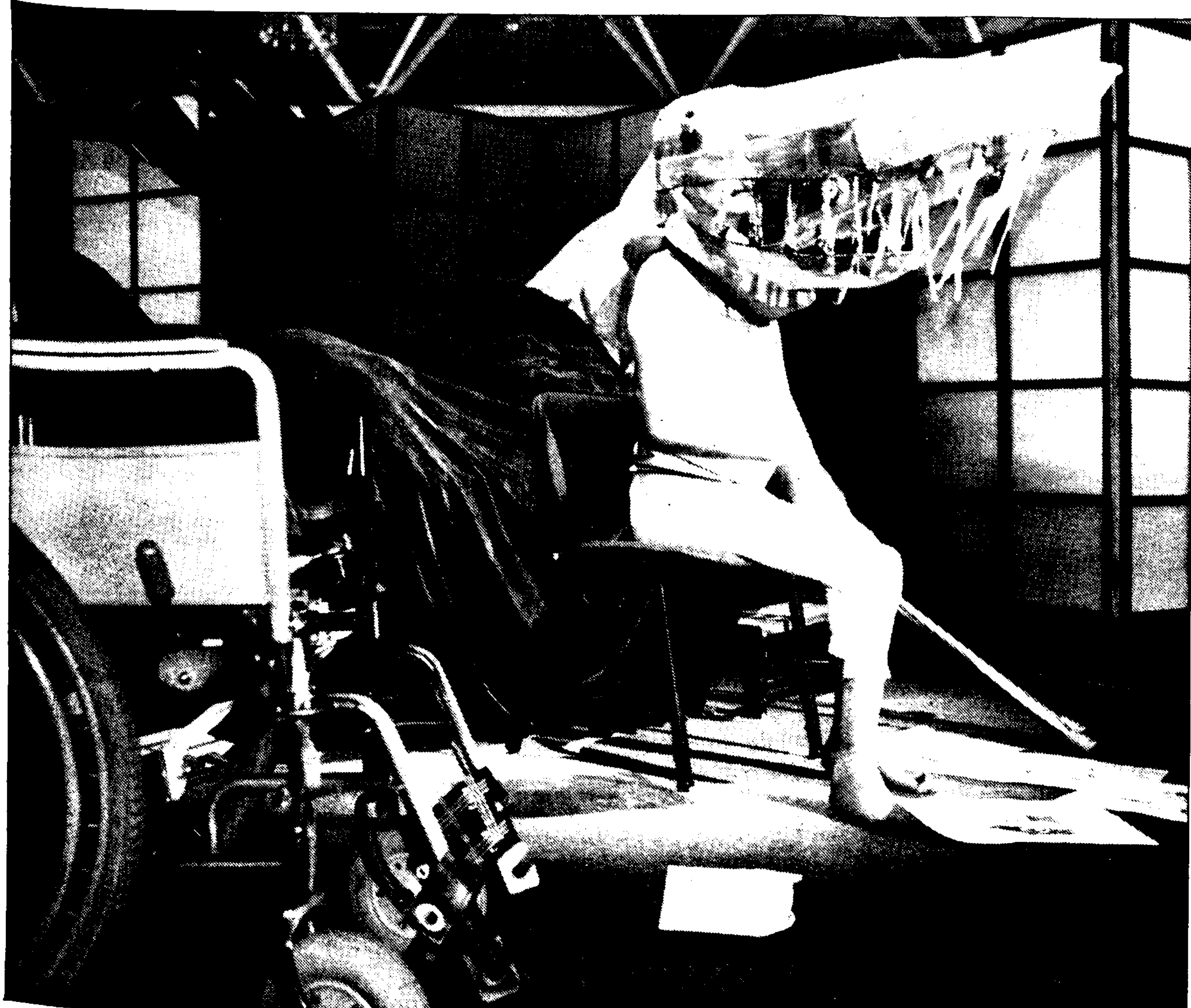
Theater

Naast lezingen en diapresentaties staan er workshops, theater en excursies op het programma. Ook is er een (informatie)markt. Een stuk of veertig organisaties en bedrijven hebben er een stand. Het Centrum voor Gesproken Literatuur bijvoorbeeld presenteert het ELK-systeem, het electronisch lezen van de krant. Verder laten bedrijven zien hoe toiletten, douches en auto's aangepast kunnen worden voor gehandicapten.

De voertalen tijdens Eurable zijn Engels, Frans en Duits. Speciaal voor dove deelnemers zijn tolken ingehuurd en voor blinden is alle informatie verkrijgbaar in braille en op cassettes.

Sponsors

Met de organisatie van het congres is een bedrag van 1,2 miljoen gulden gemoeid. Dat geld is bijeen gebracht door de overheid, sponsors en de gehandicaptenorganisaties zelf. Alle deelnemers zijn ondergebracht in hotels. Op enkele tientallen rolstoelpatiënten na. Die logeren in de revalidatiekliniek in Hoensbroek omdat er in Maastricht niet voldoende aangepaste hotelkamers voorhanden zijn.

● *Eurable werd geopend met een theatervoorstelling. De groep Diagonaal bestaat uitsluitend uit gehandicapte acteurs.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Omgeving Maaspuntweg bezaaid met spuiten

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De plaats achter de ommuring van het Céramiqueterrein, waar het stoffelijk overschot van de man is gevonden, ligt bezaaid met drugsspuiten. Technische rechercheurs hadden gisterochtend bij een sporenonderzoek tussen het opgeschoten struikgewas in dat terrein laarzen met stalen neuzen aan, om verwondingen te voorkomen.

De politie stelde zondagavond al een eerste onderzoek in. Daarbij werd ook een speurhond ingezet.

Gisteren vonden op meerdere plaatsen technische onderzoeken plaats. Onduidelijk is nog of de man vermoord is aan de Maaspuntweg of daar na zijn dood naar toe is gebracht.

De man werd na een anonieme telefonische melding bij de politie in een hoekje achter een ommuring van het Céramiqueterrein gevonden. Het grotendeels nog braakliggende Céramiqueterrein is een plek waar tientallen junkies en dealers hun toevlucht zoeken. Vooral bij de voormalige bordenfabriek is het letterlijk een komen en gaan van verslaafden.

Enige tijd geleden maakte een verslaafde man een fatale smak van de hoge muur, aan de zijde van de Maaspuntweg, toen hij het Céramiqueterrein op wilde. De man overleed toen de ambulance arriveerde.

● *De mens heeft de Maas niet alleen danig vervuild, maar ook hier en daar de kronkelende natuurlijke loop rechtlijnig gekanaliseerd, zoals hier ter hoogte van Eysden/Ternaaien.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Martin Verwijlen wint nationaal Soustons

Van onze duivenmedewerker FONS VAN OPHUIZEN

WEERT – Martin Verwijlen uit Weert zorgde zondag voor de vierde nationale zege in Limburg. Zijn doffer klopte bijna 20.000 concurrenten op de lange afstandsvlucht vanuit het Franse Soustons over 1000 kilometer. In 1990 won Verwijlen ook al nationaal St. Vincent. Opnieuw domineerden de Limburgse melkers op een nationale vlucht met vijf in de top tien.

Prachtige prestatie van Hein en Jos Rademacher, Landgraaf met drie kopduiven en vier van de vier in de prijzen. Jean Hausoul, Epen scoorde zes prijzen van zeven gezette duiven. Opmerkelijke series met hoge prijspercentages van Hendriks Meijberg Heerlen, Antoin Huijnen, Welten, Vrosch Meijers, Heerlen, Hub Nijsten, Geulle en Steyns en zn., Amstenrade. Anton Kaczmarek uit Waubach zegevierde op Derby Limburg met 6800 junioren.

in volle vlucht

Soustons C.L.B.v.P.; 1 Cauberg Homan, Maastricht 7.00, A. Cremers, Posterholt 9.05, Boyen en d., Nuth 9.02, L. Heldens, Landgraaf 9.21, L. Verstraeten, Echt 9.40, A. Huijnen, Welten 9.39, H.Curvers, Valkenburg 9.34, T. Degens, Heerlerheide 9.43, A.v.Lumich Maria Hoop 10.00, J. Gilissen, Cadier en Keer 9.44, Rademacher en zn., Landgraaf 9.54, M. Esser, Posterholt 10.11, Wijnands en zn., Maastricht 9.51, F. Rumpen, Kerkrade 10.02, J. Huppener, Bocholtz 10.04, K. Scheepers en zn., Valkenburg 9.54, J. Zweifennig, Landgraaf 10.03, Vrosch Meyers, Heerlen 10.01, K. Heijnen, Echt 10.19.

Soustons Phoenix; Wedvluchtcoördinator John Crombach niet bereikbaar.

Derby Limburg Provins; 1 A. Kaczmarek, Waubach 10.54 s. 23.51.78, 2. J. Thewessen, Ubachsberg 10.47, 3 en 4 Mevr. Vleugels, Simpelveld 10.48, 5 J. Engelen, Gulpen 10.44, 6. Brouwers, Grevenbricht 10.55. Provins; Landgraaf; 1 A. Kaczmarek 10.54, s.23.51.97, 2 G. Erkens, 3. P. Frolichs, Heerlen; 1,2 J. Thewessen 10.47 s.31.95.84, 3 J. Moonen A. Bootz, Simpelveld; 1,2 Mevr. Vleugels 10.48, s.23.19.15, 3 H. Remmel. 't Zuiden: 1. J. Engelen 10.44, s 23.30.83, 2. H. Martinussen, 3. H. Engelen. Zuid Oosthoek; 1,2 Gebr. Lumey 10.46, s.23.19.15, 3 G. Lindelauf. S.O.M.; 1 H. Merkens 10.53, s.23.18.21., 2 C. Admiraal, 3 L. Bremen. Roderland; 1 Rouschen en zn. 10.55, s. 23.16.86, 2 Hendriks Degens, 3 J. Reuling. Geleen Middenrif; 1,2 Gebr. de Esch s.23.16.06; 3 J. Neis. Beek B.U.G.; 1 T. Collard 10.52, s.22.98.48, 2 G. Zeyers, 3. W. Cleuskens. Valkenburg; 1. L. Cruttsen 10.48, s. 22.93.81, 2,3 Gebr. Simons. Sittard; 1 P. Cremers 10.58, s.23.00.14, 2,3 H. Feyen.

Compiegne: Maaskant; 1 J. Lemmens 10.03, s.26.06.39, 2. J. Schmitz, 3. M. Driessen. Comb.90; 1 F. Walkowiak 10.12, 2.25.31.08, 2 Quix Widdershoven, 3. F. Neven. C.C. Zuid; 1,2,3 L. Janssen en zn. 10.09.25.15.88.

Vrachtwagen gekanteld

BOCHOLTZ – Een Belgische vrachtwagencombinatie is gisteravond rond 18 uur bij de grensovergang Bocholtz gekanteld. De chauffeur is opgenomen in het ziekenhuis van Heerlen. Hij verkeert niet in levensgevaar. De oorzaak van het ongeval is nog niet bekend. De Kerkraadse politie leidde het verkeer richting Eindhoven en Heerlen om totdat de vrachtwagen aan de kant was getakeld.

lelijk limburg

DOOR HANS GOOSSEN

De schoonheid van Limburg is bijna spreekwoordelijk. Drommen toeristen vergapen zich ieder jaar aan de vele mooie plekjes die Limburg rijk is. Maar er is geen goud zonder schuim. In het kader van de jaarlijkse zomerserie maakt het Limburgs Dagblad een ronde langs schoonheidsfoutjes in de mooiste provincie van Nederland. Vandaag aflevering 13: de vervuilde Maas

Waar de brede stroom der Maas statig zeewaarts vloeit....

De Maas neemt in het Limburgs volkslied een prominente plek in, direct na het bronsgroen eikenhout.

Het nachtegaaltje zal in mijn Vaderland, Limburgs dierbaar oord nog wel eens zingen en ook het lied des leeuwriks zal nog wel eens over 't malsche korenveld klinken. Maar van een statig zeewaarts vloeien van de Maas is al lang geen sprake meer.

De rivier, ooit bestempeld als de levensader van Limburg, is een zielige stroom vol vuiligheid geworden.

Water zou normaal gesproken alleen waterstof en zuurstof mogen bevatten. Maar – om maar eens een willekeurige greep te doen in het reactorvat dat de Maas in de loop der tijden is geworden – toch geen diuron, neocryl, diisopropylether, cadmium, fosfaat, ammonium, bromide, salmonellabacteriën, pyridine, aniline, cyanide of acrylonitril.

Zwemmen in de Maas is al lang niet meer gezond. En drinkwater kan nog alleen met heel veel moeite uit de Maas gezuiverd worden. Vrijwel ieder jaar moet de drinkwaterwinning weer tijdelijk stopgezet worden, omdat een of andere onverlaat al dan niet bewust een hoop vuiligheid in de rivier heeft gekieperd.

Maar goed dat de Maas een regenrivier is. Wordt de troep tenminste nog een beetje verdund.

Al decennia lang wordt het ene na het andere plan gelanceerd voor een schonere Maas. Er wordt vooral driftig met beschuldigende vingertjes gezwaaid. De Belgen zijn het schuld. Of de Fransen, die viespeuken. Maar verwijten zetten geen zoden aan de Maasdijk.

Met de Maas is het letterlijk stroomafwaarts gegaan. Vorig jaar bleek dat de Maas nog even vies en ongezond was als tien jaar geleden. Misschien moeten we daar al blij mee zijn. Stilstand is hier misschien wel vooruitgang.

De Maas zal nooit meer alleen uit waterstof en zuurstof (2:1) bestaan, maar kan het nog smeriger?

Schinveldenaren stappen naar Raad van State

Verzet tegen latere openingstijd disco

Van onze correspondent

DEN HAAG/SCHINVELD – De verlenging van de openingstijd van disco Starlight in Schinveld is bij omwonenden in het verkeerde keelgat geschoten. Ze willen dat de Raad van State het besluit van burgemeester Meijers vernietigt.

In plaats van om twee uur 's nachts hoeft exploitant A. Benning van Starlight aan het Wilhelminaplein zijn zaak pas om drie uur te sluiten.

De burgemeester heeft zijn besluit om twee redenen genomen. Enerzijds wil hij meer op een lijn komen met Brunssum, waar al ruimere sluitingstijden zouden worden gehanteerd. In het kader van de controle op de naleving van de sluitingstijdstippen zou het beter zijn de tijden in de verschillende gemeenten op elkaar af te stemmen.

Voorts wil de burgemeester een proef nemen. Door bepaalde uitgaansgelegenheden ruimere sluitingstijdstippen toe te staan, wordt voorkomen dat op een tijdstip midden in de nacht een hele groep feestgangers op straat komt te staan.
De omwonenden van Starlight zijn helemaal niet blij met de proef van de burgemeester. J. Kremer en C. Beckers zeggen al veel overlast te ondervinden van Starlight.

Die overlast duurt nu gewoon een uurtje langer. Gemiddeld zouden de bezoekers nog een uur na sluitingstijd op straat blijven napraten met alle vormen van overlast van dien. Urineren en luidkeels boeren zou aan de orde van de dag zijn. Pas rond vier uur s nachts is het volgens de omwonenden weer enigszins leefbaar te noemen op het plein.

Raad van State-rechter J. Bakker hoopt nog deze week een uitspraak te doen.

Tweetal bekent autodiefstallen

HEERLEN – Twee mannen uit Landgraaf, 24 en 26, zijn aangehouden voor negen diefstallen van auto's en een diefstal van een brommer. Een van de twee bekende bovendien doorgereden te zijn nadat hij met een van de gestolen auto's een botsing had veroorzaakt.
Het duo was vooral actief in Landgraaf, Heerlen, Maastricht en Sittard. Na een onderzoek werd het afgelopen weekeinde eerst de 26-jarige dader aangehouden door de Landgraafse politie. De tweede dader volgde vlak daarna.

Stadspartij stelt vragen over opvang

HEERLEN – De Stadspartij Heerlen-Noord vraagt zich af hoe het kan dat het Ora-hotel voor gehandicapten niet meer open gaat maar omgebouwd wordt tot een pension voor zwerfjongeren.
De Stadspartij wil van het college weten of het bestemmingsplan het jongerenpension op die plek toelaat. Hetzelfde geldt voor de plannen met hoeve Passart, waar psychiatrische daklozen zouden moeten gaan wonen.
Welke voorlichting geeft de gemeente aan de omwonenden van deze projecten en op welke wijze wordt de gemeenteraad hierbij betrokken, vraagt de Stadspartij tenslotte aan burgemeester en wethouders.

Duitser vervoerde bus traangas

VALKENBURG – Bij een controle van een Duitse BMW op de parkeerplaats Keelbos bij de A79 werd een bus traangas aangetroffen en in beslag genomen. De chauffeur van de auto, een 20-jarige inwoner van Budenheim, kreeg een bekeuring.

Snelle Belg moet auto inleveren

HEERLEN – Een Belg uit Beringen heeft zaterdagavond zijn Mercedes moeten inleveren, omdat hij op de autosnelweg bij Heerlen ruim vijftig kilometer per uur harder reed dan is toegestaan. De 26-jarige Beringenaar reed rond 21.30 uur over de N-281 richting Nuth. Een politiepatrouille zette de achtervolging in en mat daarbij een snelheid van 165 kilometer per uur. Ter plaatse geldt een maximum van honderd kilometer per uur. De Mercedes werd in beslag genomen. Ook moest de hardrijder 650 gulden boeten betalen.

journaal kort

LANDGRAAF
● Het Duitse jeugdkoor Zingster Zingerkreis geeft donderdag 5 augustus om 20.30 uur een concert in de Petrus en Pauluskerk te Schaesberg.

● Amateurkunstenaars op alle creatieve gebieden kunnen op zondag 30 januari 1994 deelnemen aan de '4e Salon op zondag' in het raadhuis van Landgraaf. Deelnemers kunnen zich nu al aanmelden bij Frans Bremen van de afdeling Cultuur, ☎328292. Deelname gratis.

KERKRADE
● Kinderen die in de week van 9 tot en met 15 augustus willen meedoen aan de spellenweek van jongerenwerk Bleijerheide, kunnen zich tot 6 augustus aanmelden bij Arie Bolkenstein, Pricksteenweg 1, Bleijerheide. De spellenweek wordt gehouden in speeltuin Prickbos en kost fl 17,50 per kind. Zaterdag 14 augustus worden de prijzen van het spellentoernooi uitgereikt tijdens een buurtfeest met levende muziek. Aanvang 16 uur. Zondag 15 augustus wordt er vanaf 14 uur een kinderrommelmarkt gehouden.

BOCHOLTZ
● Aan de Katholieke Leergangen in Sittard slaagde voor Pedagogiek de heer R. Dautzenberg uit Bocholtz. H. Packbier slaagde voor Engels en Nederlands.

● Aan de Hogeschool Midden-Nederland in Utrecht slaagde Petra Meese uit Bocholtz voor geschiedenis, staatsinrichting en behaalde ze de tweede graadsbevoegdheid voor lerares Frans.

● *Voorbij Winthagen een panorama waarbij je je in Frankrijk waant.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Fietstocht door heuvelland van Oostelijk Zuid-Limburg

Routebeschrijving tussen de tanden en trappen maar

DOOR STEP VAESSEN

SIMPELVELD – „Nee," zegt de medewerkster van de VVV, „het maakt niet uit waar je met de route begint. Het gaat altijd goed."

Gerustgesteld gaat de verslaggeefster op weg met de nieuwe aanwinst: een routebeschrijving waarop met een rode lijn de fietstocht was uitgezet. Zes verschillende routes in Oostelijk Zuid-Limburg had de VVV in de aanbieding. Om te bewijzen dat er in dit verstedelijkte gebied meer te zien is dan alleen snelwegen en kantoorkolossen.

In een overmoedige bui was het oog gevallen op de Heuvelenroute van 28 kilometer. Moest kunnen. Een geboren Simpelveldse is immers wel gewend om menige keer bergje op, bergje af te gaan. Dat dit alweer een tijdje geleden is, mag de pret niet drukken.

Gehuld in een sportieve korte broek gaat de tocht van start op een ijlings geleende damesfiets. Via plaatsjes met namen als Hondsrug en Molsberg richting Simpelveld. Daar raak ik echter al snel het spoor bijster. De rode lijn op het kaartje kronkeltde alle kanten op, behalve die waarin de fietsster zich begeeft.

Een jongetje bekoelt de wanhoop enigszins door ongevraagd de inhoud van zijn waterpistooltje op de de voorbijgangster leeg te schieten.
Pas als het bordje Heuvelenroute OZL van de VVV de andere richting uitwijst, wordt duidelijk dat de route wel degelijk uitging van een bepaalde richting. De andere richting.
Omdraaien dan maar. De berg bij de Rodeput in Simpelveld die even daarvoor, naar beneden suisend, het hoofd nog lekker koel had gemaakt, kost omgekeerd heel wat meer moeite. Maar van afstappen is in dit beginstadium nog absoluut geen sprake.

Eenmaal terug bij het beginpunt, blijkt de VVV het toch nog goed geregeld te hebben. In deze richting staan opeens op (bijna) alle cruciale punten bordjes.

Ellende

Door het Imstenraderbos naar beneden scheurend, vergeet je de ellende van even daarvoor alweer snel. Bovendien vergt de afdaling langs de oude Vroedvrouwenschool richting Benzenrade alle concentratie. Tip voor potentiële Heuvelenroute-fietsers: neem een fiets met goede remmen mee. En iets te drinken: het aantal cafés op de route is schaars.

Nog natrillend van de snelle afdaling, kost het moeite om te genieten van het omringende landschap. Het 'alleen-op-de-wereld-gevoel' doemt echter snel op, fietsend tussen de maïsvelden en klaprozen met als enige supporters koeien die je bemoedigend toe lijken te knikken.

Vanuit de Limburgse rimboe waar een weg gebaand moet worden door brandnetels en (on) kruid, stuit de route plotsklaps op een stoplicht. Bij het afstappen laten trillende beenspieren weten dat het tijd is om te rusten.

Enige drukke wegen in Voerendaal later - minpuntje van de route - blijkt de pleisterplaats een cafeetje bij Overst Voerendaal te zijn. Daar zitten twee collega Heuvelenroute-fietssters uit te puffen, gewapend met mountain-bikes en een geavanceerde stopwatch. „Bij die afdaling daarnet hadden we 56 kilometer per uur op de teller," vertellen de vakantiegangsters uit Eindhoven trots.

Maar die klimmen, die daar onherroepelijk tegenover staan, vielen de geoefende fietssters wel wat tegen. „We hebben ook stukken gelopen, hoor. Het is en blijft vakantie," zeggen ze haast verontschuldigend. „De ergste klim komt trouwens nog," waarschuwen ze.

Omhoog bij het gehucht Winthagen waar de overblijfselen van het kapelfeest van de dag ervoor worden opgeruimd, gaat prima. Gewoon de routebeschrijving tussen de tanden en trappen maar. De klim wordt beloond met een panorama waarbij je je in Frankrijk waant. Het hoofd is inmiddels geleegd van alle dagelijkse perikelen. Samen met het trouwe stalen ros -slechts één keer ging de ketting ervan af - één met het landschap.

De klim richting de Voerendaalse buurtschap Mingersborg verloopt echter minder soepel. Brandende kuiten dwingen tot lopen. Een boer lacht vriendelijk, maar hij krijgt niet meer dan een vermoeide glimlach terug. In Trintelen dient zich echter het favoriete gedeelte van de tocht weer aan: de afdaling.

Onderaan in Bosschenhuizen breken de bewoners eveneens de restanten van het kapelfeest af. Met een noodvaart gaat het langs fusten bier en tapkraan.
Terug in Simpelveld, waar alles in het begin mis ging. De tocht voert dwars door het bungalowpark waar puzzelende en zonnende toeristen de zwetende fietsster verbaasd aankijken. Nooit gedacht dat er in Simpelveld zoveel onbekende weggetjes en geheimzinnige paadjes zijn.

Een bewoner van een dergelijke uithoek kondigt de komst van zijn kindje wel op een heel inventieve manier aan. Aan het eind van een rij bomen hangt een grote ooievaar met een pop in zijn snavel. Zomaar in *in the middle of nowhere.*

Het gebied dat dagelijkse kost is vanuit de auto ziet er toch heel anders uit vanaf de fiets.

Verschil

● *Sinds 15 juni is Hoensbroek 'overgegaan' van Mega Limburg naar het Heerlense Nutsbedrijf. Nu zal dat over het algemeen probleemloos verlopen, maar soms schuilt er een addertje onder het gras. Zo plaatste de firma Koeltex bij een Hoensbroeks bedrijf een koelcel. De technische installateur wachtte iets te lang met het bestellen van een verzwaarde verzekering en de klant werd de dupe. Waarom? Voor 15 juni had Mega daarvoor gezorgd, en wel voor een bedrag van 2500 gulden. Nu doet het Nutsbedrijf dat en dan is de klant ruim het dubbele, 5400 gulden, kwijt.*

Verschil 2

● *Daar komt bij dat het Nutsbedrijf ook nog eens een bankgarantie vraagt van acht mille. Best begrijpelijk, maar vanwege die overgang van Mega naar het Nutsbedrijf worden ze in Hoensbroek even nadrukkelijk geconfronteerd met dat opmerkelijke prijsverschil. Mega en het Nutsbedrijf merken op dat de ene dienst bij Mega goedkoper is en de andere bij het Nutsbedrijf. Nou, dat zouden we wel eens onderzocht willen zien. En een heleboel inwoners van Hoensbroek waarschijnlijk ook.*

Jongste lezer

● *In oktober bestaat het Limburgs Dagblad maar liefst 75 jaar, maar dat betekent niet dat deze krant de jonge lezers niet aanspreekt. Dat blijkt bijvoorbeeld wel uit de reacties die onze wekelijkse poppagina op woensdag oplevert. We zijn nu op zoek naar de allerjongste abonnee, maar dat blijkt niet eenvoudig: onze abonnementenadministratie houdt de leeftijden van de LD-lezers niet bij. Waarom zou ze ook? Als de krant maar iedere dag op tijd in de juiste brievenbus ligt. Daarvoor is de leeftijd van onze lezers niet van belang. Daarom een oproep: bent u abonnee en jonger dan, laten we zeggen, 20 jaar, bel dan vandaag even naar Rik van Druten, ☎045-739260.*

Spot .Op

● *Landgravenaren kunnen binnenkort heel nadrukkelijk de schijnwerper op zichzelf richten. De lokale omroep in de gemeente geeft de inwoners van de SUN-gemeente daartoe alle kans. In september start Omroep Landgraaf weer met wekelijkse uitzendingen van telemagazine 't Dörp. Een vaste plek in dat programma is gereserveerd voor Spot Op. Verenigingen en belangenorganisaties die een evenement willen aankondigen kunnen een zelfgemaakt spotje van maximaal twee minuten opsturen naar de omroep. Het spotje moet op VHS-band staan. Ruim baan voor knutselaars, dus.*

Spot Op 2

● *Een Spot Op wordt helemaal gratis uitgezonden mits aan een belangrijke voorwaarde wordt voldaan: de aangekondigde activiteit móet niet-commercieel zijn. De verschillende spotjes moeten (nou ja...) leuk zijn om naar te kijken en interessant voor de Landgravenaren, maar het is niet de bedoeling om gratis reclame te maken. Omroep Landgraaf gaat natuurlijk niet meewerken aan 'zakkenvullerij'.*

Volwassen dief berooft elfjarige Nicky van hengel

Visvakantie valt bruut in het water

DOOR ROEL WICHE

MAASTRICHT – Het verschil tussen mijn en dijn lijkt voor sommige mensen nog steeds vrij onduidelijk te zijn. Mochten de meeste mensen hier pas op rijpere leeftijd achterkomen, voor Nicky Vleugels uit Maastricht is dat sinds afgelopen maandag op pijnlijke wijze een wetenschap. De vakantie van het elfjarige jongetje uit Blauwdorp werd die avond op brute wijze verstoord.

Nicky had besloten samen met zijn neefje Patrick Evers uit Breda een weekje te gaan vissen. „Als eerste plekje hadden we het bassin uitgezocht, prima viswater," blikt Nicky terug. „Na het avondeten pakten we onze hengels en gingen we naar ons stekkie." Daar aangekomen nestelden ze zich bij de put en gooiden ze het aas uit.

Het vissende tweetal kreeg echter al vlug zware concurrentie. „Een rare man met een gek roodgroen gestreept shirt ging twee meter van ons af zitten en wierp ook een hengel uit. Hij zei goededag en deed opvallend aardig tegen ons." Na enige tijd kregen Nicky en Patrick echter argwaan. „Die vent bleef maar met een schuin oog naar onze hengel kijken. Toen we wilden opruimen, kwam hij plotseling naar ons toe en vroeg of hij de hengel eens mocht zien. Nadat hij dat gedaan had, wilde hij met de hengel weglopen met het smoesje dat zijn vrouw ook wel eens zoiets wilde zien. Wij weigerden natuurlijk. Daarna liep hij weg." De pottekijker liet zich echter niet zo snel uit het veld slaan. Nicky: „Na een paar minuten kwam hij weer terug. Hij keek opeens niet meer zo vriendelijk. Zonder iets te zeggen, trok hij opeens de hengel uit mijn handen en rende de trap naar de grote weg op. Daar sprong hij in een rode Opel en scheurde in volle vaart weg."

vakantielief- en leed

Het Limburgs Dagblad bericht gedurende de zomermaanden over leuke en minder leuke vakantiebelevenisen in Zuid-Limburg. Over stress, geluk, pech, liefde en alles wat menselijk is. Vandaag in deze serie Maastrichtse Nicky van wie de hengel werd gestolen.

Kenteken

De jongens probeerden nog het kenteken te noteren maar de dief was zo slim geweest om dit met zijn jas te bedekken. Huilend reed Nicky met zijn neefje naar huis. Daar werd hij opgevangen door een bezorgde vader. „We zijn meteen naar het politiebureau gegaan om aangifte te doen," vertelt een nog steeds boze vader Vleugels. „Zoiets hou je toch niet voor mogelijk? Vissen is al sinds zijn kleuterjaren een passie voor mijn zoon en nu wordt door een bruut zijn hengel gestolen." Maar dan meteen relativerend. „Gelukkig had hij mijn hengel niet meegenomen anders was de schade nog groter geweest."

Rest slechts het vooruitzicht van een visvrije vakantie? „Nee, hoor," zegt Nicky op montere toon. De berichtgeving over de diefstal van zijn hengel bracht een vrouw uit Schin op Geul ertoe om hem een nieuw exemplaar cadeau te doen.

„Bovendien ga ik dit weekend naar Patrick in Breda, waar we in een speciale winkel nieuwe spullen gaan kopen. Daarna wil ik weer zo vlug mogelijk gaan vissen, want ik wil later meedoen aan viswedstrijden op de grote zee."

● *Nicky met een reservehengel bij het Bassin. Naast hem zijn neefje Patrick uit Breda.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Limburgs Dagblad

sport

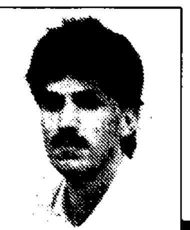
GP-meetings leveren bikkelharde strijd om te overleven

Atletiek in wurggreep commercie

ZÜRICH – Het mooiste, het beste, het rijkste. Het gala in Zürich, morgen, afficheert zich als het Wimbledon van de atletiek. Organisator Res Brugger doet het dit jaar met een begroting van zeven miljoen gulden. Bijna anderhalf miljoen meer dan afgelopen seizoen. Succes is gegarandeerd, zeker met bijvoorbeeld Christie-Lewis op de 100 meter, Chelimo, Skah en Ondieki op de 5000 meter en Jackson, McKoy en Kingdom op de 110 horden. De geldspiraal draait vrolijk verder. Tot groot ongenoegen van vele andere meeting-directeuren.

Het Grand Prix-circuit staat meer dan ooit in het teken van de dollar. De macht van het geld. Er wordt een hevige slag geleverd om de atletiektopper. Brugger: „Het publiek wil nu eenmaal Carl Lewis en Sergej Boebka in actie zien."

Zürich is de meest swingende metropool in atletiekland: 360 atleten, 110 Olympische en wereldkampioenen, alsmede aanvoerders van de mondiale ranglijsten.

door **FRANS DREISSEN**

„We hebben 70 procent van de absolute wereldtop in huis." Aan het affiche hangt een prijskaartje van zeven miljoen gulden. Een budget waarop een Nederlandse subtopper uit de voetballende eredivisie een jaar lang moet teren. Driekwart van het geld vloeit rechtstreeks in de portemonnee van de atleet. Een waanzinnige 200.000 gulden alleen al in die van Carl Lewis (100 m en estafette), de absolute grootverdiener op de tartanbaan.

Crisis

„De Europese atletiek gaat de crisis tegemoet", waarschuwt de vanwege zijn startgeldenpolitiek omstreden organisator van het gala in het Zweedse Malmö.

Waar Zürich beschikt over een enorm web waarin jaarlijks tal van sponsoren worden gevangen, moeten kleinere evenementen het vaak stellen met een enkele geldschieter. Oslo met Mobil Oil, Nice met het verkeersbureau, Lille met BNP. Maar ook Londen, Stockholm en Malmö zijn hoofdzakelijk op één suikeroom aangewezen. Zij dreigen het kind van de rekening te worden.

De topatleet rent, springt of werpt daar waar doorgaans het best betaald wordt. „Vandaar dat organisatoren regelmatig geconfronteerd worden met absurde eisen. Een gevolg van de prijzenslag," zegt Brugger.

Tonnen voor een optreden van sprinter Carl Lewis, 150.000 gulden voor polsstokvirtuoos Sergej Boebka, 100.000 voor 1500 meterloper Noureddine Morceli, 80.000 voor 200/400 meterloper Michael Johnson. Duizelingwekkende bedragen waar het prijskaartje (20.000 gulden) van Ellen van Langen nog schril bij afsteekt. Het Grand Prix-circuit heeft af en toe wat weg van een ordinaire mensenhandel.

Gunst

Tegenover de gunst van de atleet staat de strijd om te overleven. Kartelvorming is in een periode van recessie een logisch gevolg, maar stuit ook op grote weerstand omdat het een bedreiging vormt van de kleinere meetings op de toch al overvolle kalender. Oslo, Zürich, Brussel en Berlijn vergrootten hun overlevingskansen met de geboorte van de zogenaamde Golden Four. Een Grand Slam op atletiekniveau. „Collectieve atleten- en tv-contracten. Er is voortdurend samenspraak."

Meetings worden beoordeeld op records. Toptijden en topafstanden. „Sponsors stoppen miljoenen in het circus. Ze willen records zien, maar snapper er verder niets van", zei de voormalige atleet John Walker ooit. „Beelden van grensverleggende atleten gaan de hele wereld rond. Ze hebben meer publicitaire waarde dan een reclamespotje."

Nadelen

Er kleven echter ook nadelen aan die tv. Steeds vaker kopen stations de wedstrijden op.

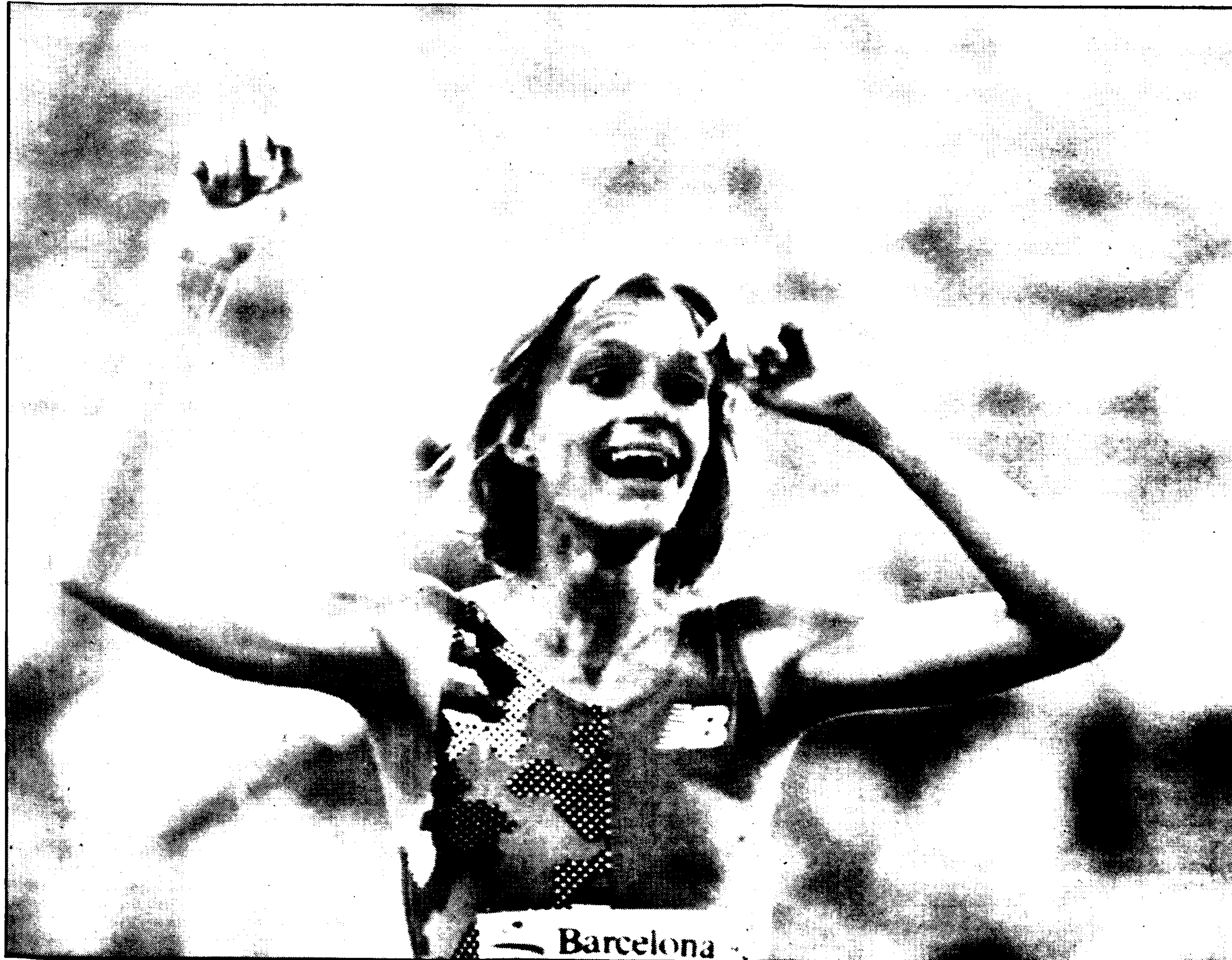
Het zijn vooral de commerciele zenders zoals RTL en Canal+ die een monopolie bezitten. Evenementen krijgen vaak exorbitante bedragen uit tv-opbrengsten (de Golden Four de komende vijf jaar in totaal 91 miljoen dollar), maar komen daarom op andere netten niet meer aan bod. Slecht voor de sponsors en op den duur dus ook voor de atleten.

De commercie hoopt steeds vaker duels. Goed voor hoge kijkcijfers. Het gevolg is wel dat die mannen elkaar in andere wedstrijden zo veel mogelijk ontlopen, om op die manier de prijs op te drijven. Organisatoren met een bescheiden budget kunnen zich dergelijke tweekampen niet veroorloven. Het verwende publiek blijft dus thuis.

Explosief

Het verwende Amerika loopt alleen nog warm voor explosieve tweekampen. De tanende populariteit van de atletiek heeft inmiddels verontrustende vormen aangenomen. De 'moeder der sporten' komt pas op een zevende plaats. Ver achter basketbal, baseball en tennis.

„De atletiek heeft helden nodig", luidde de noodkreet van tienkamper Dan O'Brien. Maar zonder geld ben je machteloos. De GP van New York is zo goed als bankroet. De interesse van de kijker en de sponsor zijn bijna tot het nulpunt gezakt. Prestige en macht. Voor geld is alles te koop. In het rijk en steeds rijker gedoteerde Zürich is geen sprake van een recessie. En de toppers komen er graag. Vanwege de ambiance, maar vooral vanwege de poen.

● *Ellen van Langen, 'slechts' twintigduizend gulden.* Foto: AP

John den Braber gezakt voor WK-examen

Kampioen blijft thuis

Van onze sportredactie

ROTTERDAM – John den Braber mag niet mee naar de wereldkampioenschappen wielrennen op de weg in Oslo. Na een laatste selectie in Bioul, een zware koers in de buurt van het Belgische Namen, heeft bondscoach Piet Hoekstra besloten de nationale amateurkampioen niet in de WK-ploeg op te nemen. „Hij is gezakt voor zijn examen. Het parcours in Noorwegen is te zwaar voor hem," licht Hoekstra toe.

De bondscoach koos voor de individuele wedstrijd Marco Vermeij, Harm Jansen, Michael Boogerd. Wim van de Meulenhof, Casper van der Meer en Leon van Bon. Voor de 100 km-ploeg zijn geselecteerd Servais Knaven, Pelle Kil, Niels van der Steen en Jos Wolfkamp.

Marsal

In de Tour Féminin heeft Catherine Marsal het machtsblok van de Nederlandse selectie gebroken. De Francaise voorkwam aan het einde van de achtste etappe, dat de overwinning opnieuw naar een pupil van bondscoach Frans van Diepen ging.

Elsbeth Vink en klassementsleidster Leontien van Moorsel meldden zich na een rit over 125 kilometer naar Toulouse voor de sprint, Marsal was de sterkste. Monique Knol verspeelde haar kansen op de overwinning door een valpartij met de Italiaanse Fanini.

Vandaag krijgt het vrouwenpeloton een dag rust, woensdag staat er een individuele tijdrit over 26 kilometer op het programma.

Cipollini

Het na-Tourcriterium in Roosendaal leverde een overwinning op voor de Italiaan Mario Cipollini. Na honderd kilometer werden Bjarne Riis en Jos van Aert in de sprint verslagen. Op vijf seconden werd Eddy Schurer vierde.

De uitslag: 1. Cipollini 100 km in 2.12.11, 2. Riis, 3. Van Aert, 4. Schurer 0.05, 5. Van der Poel, 6. Veenstra 0.15, 7. Cornelisse, 8. Jaermann, 9. Talen, 10. Hopmans. Bij de amateurs won Rinus Ansems, bij de dames Ingrid Haringa.

Liefhebbers

In het Belgische Wintershoven was de uitslag van een koers voor vrije liefhebbers A-categorie als volgt:

1. Hindriks 71 km in 1.45.00, 7. R. van Engelshoven. B-categorie: 1. Ubachs, 4. Kloosterman, 7. Dirix, 8. Spijkers. C-categorie: 3. Vergoossen, 8. Lemmens.

● *Mario Cipollini, bloemen in Roosendaal.* Foto: DRIES LINSSEN

tennis-allerlei

WEERT - Rogier Wassen heeft de wild card geaccepteerd, die hem aangeboden is, voor het vier sterren Ray Prickers Grass Open A-toernooi in Weert. Eerder had Sjeng Schalken toegezegd deel te nemen.

● Het Grintmerentoernooi in Horn is gisteren rustig gestart. In de B-1 klasse leden de drie Limburgers die in de baan kwamen alle drie een nederlaag. De Colombiaan Ciro Sepulveda won met 6-1, 6-0 Mark de Jonge. Guus Verheijen verloor van de Duitser Arnd van Huet met de cijfers 3-6, 6-3, 6-2. In de B-2 afdeling won de jeugdige Sebastian Neuhaus met 6-2, 6-1 van Guido Wintraeken.

Wiggens leider in Bloemenmarathon

HEERLEN – Dankzij de bonificatieseconden die Paul Wiggens door zijn winst in het afsluitend criterium gisteren nabij Het Loon in Heerlen kreeg toebedeeld, bleef de Australiër in het geel van de Bloemenmarathon. De Belg Paul van Winkel staat nu, mede door zijn knappe prestatie op de Cauberg, op 10 seconden.

Direkt na de start in Valkenburg moesten de rolstoelatleten de Cauberg beklimmen. Onze landgenoot Iwan van Breemen noteerde daar met 4.55 een supersnelle tijd en werd op één seconde gevolgd door Paul van Winkel.

In Heerlen was het Paul Wiggens die in de laatste ronde vijf seconden voorsprong bij elkaar reed op zijn achtervolgers: de Zuid-Afrikaan Krige, Schabort en zijn teamgenoot Paul Nunnari.

Algemeen klassement A-categorie: 1. Paul Wiggens 39.27; 2. Paul van Winkel op 10 sec.; 3. Paul Nunnari op 44 sec.; 4. Iwan van Breemen op 1.15 sec.; 5. Georges van Damme (België) op 1.38; 18. Bert La Lau op 5.55. **B-categorie**: 1. Theo Geeve (Nederland) 48.41; 2. Bogdan Krol (Polen) op 57 sec.; 3. Louise Sauvage (Australië) op 2.50; 4. Miroslav Brychta (Tjecho Slowakije) op 3.21; 5. Rose Hill (Engeland) op 3.33; 24. Peter van Akkerveken op 27.40.

Heerenveen houdt ploeg van Cruijff onder de duim: 5-4

Derde nederlaag Barcelona

HEERENVEEN – De oefencampagne van landskampioen Barcelona in Nederland verloopt weinig succesvol. De ploeg van coach Johan Cruijff liep gisteravond in Friesland tegen de derde opeenvolgende nederlaag op. Voor 12.300 toeschouwers zegevierde Heerenveen met 5-4. Eerder verloor Barcelona van FC Twente (0-1) en Feyenoord (2-4).

Romario maakte voor de Spaanse topclub zijn eerste doelpunt. De voormalige spits van PSV verkleinde in de twintigste minuut uit een vrije trap van Koeman de snel opgelopen achterstand: 2-1. Na de rust werd Romario evenals negen andere veldspelers door Cruijff gewisseld. Laudrup bleef met een lichte blessure aan de kant.

Tammer (twee), Regtop, Schaap en Ten Voorde maakten voor Heerenveen de doelpunten. Na Romario scoorden bij Barcelona Ivan, Beguiristain en Stoitsjkov. Arbiter Blankenstein hield de kaarten op zak.

Barcelona sluit het trainingskamp in Nederland morgen af met een oefenwedstrijd tegen Ajax in De Meer. Na het duel vliegen de Spanjaarden meteen terug naar huis.

Duitsland

Met drie doelpunten in drie minuten heeft Bayern München in de officiële openingswedstrijd van het Duitse seizoen een pijnlijke afgang voorkomen. De amateurs van Werder Bremen werden uiteindelijk in het bekerduel van de eerste ronde nog royaal verslagen: 5-1.

Feyenoord

Het bestuur van Feyenoord heeft ingestemd met het financiële voorstel, dat de advocaat van de familie Schouten naar aanleiding van de „Helderse affaire" heeft gedaan. Voorzitter Jorien van den Herik en manager Fred Blankemeijer bereikten te Nibbixwoud in het ouderlijk huis van het slachtoffer Ronald Schouten overeenstemming over de hoogte van de schadevergoeding.

Ronald Schouten werd vorige week donderdag tijdens een vechtpartij in de oefenwedstrijd door een Feyenoorder neergeslagen. De dader is nog altijd niet officieel bekend.

Vandaag wordt bij Feyenoord de verdachte tijdens de jaarlijkse Open Dag van de club geconfronteerd met de bewijslast. De betrokken speler wacht een zware disciplinaire straf. Ploeggenoten van Schouten hebben inmiddels international Van Gobbel als de vrijwel zekere dader aangemerkt.

MVV scoort vier keer in Eijsden

EIJSDEN – Na het weekeinde met Cercle Brugge en Aberdeen nam MVV tegen de amateurs van Eijsden de gelegenheid te baat om op verhaal te komen. Hoewel de broodvoetballers anderhalf uur lang op de helft van de eersteklassers speelden, bleef de produktie bij 4-0 steken. Nadat Maurice Hofman voor de pauze de score had geopend, brachten Roberto Lanckohr (2) en Twan Scheepers de eindstand op het scorebord. Hans Visser moest halverwege de ontmoeting met een lichte knieblessure afhaken.

Royale winst waterpoloërs

SHEFFIELD – De Nederlandse waterpoloërs hebben de derde wedstrijd in het toernooi om de Europese titel gewonnen. Groot-Brittannië, de zwakke broeder in de groep, werd met royaal verschil verslagen: 14-2. Stan van Belkum, Koos Issard en Rob Rosner scoorden ieder drie keer.

In Leeds bleven de vrouwen zoals verwacht ongeslagen. Na Slowakije en Griekenland was ook Duitsland een maatje te klein voor de ploeg van bondscoach Kees van Hardeveld. Het werd uiteindelijk 20-8 in het voordeel van Nederland. Alice Lindhout was met zeven treffers weer eens topscoorster. Sandra Scherrenburg gooide viermaal raak.

Robin Korving naar WK

DEN HAAG – Robin Korving (19)heeft aan zijn Europese jeugdtitel op de 110 meter horden een startbewijs bij de wereldkampioenschappen atletiek in Stuttgart overgehouden. Korving veroverde zaterdag in San Sebastian de Europese jeugdtitel met een tijd van 13,85 seconden, hetgeen een Nederlands record betekende.

Tweede plaats Roger Hendrikx

BORN – Amateurwielrenner Roger Hendrikx uit Born legde in Genk beslag op de tweede plaats. De overwinning in de koers over 120 kilometer ging naar Nico Reynders. Zesde werd Armand van Mulken, veertiende Roger Vaessen.

Taekwondoka's zes keer brons

DEN HAAG – Tijdens de laatste dag van de Worldgames in Den Haag hebben de Nederlandse Taekwondoka's zes bronzen medailles behaald. Toonaangevend in het Taekwondotoernooi waren Korea en Spanje.

Oefenduel tegen Griekenland

ROERMOND - Het Duitse volleybalteam heeft zich teruggetrokken voor de drie oefenwedstrijden, die in Limburg tegen de Nederlandse dames gespeeld zouden worden. Als nieuwe tegenstandster is Griekenland aangetrokken. De wedstrijden worden tussen 18 en 20 september interlands gespeeld in Venlo, Sittard en Nederweert.

Westa naar Zweden

WESSEM – Een groep van dertig tafeltennissers van Westa uit Wessem neemt van 7 tot en met 14 augustus deel aan een internationaal jeugdtoernooi in het Zweedse Karlsborg.

Zaalvoetbalstrijd in Geleen

GELEEN – In het zaalvoetbaltoernooi in Geleen won ZVV Haantjes met 3-2 van ZV Van de Venne, zegevierde Brikske met 3-2 over Bouwfonds en speelde H. Meyers tegen Dousberg Parc met 4-4 gelijk.

Longo weer op de fiets

MEGEVE – Jeannie Longo heeft zondag weer gekoerst. Zes dagen na haar val in de Tour Feminin werd ze achter twee mannen derde in een criterium in Mégève in de Franse Alpen.

Cocaïne bij internationals

ZÜRICH – Bij de kwalificatiewedstrijd voor het WK voetbal tussen Bolivia en Brazilië (2-0) zijn de Boliviaanse verdediger Miguel Rimba en de Braziliaanse reserve-doelman Armelino Qoagliato (Zetti) betrapt op gebruik van cocaïne. De spelers zijn voorlopig geschorst.

Nederland stuit op Brazilië

SAO PAULO – De Nederlandse volleyballers zijn voor de World League in 1994 ingedeeld bij titelverdediger Brazilië, Zuid-Korea en Finland. De loting vond plaats in Sao Paulo. Olympisch kampioen Brazilië won de World League door in de eindstrijd Rusland in drie sets te verslaan.

Nieuwe sponsor voor BSW

WEERT – Vlak voor het begin van het basketbalseizoen is de Weertse eredivisieclub BSW erin geslaagd een nieuwe sponsor te vinden. Voor een periode van drie jaar heeft Lanèche Cosmetics Nederland BV zich verbonden aan de club. De nieuwe naam van de Weertse eredivisionist zal Lanèche Cosmetics BSW worden.

Oude regels in Formule I

PARIJS – Het Formule 1-seizoen wordt in oktober onder de oude regels afgemaakt. Dat heeft de Internationale automobielfederatie (FIA) bepaald. Pas na het seizoen worden in overleg met de deelnemende teams aan het WK enkele veranderingen op technisch gebied doorgevoerd.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt, gelet op artikel 13.10, tweede lid, van de Wet milieubeheer, bekend dat het voornemens is om positief te beschikken op de aanvraag van Novascreen VOF, Nijverheidsstraat 8 te Sittard voor een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het lozen van bedrijfsafvalwater, huishoudelijk afvalwater en hemelwater via de gemeentelijke riolering en de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) Susteren op oppervlaktewater (V93-62). De aanvraag, de ontwerpbeschikking en andere relevante stukken liggen vanaf 4 augustus 1993 tot en met 3 september 1993 ter inzage en wel: - op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond op werkdagen van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeling Vergunningen en Handhaving); - ten gemeentehuize van de gemeente Sittard, Huub Dassenplein 1 te Sittard (sector Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) gedurende de kantooruren van 09.00 uur tot 13.00 uur en bovendien elke zaterdag van 14.00 uur tot 17.00 uur in het Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2 te Sittard. Desgewenst kan een mondelinge toelichting op de ontwerp-beschikking worden gegeven. Bovendien liggen de stukken na genoemde datum, tot het einde van de beroepstermijn, ter inzage tijdens kantooruren op het kantoor van genoemd zuiveringschap en het gemeentehuis van de gemeente Sittard. Een ieder kan tot bovengenoemde datum schriftelijk bij ons bestuur gemotiveerde bezwaren indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH ROERMOND. Tevens kan een ieder in die periode mondeling bezwaren inbrengen tegen de ontwerp-beschikking, na telefonische afspraak, telefoon 04750-94349. Desgevraagd wordt een ieder na telefonische afspraak, telefoon 04750-94349, in de gelegenheid gesteld tot een gedachtenwisseling over de ontwerp-beschikking. Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Roermond, 3 augustus 1993.

Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limburg

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt, gelet op artikel 13.10, tweede lid, van de Wet milieubeheer, bekend dat het voornemens is om positief te beschikken op de aanvraag van de Provincie Limburg voor een vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het lozen van verontreinigd grondwater en slootwater, afkomstig van de grondwatersanering ter plaatse van in de Cramer-Oost te Heerlen, via de gemeentelijke riolering in het oppervlaktewater genaamd Geleenbeek te Heerlen (V93-58).

De aanvraag, de ontwerp-beschikking en andere relevante stukken liggen vanaf 4 augustus 1993 tot en met 3 september 1993 ter inzage en wel:

- op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond op werkdagen van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeling Vergunningen en Handhaving);
- ten gemeentehuize van de gemeente Heerlen, Geleenstraat 25 te Heerlen gedurende de kantooruren van 09.00 uur tot 12.00 uur en na telefonische afspraak (tel. 045-765555) van 14.00 uur tot 16.00 uur en bovendien elke zaterdag van 10.00 uur tot 13.00 uur in de openbare bibliotheek, Passage 20/30 te Heerlen.

Desgewenst kan een mondelinge toelichting op de ontwerp-beschikking worden gegeven. Bovendien liggen de stukken na genoemde datum, tot het einde van de beroepstermijn, ter inzage tijdens kantooruren op het kantoor van genoemd zuiveringschap en het gemeentehuis van de gemeente Heerlen.

Een ieder kan tot bovengenoemde datum schriftelijk bij ons bestuur gemotiveerde bezwaren indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH ROERMOND.

Tevens kan een ieder in die periode mondeling bezwaren inbrengen tegen de ontwerp-beschikking, na telefonische afspraak, telefoon 04750-94349. Desgevraagd wordt een ieder na telefonische afspraak, telefoon 04750-94349, in de gelegenheid gesteld tot een gedachtenwisseling over de ontwerp-beschikking.

Degene die een bezwaarschrift indient, kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Roermond, 3 augustus 1993.

Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limburg

FAILLISSEMENTEN/SURSEANCE

Bij vonnis van de rechtbank te Maastricht d.d. 29 juli 1993 zijn de volgende faillissementen:

A. UITGESPROKEN

1. S. BAGHLANI MOHISENI e/v HERMELING, Veestraat 34, 6134 VJ Sittard, h.o.d.n. KOOPHAL SITTARD
Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen
Curator: mr. A.L.W.G. Houtakkers, Wilhelminastraat 49, 6131 KM Sittard, tel. 046-524100 (flnr. 14230)
2. G.H.J. BECKER, Akersteenweg 15, 6226 HR Maastricht.
Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen
Curator: mr. R.H.J. Otto, Hondstraat 4, 6211 HX Maastricht, tel. 045-257171 (flnr. 14231)
3. BOUW- EN INGENIEURSBUREAU BRUNSSUM BV, St. Andriesstraat 35B, 3073 JS Rotterdam, statutair te Brunssum.
Rechter-Commissaris: mr. A.B.H.M. van Thiel te Rotterdam
Curator: mr. W. Suermondt, Wijnhaven 18A, 3011 WP Rotterdam, tel. 010-4114146 (flnr. 14232)
4. AFWIKLIM BV, St. Hubertuslaan 5, 6211 KC Maastricht, v/h h.o.d.n. BURO ADVIES EN BEGELEIDING BOUWPROJECTEN (BABB) BV
Rechter-Commissaris: mr. J.J. Groen
Curator: mr. H.E. Menger, Minderbroedersberg 5, 6211 LK Maastricht, tel. 043-215931 (flnr. 14233)

B. OPGEHEVEN

5. VOF ADRIAANS, h.o.d.n. FRUITHANDEL ADRIAANS, Jos Cuyperssstraat 20, Heerlen, vennoten: G.H.A. ADRIAANS en R. PASMANS e/v ADRIAANS, Jos Cuyperssstraat 20, Heerlen (flnr. 14156)

SURSÉANCE

Bij beschikking van voormelde rechtbank van 29-07-1993 is aan J.M. SIJSTERMANS, Jongmansweg 23, 6413 CP Heerlen, v/h h.o.d.n. J.M. SIJSTERMANS A.G.F., definitief surséance van betaling verleend tot 27-11-1994 (rep. 8171/93).

De Griffier van het Kantongerecht te Sittard roept op: **M.M.P. NIESSEN**, geboren op 28 januari 1970, laatstelijk gewoond hebbende te 6171 HE Stein, Ledderkenstraat 10 thans zonder bekende woon- of verblijfplaats, om naar aanleiding van een tot de Kantonrechter te Sittard gericht verzoek van de gemeente **STEIN**, strekkende tot verhaal van kosten van bijstand op **M.M.P. NIESSEN** voornoemd, te verschijnen ter zitting van 6 september 1993 te 9.30 uur, gehouden wordende in het Kantongerechtsgebouw te Sittard, Parklaan 17. Rep.nr. 321/93.

Aantal overschrijvingen in KNVB neemt jaarlijks toe

Volksverhuizing bij amateurs

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

HEERLEN – Het Limburgse amateurvoetbal heeft zoals gebruikelijk een roerige periode achter de rug. De jaarlijkse overschrijvingsdrang heeft flink gewoed. Opnieuw moest de afdeling Limburg van de KNVB constateren dat het aantal overschrijvers sterk is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.

Daarbij gaat het niet zozeer om voetballers die zich qua niveau kunnen verbeteren, maar meer om spelers die op deze manier hun ongenoegen willen tonen. Zo zag het Vaalse Wit-Groen een dertiental spelers, hoofdzakelijk naar concurrent Lemirsia, vertrekken, terwijl FC Gracht niet minder dan achtentwintig leden de overstap naar Heilust zag maken.

Secretaris Andre Rouvroye van Wit Groen verklaart dat de vertrekkers om uiteenlopende redenen zijn opgestapt, maar hij verheult niet dat er geldperikelen zijn.

„Laat ik duidelijk stellen: Wit-Groen betaalt niet. Er komen vaak spelers van elders bij ons voetballen. De jongens van onze eigen vereniging vermoeden dat de nieuwkomers betaald worden. Zij vinden dat zij eveneens recht op een vergoeding hebben. Daar beginnen we niet aan met als gevolg dat ze vertrekken. Of Lemirsia geronseld of geld geboden heeft weet ik niet, maar ik vind het een betreurenswaardige zaak."

Wit-Groen heeft inmiddels maatregelen getroffen om de leegloop van het eerste elftal op te vangen door onder andere zes Belgische spelers voor het nieuwe seizoen aan te trekken.

Lachen

Lemirsia-secretaris Packbeers kan bij het horen van bovenstaand verhaal alleen lachen. „Hoe zou een vereniging uit een dorp van 1000 zielen dat kunnen doen? Dat bestaat niet. Het enige wat ik weet is dat het bestuurlijk bij Wit-Groen rommelt. Er heerst een gezonde rivaliteit tussen beide verenigingen en daar houdt het mee op."

Een van de vertrekkers naar Lemirsia is Raijmond Winkens (24). Ook hij ontkent dat Lemirsia geld heeft geboden. „Bij Wit-Groen lopen mensen rond die daar niet thuishoren. Er worden spelers aangetrokken, terwijl de eigen jongens niet aan de bak komen. Ik heb dat enkele malen kenbaar gemaakt. Voor mij is nu de maat vol. Of bij Wit-Groen betaald wordt? Ik kan het niet bevestigen. Je hoort wel eens wat maar voor mij blijven het geruchten."

Opmerkelijk

FC Gracht zag zich met niet minder dan achtentwintig overschrijvingen naar plaatsgenoot Heilust geconfronteerd. Een opmerkelijke zaak aangezien het hier hoofdzakelijk om jeugdspelers en leiders handelt. Ook hier speelt geld een rol. FC Gracht-penningmeester Böttcher wijst op een controverse tussen het hoofd- en het jeugdbestuur. „Als hoofdbestuur ben je verantwoordelijk voor de gehele vereniging. Wij hadden te weinig inspraak bij het jeugdbestuur alsmede onvoldoende inzicht in de financiele gang van zaken. Het handelde hier niet om tien of twintig gulden, maar om duizenden. Dat heeft geleid tot een breuk met enkele jeugdleiders die vervolgens jeugdspelers hebben meegenomen naar Heilust."

Broederstrijd

● *Gène Gerards (links) is trainer van OFI Kreta, een van de toonaangevende clubs in de hoogste Griekse voetbalklasse. Broer Jo Gerards is oefenmeester van amateurvierdeklasser Mariarade uit Hoensbroek. Gisteravond, op het terrein van laatstgenoemde, ontmoetten de broers elkaar ter gelegenheid van de oefenwedstrijd tussen beide teams.*
OFI Kreta, dat morgen terugvliegt naar het Griekse eiland, speelde de achtste oefenpartij in een tijdsbestek van tien dagen en versloeg de amateurs van Mariarade met 10-0. Ongeveer zeshonderd toeschouwers woonden de wedstrijd bij.
Overigens begint Gène Gerards - die voordat hij naar OFI trok jarenlang tot de technische staf van Roda JC behoorde - al zijn negende seizoen op Kreta. Zó'n lang dienstverband bij één en dezelfde club heeft nog nooit een oefenmeester in Griekenland gehad.
Foto: CHRISTA HALBESMA

oefenvoetbal

VANDAAG

SVN-RFC	19.30 uur
Schimmert-Heerlen Sport	19.00 uur
De Heeg-Standaard	19.00 uur
Amstenrade-Born	19.30 uur
Quick-De Ster	19.00 uur

Vrijthof start en finish laatste na-Tourcriterium

Continuïteit Ridderronde Maastricht gewaarborgd

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – De negende Ridderronde van Maastricht voor profs vindt volgende week woensdag in de avonduren plaats. In het voorprogramma wordt een amateurkoers om de Grote Prijs Toine Gense verreden. Start en finish op het Vrijthof.

Een nieuwe opzet staat garant voor de continuïteit van het wielerfeest. Naast de inbreng van de hoofdsponsor (de brouwerij, die de naam aan de wedstrijd heeft gegeven), is namelijk ook een Club van Tien geformeerd, zijnde een groep subsponsors. Hiermee zijn meerjarige overeenkomsten gesloten. Mede vanwege dit feit is het mogelijk gebleven om op 11 augustus weer geen entree te heffen.

Voor het overige blijft het karakter eveneens ongewijzigd: naast sport veel amusement. In het omlijstend programma past tevens de begroeting van de estafettelopers van Aris Vita par La Vita, een Italiaanse organisatie, die op de 3200 kilometer lange estafetteloop vanuit Rome zoveel mogelijk Europeanen wil stimuleren bloed en organen af te staan voor de medemens.

De organisatoren van de Maastrichtse profronde onder voorzitterschap van John Kerkhoff, geassisteerd door onder meer Bert Stouthart (vice-voorzitter), Jean Bovy (secretaris), Rob Hupkens (penningmeester) en rondearts Johan Raymakers hebben op dit moment reeds renners als Wilfried Nelissen, Jesper Skibby, Steven Rooks, Frans Maassen, Danny Nelissen, Gert Jakobs, Patrick Strouken, Raymond Meijs, Rob Mulders en Nico Verhoeven kunnen contracteren.

Ex-Maastrichtenaar Ad Wijnands, die aan zijn laatste profseizoen bezig is, wordt voordat hij aan de koers begint gehuldigd.

Het starten van Mario Cipollini en de Poolse Tourrevelatie Zenon Jaskula is afhankelijk van hun wedstrijdprogramma. Tegelijk met de Ridderronde vinden namelijk een paar koersen plaats, die op de internationale kalender staan, zoals Ronde van Engeland en GP Camaiore in Italië.

„Indien Cipollini en Jaskula niet in Italië of Engeland hoeven aan te treden is hun komst naar Maastricht vrij groot", aldus Rob Hupkens. „Hetzelfde geldt voor onze landgenoot Eddy Bouwmans."

Maastricht - waar gewerkt wordt met een budget van honderdduizend gulden - is het laatste na-Tourcriterium in ons land.

verlenging

Voor de vuist weg

Johan Derksen in De Feyenoord-krant over de Super Cup tussen Ajax en Feyenoord: „De Super Cup heeft evenveel zin als vader- of moederdag."

René van der Gijp in hetzelfde artikel: „De Super Cup? Heeft dat iets met de bustehouder van Dolly Parton te maken?"

Journalist **Dick van den Polder** in de Feyenoord-krant over de vrije trappen van Rob Witschge: „Oefenen, oefenen, oefenen, Rob! Een kwartiertje nablijven op de training en dan maar wat minder handtekeningen uitdelen aan de vrouwelijke fans, die je bekkie en je kontje zo leuk vinden."

Discuswerper **Erik de Bruin** in Sport international over de tegenwerking die hij verwacht tijdens het WK atletiek in Stuttgart: „Ik heb me voorgenomen dat ik de wedstrijd stilleg, als er iets gebeurt, dat me niet bevalt. Ik ga in de ring zitten en ze krijgen me er niet uit. Ik laat me niet besodemieteren door Duitsers."

TVM-renner **Danny Nelissen** na afloop van de Tour in Vrij Nederland: „Renners met wie je in de bus zit en die op het eind nog even demarreren om snel een minuutje winst te pakken, vind ik ook klootzakken. Wat heeft het voor nut om, als je al op een half uur rijdt, tijd te stelen van de jongens die je hebben geholpen naar het eind te komen. Etterbakken zijn het, egoïsten."

Idem: „Dat TVM als beste Nederlandse ploeg uit de bus is gekomen, zegt me niets. Net zo min als het me wat uitmaakt wie in onze ploeg wint. Skibby, Millar of De Vries, het is me om het even. Voor mijn part wint een neger de koers, als het er maar een van ons is."

Golf-goeroe van het Heineken Dutch Open, **Robbie van Ervens Dorens,** in NRC Handelsblad over zijn beroeps-keuzetest, die uitwees dat hij geschikt was voor het hotelwezen: „Gelukkig is het niks geworden. Al die drank had ik niet overleefd."

Kiekje van de dag

● *De jeugdige 'plaatjesschieter' heeft zijn Roda-idolen keurig op een rijtje en legt in volle concentratie aan voor de kiek van zijn leven. Een moment uit de open dag van Roda JC. De junior fotograaf zorgt zelf voor de blijvende herinnering.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Drank

De terugkeer van Gène Hanssen heeft een positieve invloed op de drankvoorraad van Roda-fysiotherapeut Jan Geurden. Bij Hanssens vertrek naar Japan hadden de voetballer en Geurden een weddenschap afgesloten over de duur van het verblijf. De 'fysio' gaf Hanssen 'geen jaar Japan' toen deze zijn tweejarig contract tekende. De speler wilde daar wel wat drank op inzetten. Champagne, een goed flesje wijn of misschien wel saké. Op Kaalheide wordt binnenkort het glas geheven op de vervroegde thuiskomst.

Rooks krijgt steun van Knetemann

Wielerprof Steven Rooks krijgt bij zijn poging om een startbewijs af te dwingen voor het WK wielrennen op 29 augustus in Oslo de steun van bondscoach Gerrie Knetemann. De Kneet heeft het plan omgevat om met een gemengde formatie, met Rooks als kopman, deel te nemen aan de Profronde van Nederland (16-20 augustus).
Op die manier kan Rooks zijn vorm aanscherpen voor de mondiale titelstrijd. De bondscoach zou zelf als ploegleider willen optreden.

Knetemann adviseerde Rooks, nadat hij ziek de Tour had verlaten, een goed voorbereidingsprogramma op het WK te rijden, teneinde zijn startbewijs zeker te stellen. Toen Festina, de Spaanse werkgever van Rooks, vorige week afzegde voor de Profronde van Nederland, was dat een lelijke streep door de rekening van Steven Rooks.

„Ik heb met Knetemann gesproken over de mogelijkheid van een gecombineerde Nederlandse ploeg," aldus Rooks. „Het is mijn laatste kans om te laten zien dat ik op het WK thuis hoor. Hopelijk hebben we voor het eind van de week zekerheid. Het belangrijkste is dat we een sponsor vinden."

Naast Rooks wil Knetemann een beroep doen op renners die niet met hun ploeg deelnemen aan de Ronde van Nederland, maar wel deel uitmaken van zijn (voorlopige) WK-selectie: Jos van Aert (Festina), John van den Akker (ZG Mobili), Erwin Nijboer (Artiach) en Tom Cordes (Amaya).

Schuim in Namen

Jorgen Nilsson houdt Namen definitief voor gezien. De Zweedse motorcrosser en concurrent in de halve literklasse van Jacky Martens, had tijdens de GP van België geen problemen met de springbulten en de oneffenheden in het terrein, maar met de toeschouwers. „Al in de tweede manche werd ik met stenen bekogeld als ik voorbij kwam. In de laatste manche kreeg ik regelmatig een glas bier in het gelaat." Omstandigheden die de Honda-coureur deden besluiten België vol gas te verlaten met de opmerking: „Hier zien ze me nooit meer."

Spuitje van vijftien lengtes

Een mysterieuze man heeft de Britse televisiekijker haarfijn uitgelegd hoe hij tenminste 20 racepaarden systematisch heeft gedrogeerd. De „man met de naald" omzeilde de security en diende de paarden vlak voor de race de „remmende" drug acetylpromazine (ACP) toe, omdat nietsontziende en geldbeluste bookmakers daar alle belang bij hadden.
De man vertelde in het programma dat er uiterst dubieuze bookmakers zijn die via hun handlangers grif 5000 pond (13.750 gulden) betalen voor het onverklaarbaar slecht presteren van een bepaald paard. „En vaak kon je niet weigeren", zei de onbekende. „Ik heb wel eens een pistool op mijn hoofd gehad."
De „paardespuiter" deed als de kust vrij was, de staljongen werden meestal telefonisch even weggelokt, zijn werk met een injectie ACP of een suikerklontje met het middel. „Dat spul scheelt zo'n stom beest vijftien lengtes."

Waar rook is ...

Een artikel onder de kop 'Ook als roker kun je de top halen in de voetballerij' in het vakblad Tabaktueel is slecht gevallen bij de Stichting Volksgezondheid en Roken, die zich bezint op stappen.
In het artikel wordt de voormalige PSV-speler Frans van Rooij, nu in dienst van het Belgische Standard Luik, geciteerd. Hij is van mening dat tien sigaretten per dag zijn fysieke conditie niet aantasten: „...ik loop er geen stap langzamer door".

Ook is een foto afgedrukt van Maarten de Jong - de „stofzuiger" op het middenveld van Heerenveen is al veertien jaar een fervent roker - terwijl die een shagje aansteekt. Voor veel voetballers is een peuk gewoon een lekkere manier van het ontladen van de spanning, aldus het artikel.

Er zijn foto's afgedrukt van Ruud Gullit, Frank Rijkaard en Marco van Basten. De laatste twee worden genoemd in een lijstje van (ex-)topvoetballers „van wie bekend is dat ze na een wedstrijd ook graag een sigaretje mogen opsteken".

In het artikel wordt overigens ook vermeld dat Johan Cruijff ooit opzien baarde door reclame te maken voor sigaretten en dat hij enkele jaren geleden het roken afzwoer na problemen met zijn hart. Het blad eindigt echter met de „legendarische Braziliaanse voetballer Gerson" die in zijn topjaren gemiddeld veertig sigaretten per dag rookte. Daarmee is aangetoond dat topvoetbal en roken best samen kunnen gaan, aldus de slotconclusie van het artikel.

In het redactionele commentaar van het vakblad voor de tabaksbranche staat dat de verkoop van sigaretten en shag momenteel niet alleen sterk onder druk staat door accijnsverhogingen, maar ook door vermindering van koopkracht en „niet te vergeten de toch vrij forse heroriëntering van de consument op zijn persoonlijke gezondheid."

sport in cijfers

AUTOSPORT

Brooklyn. IndyCar, 500 mijl van Brooklyn. 1. Mansell/Lola Cosworth, 2. Andretti/Lola Cosworth, 3. Luyendijk/Lola Cosworth, 4. Boesel/Lola Cosworth, 5. Goodyear/Lola Cosworth. Stand: 1. Mansell 123 pnt., 2. Fittipaldi 105, 3. Boesel 98, 4. Andretti 97, 5. Tracy 83, 6. Luyendijk.

WIELRENNEN

Ronde van Burgos, profs. Derde etappe Melgar de Fernamental - Miranda de Erro: 1. Wüst 185 km in 5.19.37 (34,820 km/u), 2. Zabel, 3. Gutierrez, 4. Kappes, 5. Van Petegem, 6. Vermote, 7. Gouvenou, 8. Santamaria, 9. Schur, 10. Erik Dekker, 14. Stephens, 33. Van Poppel, 49. Kokkelkoren, 61. Van Orsouw, 72. Dufaux, 73. De Koning, 80. Verhoeven, 120. en laatste Baker 1.10. **Algemeen klassement:** 1. Stephens 10.01.36, 2. Dufaux, 3. Cubino 0.06, 4. Martinez 0.10, 5. Van de Laer 0.29, 6. Zabarrabeitia 0.35, 7. Triana Gonzalez 0.41, 8. Lino 0.44, 9. Rodriguez 0.46, 10. Bernard, 83. De Koning 5.38, 92. Van Orsouw 5.59, 95. Kokkelkoren 6.44, 113. Verhoeven 16.19, 115. Van Poppel 17.15, 117. Dekker 17.30, 120. en laatste Torres op 18.28.

Ronde van Portugal, profs. Tweede etappe, Alcoutim - Evora: 1. Pinto 174 km in 4.14.40, 2. Mendes, 3. Silva, 4. Castignola, 5. Koerts. **Algemeen klassement:** 1. Pinto 7.35.45, 2. Koerts 0.06, 3. Mendes 0.10, 4. Stanchev 0.11, 5. Martins.

Genk, amateurs: 1. Nico Reijnders 120 km in 2.59.00, 2. Roger Hendrikx, 6. Armand van Mulken, 14. Roger Vaessen.

Tour Feminin. Achtste etappe, St. Gaudens - Toulouse: 1. Marsal 125 km in 3.18.45, 2. Vink, 3. Van Moorsel, 4. Hughes, 5. Van de Vijver, 11. Hillinga, 24. Dijkstra, 25. Schop, 41. De Laat 1.35, 50. De Bruijn, 54. Knol 3.56, 55. Kroes, 57. Kelderhuis 6.07, 58. Smoorenburg, 62. Van Geffen 32.12. **Algemeen klassement:** 1. Van Moorsel 22.48.30, 2. Van de Vijver 5.23, 3. Luperini, 4. Clignet 6.26, 5. Vink 8.16, 6. Marsal 10.10, 7. Koliasseva 10.13, 8. Polnova 10.15, 9. Purvis 10.23, 10. Dijkstra 10.37, 16. Schop 12.36, 34. Hillinga 21.18, 35. De Laat 21.44, 47. De Bruijn 29.02, 50. Knol 32.26, 52. Kelderhuis 35.29, 54. Kroes 38.07, 59. Smoorenburg 58.07, 62. Van Geffen 1.56.27.

Althoeselt. Vrije liefhebbers: 1. Notermans, 6. Houben, 7. Klinkers, 10. Lemmens, 18. Vergoossen.
Wintershoven. Vrije liefhebbers: 1. Peeters, 3. Konings, 9. Klinkers, 13. Lemmens, 22. Creemers.

ZWEMMEN

Sheffield. EK kunstzwemmen, solo: 1. Sedakova 183,781 punten, 2. Aschbacher 178,510, 3. Shacklock 178,147, 4. Burlando 175,508, 5. Both 174,996, 6. Müller 170,796, 7. Mullner 169,927, 8. Tsimbanenko 166,999. **EK schoonspringen.** Mannen, 3-meterplank: 1. Hempel, 2. Sajoetin, 3. Andersson, 4. Semenjoek, 5. Wolodkov.

GOLF

Memphis. Memphis Classic, mannen, 2 miljoen gulden. Eindstand: 1. Price 266 slagen, 2. Maggert, Fehr 269, 4. Zoeller 270, 5. Morgan 271.

BRIDGE

Heerlen. Zomercompetitie, 5e wedstrijd. Hoofd en eerste klasse, groep A: 1. Houben-Houben, 2. Bakx-Hendrikx, 3. Heins-Hendrikx. Totaalstand: 1. Bakx, 2/3. Houben en Houben. Tweede klasse, groep B: 1. Hertog-Hollemans, 2. Pilz-Treffers. Totaalstand: 1/2. Hermanns en De Jong, 3/4. Echtp.Brassé. Derde en vierde klasse en thuisbridgers, groep C: 1. Bloemen-Ploumen, 2. Prickarts-Van Wersch. groep D: 1. Blommers-Ramaakers, 2. Winkels-Seelen. groep E: 1. Echtp. Brandsma, 2. Echtp.Geurts. Totaalstand: 1. Ploumen, 2. Blommers, 3/4. Echtp.Brandsma.
Sittard. Limburgs Bridge Viertallen kampioenschap. Stand na 3e zitting: 1. Team Gelling Sittard, 2. Team Dabekousen Heerlen, 3. Team Witvliet Sittard, 4. Team Hamers Sittard, 5. Team Habets Terwinselen, 6. Team Wagenvoord Maastricht, 7. Team Goessens Maastricht, 8. Team Beckers, 9. Team Hermans Sittard.

VOETBAL

Lima. WK kwalificatie. **Groep A:** Peru-Argentinie 0-1 (0-1), Colombia-Paraguay 0-0. **Stand:** 1. Argentinie 1-2, 2. Colombia 1-1, 3. Paraguay 1-1, 4. Peru 1-0. **Groep B:** Venezuela-Brazilië 1-5 (0-1), Uruguay-Ecuador 0-0. **Stand:** 1. Bolivia 2-4, 2. Uruguay 2-3, 3. Brazilië 3-3, 4. Ecuador 2-2, 5. Venezuela 3-0.
Mexico-Stad. Vriendschappelijk: Mexico-Atletico Madrid 2-3 (1-0).

TENNIS

Ranglijst mannen. 1. Sampras 4197 pnt, 2. Courier 3845 p, 3. Edberg 3230 p, 4. Becker 2788 p, 5. Bruguera 2531 p, 6. Stich 2325 p, 7. Lendl 2103 p, 8. Korda 1938 p, 9. Chang 1914 p, 10. Krajicek 1888 p, 45. Siemerink 718 p, 52. Haarhuis 680 p, 72. Eltingh 545 p, 203. Schapers 246 p.

Sittard. ABN/AMRO Open Zittesje: HEA; 1/2 fin: Bierkens-Horsmans 6-2, 6-1; Merry-Panday 7-6, 6-2; fin: bierkens-Merry 6-4, 7-5; DEA: Beltgens-Knols 6-1, 6-1; Mostard-Sentis 6-2, 6-2; fin: Mostard-Beltgens 6-4, 6-4; HEB1: 1/2 fin: Merry-Snel 6-3, 6-1; Abelen -v.Oppen 6-2, 6-2; fin Merry-Abelen 6-2, 6-0; DEB1: Mostard-Beltgens 6-3, 1-6, 6-2; HEB2: Beekman-Ru.Boesten 6-4, 6-0; DEB2: Bonnen-Bruls 6-2, 6-4; HDB; de Jong/Jongen-Da.Hofman/Horsmans 6-3, 6-4; GDB; Leenen/Friebel-Beltgens/Mol 5-7, 6-2, 6-0; HEC1: De.-Hofman-Backus 6-4, 4-6, 6-4; DEC1: Hanssen-Groeneveld 6-3, 5-7, 6-4; GDC: Carels/De.Hofman- Bruls/de Bruijn 3-6, 6-2, 6-2; HE30+: Luijten-Eurlings 6-3, 4-6, 6-3; DEC30+: Wallace -de Zeeuw 6-3, 6-2; HD30+: Cox/Schouteten-Diederen/Soons 7-5, 6-3; Arpot/Hendrix-Diederen/Dirix 6-1, 6-3.

Weert. Ray Prickers Grass Open: kwalificatie heren: Kruitwagen - Vrijlandt 6-4, 4-6, 6-4; Neuhart - v.Diermen 5-7, 6-4, 6-3; Friebel - v.d.Essen 6-2, 6-1; Sistermans - Derksen 6-1, 6-4; dames: Leenen - Vitalis 6-1, 6-1; Jonkman - v.Halm 6-4, 6-4; Mostard - Baede 6-2, 6-0.

Horn. Grintmerentoernooi: HEB1: v. Huet - Verheijen 3-6, 6-3, 6-2; Tijbosch - Meuwissen 7-5, 6-2; Sepulveda - de Jonge 6-1, 6-0; HEB2: Neuhaus - Wintraeken 6-2, 6-1; de Bakker - Vrencken 6-3, 6-1; Stassen - Hambeukers 7-5, 6-4; Heineman - Knols 6-4, 6-4; Lienenkamper - Hendrix 6-2, 6-3.

Venlo. Casinotoernooi: HEB1: 1/2 fin: Grimbergen - Klinkers 6- 1, 6-4; v.d.Donk - v.Dommelen 1-6, 6-4, 7-6; fin: v.d.Donk - Grimbergen 7-5, 6-7, 6-3; DEB: Gal - Ottenheim 6-2, 6-1; HEB2: B.Liesenfeld - Knabben 7-5, 4-6, 6-4; HDB: Hingerberg/Verberkt - Kosters/Kosters 7-5, 6-2; HEC1: Kosters - Smeets 6-3, 6-1; DEC: Rapon - Muller 6-1, 6-4; HEC2: Nutt - v.Soest 7-5, 7-5; HDC: Selen/Wekking - C.Liesenfeld/Rutten 1-6, 6-3, 7-5; DDC: Aarseen/ter Schegget - M.Huijs/T.Huijs 7-6, 6-3; GDC: Aarssen/Kosters - Huberts/Selen 6-3, 7-6;

Schinveld. Den Duuker 35+ toernooi: HDC: Crijns/v.d.Beek - Jongen/Skorz 7-5, 6-0; DDC: v.Erp/Essers - Maas?peters 6-7, 6-4, 6-3; GDC: Bonnen/Bodeutsch - Lutjens/Lutjens 6-4, 7-6.

Simpelveld. 35+ dubbeltoernooi: HDC: v. Maldeghem/Meessen - Meessen/Werner 6-7, 6-4, 6-4; DDC: Landrock/Schalier - Zeegers/America 7-6, 6-7, 7-5; GDC: Gielen/Basting - v.Maldeg-hem/Meessen 3-6, 6-2, 6-3; HDD: Schuld/Ruth - Mertens/Geelkerken 6-1, 4-6, 6-2; DDD: Knops/Kerkhofs - Loos/Schreurs 6-2, 6-4; GDD: Schurmann/Schuld - Ritzen/Ritzen 6-3, 6-3;

Heythuysen. Thuisblijvers 30+ toernooi: GDC: Dortant/Berben - Snijders/Dortant 6-4, 6-2; HDD: Heijnen/Paulissen - Dingena/Sentjens 6-2, 7-6; DDD: Jacobs/Wijen - Killaars/Poeth 4-6, 6-2, 6-2; GDD: Suijlen/v. Ginkel - Linssen/Wijen 2-6, 6-3, 7-6.

Maastricht. Ready toernooi: JE16: Hoefnagels - Bakermans 6-4, 7-6; JE14: Philippen - Stemerdink 7-6; 3-0 opg; JD14: Lemmens/Ceelen - Goedhart/Lang 6-1, 6-1; ME14: v. Bragt - Rivieré 7-5, 6-0; MD14: Huygen/Achterkamp - Wilt/Brilhuis 7-5, 6-2; JE12 Roep - Wilberink 6-1, 6-1; JD12: v.Nispen/Koomen - Wib bink/Bouwhuis 9-2; ME12: Zuure - Jongmans 6-7, 6-3, 7-5.

Sittard. Ranglijst Limburgs Zomer Tennis Circuit: HEB1: 1. Merry 50; 2. v.Oppen 35; 3/4. Jongen, Klinkers 25; 5/7. Bierkens, v. Dommelen, v.d.Donk 20; DEB1: 1. L.Mostard 40; 2. Kriescher 35; 3. Leenen 25; 4. Wouters 20; 5/7. Savelkoul, Tielman, Beltgens 15; HEB2: 1. Beekman 75; 2. Ru.Boesten 40; 3/6. Sepulveda, S. Snijders, Linckens, Vrencken 20; 7/10. Derksen, Lankes, T.Len sen, Tappel 15; DEB2: 1. Bonnen 55; 2/4. Ickenroth, Rouleaux, I.Mostard 15; 5/6. Groeneveld, Bruls 10; HEC1: 1. Bachus 55; 2. De.Hofman 50; 3. Vrencken 40; 4. Fischermans 30; 5. Wekking 25; DEC1: 1. Hanssen 45; 2. Bruls, Groeneveld 15.

WATERPOLO

Sheffield. EK mannen. derde dag. Groep A: Rusland - Italië 8-9 (1-2 4-2 1-2 2-3), Duitsland - Roemenie 10-6 (3-2 4-3 2-0 1-1). **Stand:** 1. Italië 3-6 (31-23), 2. Duitsland 3-4 (31-23), 3. Roemenië 3-3 (28-31), 4. Kroatië 2-2 (18-20), 5. Rusland 3-1 (27-32), 6. Oekraïne 2-0 (17-23). **Groep B:** Hongarije - Spanje 14-11 (2-3 4-1 3-3 5-4), Griekenland - Slowakije 7-7 (2-0 2-4 2-1 1-2), Nederland - Groot-Brittannië 14-2 (5-1 4-0 2-1 3-0). Doelpunten Nederland: Stan van Belkum, Rosner en Issard 3, Meijn 2, Marc van Belkum, Van der Leden en Van de Meer 1. **Stand:** 1. Hongarije 3-6 (42-21), 2. Nederland 3-4 (38-28), 3. Spanje 3-4 (40-34) 4. Slowakije 3-3 (29-28), 5. Griekenland 3-1 (22-28), 6. Groot-Brittannië 3-0 (14-46).

Leeds. EK vrouwen. Derde dag. Groep A: Tsjechië - Rusland 5-24 (2-7 1-5 2-4 0-8), Groot- Brittannië - Hongarije 7-13 (2-2 4-2 1-5 0-4), Frankrijk - Zwitserland 21-6 (4-1 5-3 7-0 5-2). **Stand:** 1. Hongarije 3-6 (55-15), 2. Frankrijk 2-4 (32-14), 3. Rusland 3-4 (42-22), 4. Groot-Brittannië 3-2 (26-35), 5. Zwitserland 2-0 (6-33), 6. Tsjechië 3-0 (14-67). **Groep B:** Italië - Slowakije 23-2 (5-0 6-0 4-0 8-2), Nederland - Duitsland 20-8 (8-2 3-2 6-1 3-3). Doelpunten Nederland: Lindhout 7, Scherrenburg 4, Hiemstra, Kuipers en Van den Berg 2, Leyendekker, Bast en Verdam 1. **Stand:** 1. Nederland 3-6 (59-17), 2. Italie 3-6 (37-14), 3. Spanje 2-2 (20-8), 4. Duitsland 3-2 (20-32), 5. Griekenland 2- 0 (13-21), 6. Slowakije 3-0 (4-61).

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers sportprijsvragen:
Lotto 30: Eerste prijs: geen winnaar, tweede prijs: 5 winnaars fl.15.630, derde prijs: 133 winnaars fl.881, vierde prijs: 5577 winnaars fl.21, vijfde prijs: 75.050 winnaars fl.5.
Cijferspel: 6 cijfers goed: geen winnaar, 5 cijfers: 4 winnaars, 4 cijfers: 23 winnaars, 3 cijfers: 238 winnaars, 2 cijfers 2503 winnaars van vaste prijzen.
Lucky Ten, maandag 2 augustus: 4 - 5 - 13 - 17 - 23 - 26 - 30 - 34 - 38 - 49 - 56 - 57 - 62 - 63 - 64 - 68 - 69 - 74 - 78 - 80 (onder voorbehoud).

sport op tv

VANDAAG
18.00-19.00, Dld 2: EK zwemmen.
18.51-19.20, Ned 3: EK zwemmen.
19.30-20.00, BRT 1: Journaal en sport.
21.30-22.00, BRT 2: Journaal en sport.
22.00-22.30, Dld 1: Voetbal: Eerste ronde DFB-beker.
22.15-22.30, Ned 3: Sportjournaal.
22.30-22.55, BRT 1: Vandaag en sport.

DINSDAG 3 AUG.

MECHELEN: Wandeling met gids. Vertrek om 19.15 uur bij VVV-kantoor.

VIJLEN: Avondexcursie naar natuurtuin De Heebrig, vertrek om 19 uur bij de kerk.

WOENSDAG 4 AUG.

SLENAKEN: IVN-wandeling met gids, vertrek om 14 uur bij VVV-kantoor.

SLENAKEN: Zomeravondconcert met aansluitend Tiroleravond in zaal Berg en Dal vanaf 20 uur.

GULPEN: Avondwandeling met gids, start om 19.30 uur bij VVV-kantoor.

VAALS: Kindermiddag bij Labyrint Drielandenpunt.

BRUNSSUM: IVN-wandeling met gids over Brunssumerheide, start om 19 uur OP parkeerplaats tegenover zwembad De Zeekoelen.

ARCEN: Sfeermarkt in het centrum.

UBACHSBERG: Wandeling met gids van 2,5 uur, vertrek om 19 uur bij camping Colmont, Colmont 2, Ubachsberg.

MAASBREE: Ossefeesten met vanaf 20.30 uur optredens.

WIJNANDSRADE: IVN-wandeling, vertrek om 19 uur bij kerk.

VIJLEN: Zomeravondfeesten, muziek en barbecue vanaf 18 uur.

MEERSSEN: Avondwandeling met gids, vertrek om 19 uur vanaf camping 't Geuldal.

BAARLO: Bouwkunst in Legostenen, een tentoonstelling van poortgebouwen van Lego in Kasteel d'Erp, dagelijks geopend van 11 tot 17 uur.

ECKELRADE: Fototentoonstelling 'bejaard is goud waard' in het Henk Schramcentrum, op werkdagen van 14 tot 16 uur te bezichtigen.

Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen buiten ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

Met voetveer van Woudrichem naar slot Loevestein

Fraai vestingstadje op grens van provincies

DOOR MARIËTTE STUIJTS

Er loopt gewoon een brede tweebaans weg naartoe. Maar veel mooier is het om niet de kortste route naar Woudrichem te nemen. Het vestingstadje gelegen aan Maas, Waal en Merwede is bereikbaar over een smalle slingerende dijkweg langs de Maas, via Andel.

● *Het voetveer brengt mensen van Woudrichem naar slot Loevestein.*

Woudrichem geniet als vestingplaats minder bekendheid dan het nabijgelegen Heusden. Het is minder druk en toeristisch en de vesting is kleiner dan die in Heusden. Desondanks telt het stadje talloze monumentale bezienswaardigheden. En alleen al de ligging middenin het groene rivierenlandschap, op de grens van Brabant en Gelderland, maakt een bezoek de moeite waard.

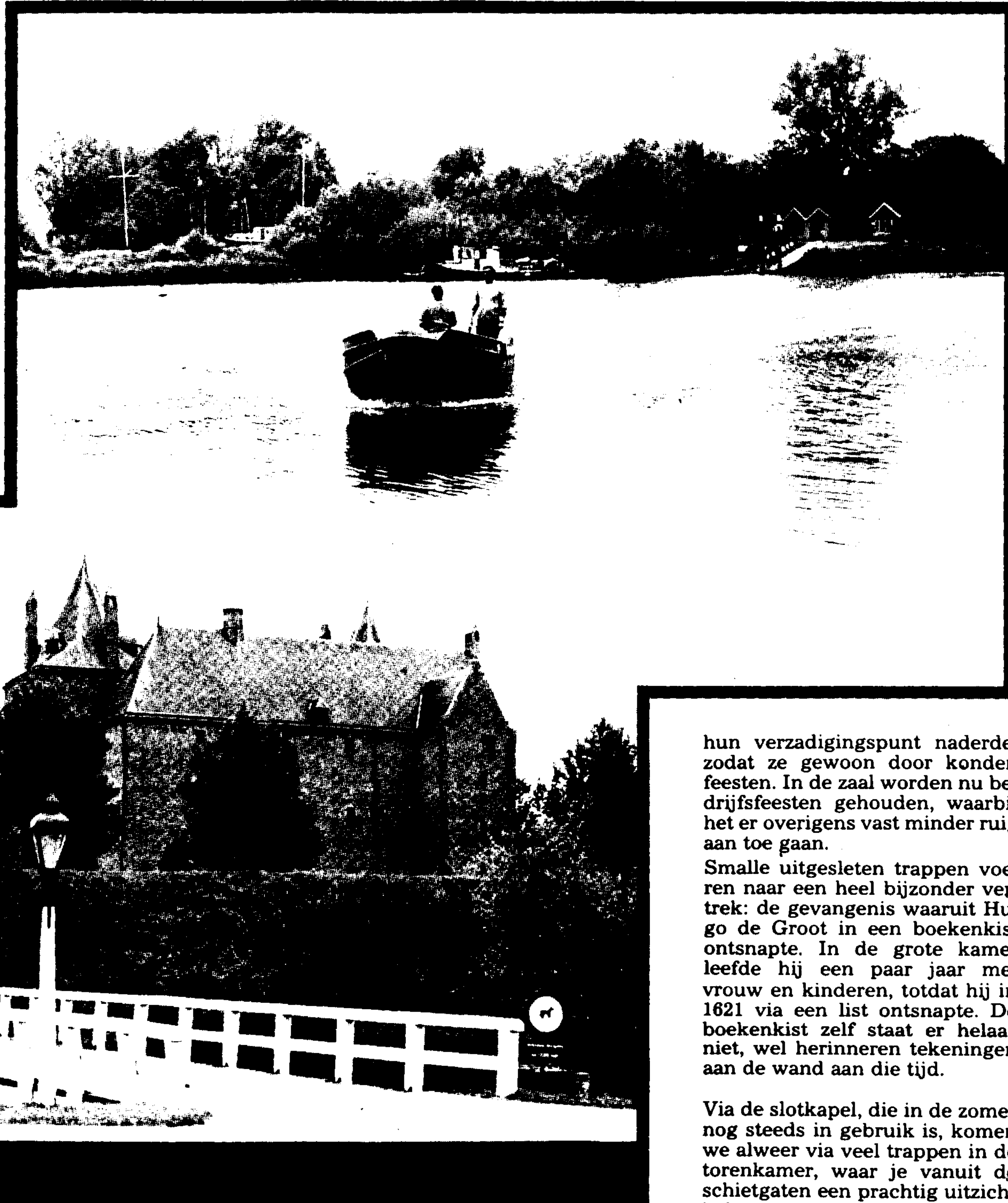
Hoe oud Woudrichem precies is, weet men niet, maar al in het jaar 866 is het beschreven als marktplaats. Door de strategische ligging ontwikkelde het stadje zich niet alleen tot handelsplaats, maar ook tot grensvesting. In de tachtigjarige oorlog werd het platgebrand en in 1584 liet Willem van Oranje het tot een voor die tijd moderne vesting herbouwen. maken. Deze officiële status raakte de Woudrichem pas in 1955 kwijt.

Grachten

De vestingwerken, wallen, bolwerken en grachten zijn vrijwel ongeschonden gebleven. Andere bezienswaardigheden zijn het huis van Jacoba van Beieren, het oude Raadhuis en de kerken.

Het uitzicht vanaf de wal is indrukwekkend. Woudrichem zelf is Noord-Brabant, maar over de rivier uitkijkend is rechts het Zuidhollandse Gorinchem te zien, en links het Gelderse slot Loevestein. Beide zijn vanuit het stadje per 'voetveer' te bereiken.

Zo'n voetveer vind je door gewoon de kleine bordjes er naar toe te volgen. Een smal paadje leidt door het struikgewas naar het voetveer dat naar slot Loevestein oversteekt. De veerman, die de stille uren doodt met het opknappen van oude boten, brengt ons in een motorsloep voor 1 gulden naar de overkant. Over de terugtocht hoeven we ons geen zorgen te maken. Aan de overzijde van het water hangt een grote bel waarmee je de schipper kunt roepen. Het blijkt te werken, als je de bel luidt is hij in een oogwenk aan de overkant.

● *Slot Loevestein ziet er nog steeds uit als een onneembaar bolwerk.*

Wapengekletter

Een voetpad van ongeveer een kilometer voert naar het imposante slot. De omringende slotgebouwen zijn zo te betreden. In de vroegere soldatenwoningen zijn nu onder meer een museum en een horecagelegenheid gevestigd. Binnen de muren klinkt nog steeds wapengekletter. En wel vanuit de filmzaal, waar ondere andere Floris en Sindela (de televisieserie is in Loevestein opgenomen) de bezoeker meevoeren terug in de historie.

Door de week kan men tussen 10 en 16 uur en in het weekeinde tussen 13 en 17 uur elk half uur voor 6 gulden (kinderen 4 gulden, bezoekers museumjaarkaart gratis) een rondleiding maken. Dat is ook de enige mogelijkheid op een kijkje achter de dikke muren van het slot te nemen. Het gebouw is somber en maakt voelbaar waarom de middeleeuwen ook vaak de donkere eeuwen worden genoemd.

Het ruikt bedompt, de muren zijn dik, tralies vormen de enige 'versiering' op de buitenmuur. Aan een kleine donkere binnenplaats liggen twee torens en een hoofdgebouw. In het midden van het plaveisel van de binnenplaats zitten vijf ronde gaten.

„Het bloedputje," zo verklaart de vrouwelijke gids monter. „Hier werden vroeger mensen onthoofd." De muren zijn 1,5 meter dik, in de poort is de gleuf nog zichtbaar waarin het valhek gezeten heeft. Dat is er helaas niet meer; tegenwoordige beschermen alleen twee grote houten poortdeuren het slot tegen ongewenste indringers. Loevestein is meer dan zeshonderd jaar oud, het werd tussen 1357 en 1368 gebouwd door ridder Dirk Loef van Hoorne.

Zetel

De rondleiding begint binnen in de kemenade, een grote kamer met een open haard, waarin vroeger de vrouwen van de ridders verbleven. Het grote, hoge vertrek met kleine raampjes bevat slechts enkele eenvoudige houten meubelstukken. Een bank met omklapbare rugleuning voor de haard, waardoor de vrouwen in koude tijden afwisselend hun voor- en achterkant konden warmen.

De deelnemer aan de excursie die fier in de zetel van de kasteelheer is gaan zitten wordt er door de gids snel weer van afgejaagd. „Zo zat men vroeger letterlijk op zijn geld," legt ze uit, terwijl ze de stoelzitting omhoog klapt.

Voor de ridderzaal, een enorm vertrek met een even enorme tafel heeft ze minder smakelijke verhalen. Bijvoorbeeld over hoe de ridders bij een feest gewoon hun vinger in de keel staken als hun verzadigingspunt naderde, zodat ze gewoon door konden feesten. In de zaal worden nu bedrijfsfeesten gehouden, waarbij het er overigens vast minder ruig aan toe gaan.

Smalle uitgesleten trappen voeren naar een heel bijzonder vertrek: de gevangenis waaruit Hugo de Groot in een boekenkist ontsnapte. In de grote kamer leefde hij een paar jaar met vrouw en kinderen, totdat hij in 1621 via een list ontsnapte. De boekenkist zelf staat er helaas niet, wel herinneren tekeningen aan de wand aan die tijd.

Via de slotkapel, die in de zomer nog steeds in gebruik is, komen we alweer via veel trappen in de torenkamer, waar je vanuit de schietgaten een prachtig uitzicht heb over het omliggende landschap met zijn rivieren.

De rondleiding eindigt na ongeveer drie kwartier in de keuken. Alleen een vuurplaats en de rookkamers erboven herinneren aan de grote hoeveelheden eten die hier klaar gemaakt moeten zijn.

Een portie middeleeuwse kost zit er dus voor de bezoekers niet in. Maar of dat nu zo'n gemis is...

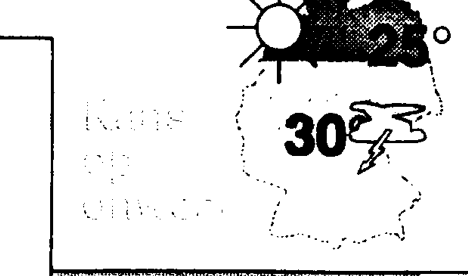
Weersverwachting vakantielanden

België en Luxemburg 24°

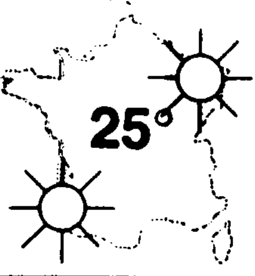
Denemarken

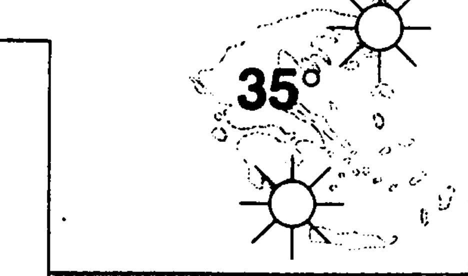
Duitsland

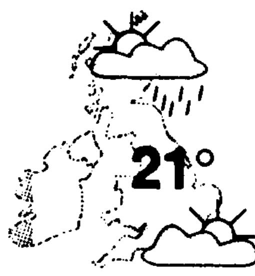
Frankrijk

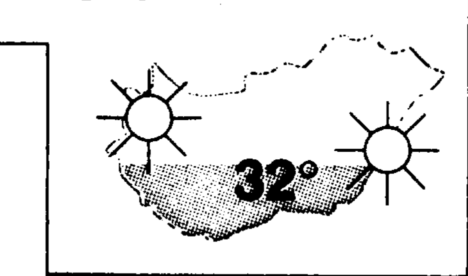
Griekenland

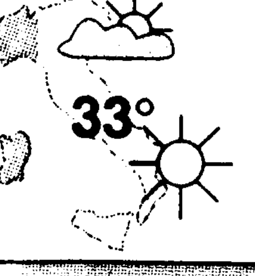
Gr. Brittannië en Ierland

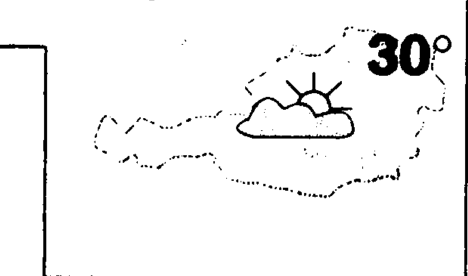
Hongarije

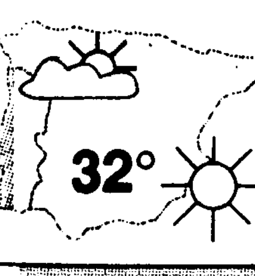
Italië

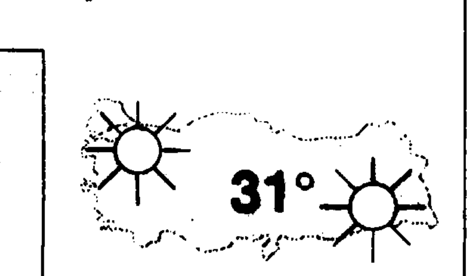
Oostenrijk

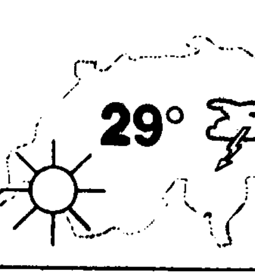
Spanje en Portugal

Turkije

Zwitserland

ld / anp / knmi

Calamiteitenplatform bijeen na aanslagen

Overleg over boycot reizen naar Turkije

De kans dat Nederlandse toeristen officieel wordt afgeraden op reis te gaan naar Turkije, wordt in reiskringen vooralsnog vrij klein geacht. Sinds vanmiddag 12.30 uur is in het zogenaamde calamiteitenplatform (een samenwerkingsverband tussen het ministerie van Buitenlandse Zaken, ANWB en Reisbranche) telefonisch overleg gaande over het afgeven van een eventueel negatief reisadvies. Dit naar aanleiding van het feit dat vorige week, tijdens een aanslag in Kusadasi, twee Nederlandse vakantiegangers licht gewond zijn geraakt. Hoewel geen van de partijen uit het calamiteitenplatform zich van tevoren aan uitspraken wil binden, lijkt het er sterk op dat er geen sprake zal zijn van het afgeven van een negatief reisadvies.

De toestand in Turkije wordt vergeleken met die in Spanje en Ierland waar ook bomaanslagen plaatsvinden zonder dat toeristen wordt afgeraden er naar toe te gaan. Tevens wordt er op gewezen dat in het buitenland (vooral in Duitsland is Turkije als vakantieland bijzonder populair) een dergelijke maatregel niet eens wordt overwogen.

Mocht er toch een negatief reisadvies voor Turkije worden afgegeven, dan zal dat een flinke strop voor de Nederlandse reisbranche betekenen. In dat geval mogen reeds geboekte reizen gratis worden geannuleerd. Normaal moet bij annulering binnen vijf dagen voor vertrek 75 procent van de reisssom worden betaald. Er verblijven op het ogenblik om en nabij de 10.000 Nederlandse toeristen in Turkije. Ruim 70.000 hebben in augustus en september nog een reis naar dat land op hun programma staan.

Calamiteitenfonds

Overigens is bijna 90 procent van de Nederlandse vakantiegangers bereid tien gulden meer te betalen voor een reis als daarmee een calamiteitenfonds zal kunnen worden gefinancieerd. Dat blijkt uit een onderzoek dat in opdracht van het televisieprogramma Veronica Reisgids werd uitgevoerd door het bureau Intomart. Ook als het bedrag zou worden verhoogd tot vijfentwintig gulden is een meerderheid (60 procent) bereid de toeslag te betalen. Een calamiteitenfonds zou er voor moeten zorgen dat de reissom wordt terugbetaald wanneer de toerist zijn trip wil annuleren uit angst voor terroristische aanslagen.

De Nederlandse reisbranche staat niet onwelwillend tegenover de oprichting van een calamiteitenfonds, maar heeft daar zelf geen geld voor. Woordvoerder Rob Admiraal van Arke Reizen vindt de genoemde toeslagen bovendien 'hoogst dubieus'. „Ik ben niet tegen zo'n fonds, maar wie zegt mij dat we het met dat tientje extra kunnen financieren. Misschien is er wel veel meer geld nodig en dan moet ik nog maar zien of er ook zo'n grote meerderheid bereid is die toeslag te betalen."

● HEERLEN

Royal: Hot shots 2, dag. 15 17 19 en 21.30 uur. **Rivoli:** Dennis the Menace, dag. 14.30 16.30 en 18.45 uur. The Crying Game, dag. 21 uur.**Maxim:** Made in America, dag. 19 en 21 uur. Bambi, dag. 14 15.45 en 17.30 uur. **H5:** Cliffhanger, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Indecent proposal, dag. 14 18.30 20 en 21.30 uur, za ook 23 uur. Bambi, dag. 14.15 uur, za en zo ook 16.15 uur. Turtles 3, dag. 14 en 19 uur, za en zo ook 16.30 uur. Sommersby, dag. 21.30 uur. Honey, I blew up the kid, dag. 14 en 18 uur, za en zo ook 16 uur. Macolm X, dag. 20.00 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Denis the Menace, vr t/m wo 22.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Hot shots 2, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Dennis the Menace, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Mad dog and glory, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Made in America, dag. 18.30 en 21.15 uur. Bambi,dag. 14.30 uur. **Ciné-K:** Oeroeg, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** Cliffhanger, dag. 14.30 18.15 en 21.30 uur. Indecent proposal, dag. 18 en 21 uur. Bambi, dag. 14.30 uur. Turtles 3, dag. 14.30 en 18:30 uur. Falling down, dag. 21.15 uur. **Lumière:** Sweet Emma, Dear Böbe do en za om 20.30, vrij en zo 22.30 uur. De Rietfluit zo en di om 20.30 uur, ma en wo om 22.30. The Adjuster ma en wo om 20.30 en di om 22.30 uur. Alive in den Städten, do en za om 22.30 en vr om 20.30 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Disneyfestival, wo en do om 14 uur.

● GELEEN

Roxy: Cliffhanger, dag. 20.30 uur. Hot shots 2, dag. 14 en 20.30 uur. Bambi, dag. 14 uur.

● SITTARD

Forum: Indecent proposal, dag. 20.30 uur. Made in America, dag. 20.30 uur. Jungle book, dag. 14 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Indecent proposal, dag. 19.30 en 22 uur. Cliffhanger, dag. 19.30 en 22 uur. Dennis the Menace dag 17 uur, za, zo en wo ook 14.30 uur. Jungle book, dag. 17 uur en za zo en wo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Indecent proposal, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 en 16.30 uur. **Royaline:** Cliffhanger, vr t/m zo 19 en 21.15 uur, ma t/m do 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Jungle book, zo en wo 14.30 uur.

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Een huis vol kisten van Piet Stockmans. T/m 5/9, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek. Expositie van Ton Vrancken. T/m 1/8, open dag. 10-17.30 uur.

● KERKRADE

Botanische tuin, St. Hubertuslaan 74. Beelden van Twan Lendfers en Joachim Buchholz. T/m 29/8. Borduurexpositie. T/m 29/8. Open di t/m vr 9-17 uur, za en zo 13-17 uur.

● MAASTRICHT

MECC, Forum 100. Int. Grafiek Biënnale. T/m 8 aug., dag. open van 10.00-18.00 uur.

Bonnefantenmuseum, Dominikanerplein 5. De Aanloop II. T/m 10/10, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur.

Spaans Gouvernement, Vrijthof 18. Expositie van collectioneurs Fré Wagner en Broos Wagner-de Wit. T/m 31/10, open wo, do en vr 14-17 uur.

Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Beelden van Ben Bonke. T/m 1/8. Open vr t/m ma 13-17.30 uur.

Natuurhistorisch Museum. Tranchot, Limburg in kaart gebracht. T/m 3/10, open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur.

Galerie Tracé, Alexander Battalaan 31. Werken op papier en tekeningen van tien kunstenaars. T/m 24/7, open do 14-20 uur, vr en za 12-17 uur.

Galerie Contempo, Rechtstraat 96. De zomer van '93. T/m 31/7, open do t/m zo 12-17 uur.

Galerie Walging, St. Pieterstraat 17a. Expositie Lucas Lommen en Lodewijk Seelen. T/m 26/7, open za 12-17 uur.

Galerie Henn, St. Nicolaasstraat 26c. Artist's books, Helmut Löhr. Van 31/7 t/m 28/8.

Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Verbeeld in glas. Zomertentoonstelling. T/m 14/8. Open di, wo, vr en za 11-18 uur, do 11-21 uur.

Galerie Simera/Signe, Bogaardenstraat 40B. Schilderijen van Alex Zeguers, poëzie en tekeningen van Theo Lenssen. Wo t/m za 13.00 tot 17.30 uur. T/m 7 aug.

● VALKENBURG

Streekmuseum, Grotestraat C 31. Schilderijen van Mimi Limpens. T/m 1/8, open van di t/m zo 10-17 uur.

● CADIER EN KEER

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Zomeropstelling 6. T/m 29/8, open do t/m zo 13-17.30 uur.

● EYS-TRINTELEN

Galerie SiO2, Eyserweg 4. Dozen uit Duitsland. T/m 1/8. Open do t/m zo 14-17 uur.

● MARGRATEN

Galerie Groot Welsden, Groot Welsden 48. Zomerexpositie. T/m 15/9, open di t/m zo 13-17 uur.

● VAALS

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Keramiek van Mieke Welzen, Jos Bertrand, Onno Dröge, Els Bux en Annet van Dijck. Van 10/7 t/m 5/9.

● VENLO

Museum Van Bommel-van Dam, deken van Oppensingel 6. Zomertentoonstelling. T/m 5/9, open di t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.